

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy óra 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy óra 20 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HELYETLEN:
6-hatásos postai sor egyszer 20 H.
útszóna levelezésnél 16 H.

Ryábr szer 40 H.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetilt
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 567.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Jósef főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, szeptember 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vészereik: A Kossuth-szobor.**
- Életés, itatás, vesztegetés.**
- A cár pénzben utazik.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf.
- Harc a mandátumért.**
- As állami tisztviselők kongresszusa.**
- Tatár Mihály az aradi hadbírósg előtt.**
- Hivatalos gyilkosság.**
- Szesz elején.**
- Borzalmas vasuti katasztrófa.**
- A waggonyári dalkör sorlege.**
- Zászlóhontás a külvárosban.**
- Egy gyárigazgató visszaélései.**
- Megcsappant hozomány.**
- Tolvaj iskolaszolga.**
- Bettlális gyilkosság.**
- Tárcs: Vesztett harc.** Irta: Kozma Andor.
- Rogány-Csarnok: A karvalyek vére.** Irta: Theuriet André.

A Kossuth-szobor.

Arad, szeptember 21.

„Az ég egy kincset ad minden hazának... Hellásznak kincse egy elomló rom, tiéd, hazám, egy szentelt fájdalom!” Mily igazsággal zengi ezt a költő! Hozzá tehetjük most már, hogy a Kossuth Lajos halálával ez a fájdalom még nagyobbá és szentebbé változott. Az ő nagy neve és működése nyomán ismert meg bennünket a művelt világ s ha a mai időben a nemzetek óriási versenyében számottevő lett a magyar nemzet haladása: ezt is a Kossuth hatalmas szellemének köszönhetjük.

Csak a napokban mult 99 esztendeje, hogy nemzetünk ezen világtörténeti alakja

megszületett s a különféle színezetű lapok alig pár merengő sorban emlékeztek meg róla. Es ki szól még arról, hogy a jövő évben, a századik évforduló nagy napján minő ünnepet szentel a magyar az ő legnagyobb fia emlékezetének? Vajon ugy megdobban-e akkor Magyarország szive ujra, mint 1859-ben, a Kazinczy-ünnep idején? Ki gondol erre, ki foglalkozik ilyesmivel a napi kicsinyes érdekek zavaros harcában? . . .

Ezért van aztán, hogy Kossuthról írván, mindig feljajdul ama „szentelt fájdalom” hurja sziveinkben.

Ugyan ki érezné szükségét annak, hogy Kossuth nagyságát bizonyitgassuk? Akiről még a gyermek szive is érezve tud, arról felesleges egyetlen magyarzó szó is. A napról, bár alig tekinthetünk belé, mindenki nagyon jól tudja, hogy csupa tűz és világosság. Ilyen napja Kossuth a szabadság világnak és az fog maradni mindörökre. Ne bizonyitgassuk tehát az ő nagyságát: e kérdés fölött döntött már az igazságos történelem. De azt kérdésbe tehetjük, hogy honnan eredt ez a világraszóló nagyság és annak csodás ereje? Nagygyá tette a szó és a tett egygyéforása s a felszabadult milliók lélekből szakadó hálája.

Megértette korának sürgető követeléseit ugy, mint rajta kívül senki más. A korszak teremtette őt bizonyára, de annak a korszaknak követeléseit csak ő tölthette be egyedül és pedig nem más képen, hanem ugy, a mint betöltötte. Ugyan, ha félreáll akkor az események

utjából, adhatott volna-e haladásunknak erős lökést az a küzdő dicsőséges korszak? Ki állhatott volna erős elmével és kézzel a Kossuth elhagyott helyére? Senki.

S e felelet bizonyítja az ő gondviselészerű nagyságát. Ő mondotta, hogy „minden kornak megvan saját eszméje, mely egy világrésznek életszükségeiből fejlődén ki, oly világerővel hat, hogy nincs nemzet, mely attól magát elkülönözni képes legyen.” Es bátran mondhatjuk, hogy ő együtt hatott e világerővel. Mert hiszen az olyan apostolnak, mint ő volt, — saját szavaival élve — „csak szólnia, csak tennie kell az irányban, melyet hazafiság jelel; s első szavánál egy nemzet figyelme vonul reá, egy nemzet bizalma fordul felé s első léptében felkarolja őt ama roppant erő, mi nélkül ma már, az ébredés korában, egy nemzettel sikeresen még csak jót sem tehetni — a népszerűség.” Igen, ezen önkéntes, elemi erővel ható népszerűséggel tudott ő tenni a nemzettel a nemzet akaratára.

Nem hozom itt fel határtalan szenvedéseit. A herosz, a lenyügzött büszke nemzeti öntudat felserkentője, az árva nép láncának széttördelője, a valóban liberális eszmék rettenthetetlen bajnoka, kinek már neve is „eszmévé finomult”, mert a szabadságot, a nemzeti jogos függetlenséget, ez elrablott tulajdon kincsünket jelentti, — idegenben, száműzetésben hunyta szemeit a halál álmára.

Nem panasztétel ez, csak emlékeztetés. Ha nem elég az ő nagysága az emlékezetre, nézd, lásd a mult nagy szen-

TÁRCA.

Vesztett harc.

Irta: Kozma Andor.

I.

A plébános ur az esküvő után egyenesen haza ment. Hiába volt az ifju pár és a lakodalmas nép minden kérése. Nem való papnak a hangos vigasság. Különösen neki nem való és ma éppen nem.

Hugocskáját adta férjhez a gyönyörű kis Mariskát.

Nagy kő esett le ezzel a szivéről. Mariska anyja szegéről-végről atyafiságban volt a plébános urral. Mikor a férje meghalt, a tisztos özvegyet a plébános ur magához vette gazdaszónynak. Nagy jót tett ezzel a komoly, istenfélő pap. A szegény özvegy gondtalanul élhetett nála holtig s nevelhette gyönyörű kis leányát.

Éz az édes kis gyermek megaranyozta a wideg, legényéletre ítelt fiatal plébános életének tizenöt esztendejét.

Még három éves sem volt, mikor a plébániára került. A plébános tanította az első értelmese beszédre, — az első imádságra, az első dalra s az első betűre.

Milyen gyönyörűség volt látni, mint fej-

lódik a csöpp kis teremtés eleven, életvidor gyermekké s később viruló, bájos hajadonna.

Hanem a kis Mariska még tizenhat esztendőse sem volt, mikor az édesanyja meghalt.

A deli pap ekkor még csak élete negyvenedik éve körül járt s még sokkal fiatalabbnak látszott, mint a mennyi valóban volt. Ifjusága erényben tellett el s nem akarta elhagyni a szép férfit, aki sohasem bánt pazarul vele.

A helyzet a gazdasszony halálával igen feltűnő és kényes lett a plébánián. A nagy tornácós háznak csak két lakója volt. Egy ereje javában levő, ragyogó szemű, fekete haju férfi és egy tizenhatéztendőse, szőke selyemhaju, szépséges szűz.

De csak azok bírálgatták élesen ezt a helyzetet, akik távolról nézték. A falubeliek nem akadtak fenn rajta. Ismerték papjukat, a leggonoszabb száju emberek is mérget vettek volna, hogy ez a becsületes, mély hitű pap, ellent képes állni az ördög minden incselkedésének. Ennél jó helyen van a bájos kis kisaszszony. Nincs az a kolostor, amelyben hófehérebb maradhatna ártatlansága, mint a csertői plébánián.

Hanem az esperes-plébános, sőt a canonica visitatio alkalmával maga a püspök is, nem jó szemmel nézték, hogy egy tizenhatéves szép leány viseli gondját a csertői plébániának. Példalóztak szent Antal kísértéseiről s ugy vélték,

hogy a mai papi ember gyarló s nem tanácsos az ilyen kísértéseknek magát napról-napra kitenni.

A plébános magában igazat adott ezen pessimisticus vélekedésnek. Érezte, hogy a kísértés óriási. De tudta azt is, hogy ő inkább meghal, semmint azoknak engedjen.

Elakarta volna Mariskát a háztól küldeni. De nova küldje? A leánynak rajta kívül nem volt senkije. S mikor elmondta neki, óvatos, szemérmes szavakban a tervét, Mariska a nyakába borult s azt zokogta, hogy inkább ölje meg a bácsi, csak ne küldje el. Ő nem tudna a bácsi nélkül élni, ő sohasem fog olyan messze elmenni, hogy a bácsit naponként ne lássa.

— Férjhez kellene menned Mariska.

— Nem bánom én, de messzire nem megyek. Ha itt a faluban talál számomra egy csinos férjet a bácsi, ahhoz hozzá megyek — felelé Mariska nevetve.

Igy jutott a plébános arra a gondolatra, hogy Mariskát a falubeli ügyes, csinos tanítóval házassítja össze.

— Szereted-e őt?

— Hogyne, hiszen felebarátom.

— De ő egész barátod szeretne lenni. Megkérte tőlem kezedet. Szereted-e őt nagyon, jobban, mint bárki mást?

— Ugy nem, mint a bácsit. De azért szívesen hozzá megyek. Legalább itt fogok lakhatni a bácsi szomszédságában.

vedéseit s aztán — emlékezzél tovább! Hát elfelejtenéd jóltevődet, apostolodat, vezéredet, a tulvilágon is téged féltő atyádat? Ures szólammá válnék előtted nagy neve, az a dicsőséges név, mely, a mint mondtam, *eszmévé* változott? Ez lenne ránk a legégetőbb nemzeti gyalázat, ha valaha napirendre térnénk a Kossuth emlékezete fölött . . .

De ne legyünk igaztalanok. El a Kossuth neve, szívünkben tüzet gerjeszt a reá való gondolás, a nép, az istenadta nép, hálával, áldással és szeretettel gondol reá, úgy mint senki másra. Ne tagadjátok: még ha akarnánk, akkor sem tudnók elfelejteni soha. Ha ellenségei, ez alacsony fejletlen lelkek, bántalmazták az ő emléket, még ez a nyomorult cselekedet is arra való, hogy sugárzóbb legyen közöttünk a Kossuth halhatatlan dicsősége! A támadó fegyver a gonosz ellenséget sebzi erkölcsi halálra, melyből nincs többé feltámadás. De nem elég a lelki emlék. A nagyokat kőben, ércben is atadják a bámuló utódoknak s csak a legnagyobb nem érdemelné meg ezt az erőhöz jutó magyar nemzettől?

Fel a nagy munkára. Még van idő. Mutassuk meg, hogy egy rövid esztendő elég hosszú lesz arra, hogy *Arad legszebb terén szobor hirdesse Kossuth dicsőségét*. Arad város sokat áldozott már, most hozza meg a legméltóbb áldozatot! Nem alamizsnára gondolunk, hanem áldozatra. Még ha súlyos lesz is ez áldozat, nem baj, csak az elviselhetetlenség határát ne érintse.

Egyet nem szabad feledni, azt, hogy annak a szobornak a *Kossuth szobrának* kell lennie és az a szobor *Aradon* fog állani örökre. Ő, a nagy, valamikor leborult a nemzet nagysága előtt, most itt az idő, hogy mi boruljunk le emléke előtt áldással, fogyhatatlan szeretettel!

Ne legyen a szó pusztában kiáltott szó! Oh ne legyen, ne legyen . . . Halljátok meg s áldozatok!

Csécsei Imre.

Etetés, itatás, vesztegetés.

(Aktuális tudnivalók.)

Arad, szeptember 21.

A büntető-törvénykönyv súlyos büntetés alatt tiltja a vesztegetést kortescélokól. Az új választási törvény ezen büntetésen felül még semmisségi okot alkot a vesztegetésből. És pedig, ha a képviselő maga veszteget, ezzel teljesen diszkvalifikálja magát a képviselői állásra. Ha csak egyetlen vesztegetési eset bebizonyul, melyet a képviselő maga követett el, vagy a melyben részes, a mely az ő tudtával, beleegyezésével, kifejezett akaratával, közreműködésével, segítségével, rábirásával történt, a képviselő már érdemtelen a mandátumra és a választás megsemmisítetik, tekintet nélkül, hogy volt-e döntő hatása az egyes vesztegetési eseteknek a választás eredményére, vagy nem.

Ha pedig nem a képviselő, hanem ennek tudtán kívül más követi el a vesztegetést, akkor a vesztegetési eseteknek a választás eredményére gyakorolt döntő hatását mérlegelik. Vagyis a választás akkor semmisítetik meg, ha az érvénytelen szavazatok leszámitásával, nincs meg az abszolút többség.

A vesztegetés pedig két irányban nyilvánulhat. Vagy pénzt, pénzürtéket, vagy valami más hasznat adnak, vagy ígérenk a választónak. Ez az egyik eset. A másik eset, ha az illető által már birt előny, haszon eivonásával fenyegetnek, abból a célból, hogy a választó, vagy hozzátartozója valakire szavazzon, vagy a szavazástól tartózkodjék. Megvesztegethető nemcsak a választó, hanem hozzátartozója, vagyis közeli rokonságának tagjai, bezárólag az unokatestvérekig. Az unokatestvéreknél közelebbi vérrokonok mind belevonatnak a megvesztegethetőség körébe. Az örökbe fogadó- és tápszülők, a házastársak, a jegyesek, a házastársak testvérei és a testvérek házastársai a törvény szerint hasonlóképpen mind a választók hozzátartozóinak tekintetnek. Például a választó testvére menyasszonyának ígérenk, vagy adnak varrógépet. Ez már hozzátartozó megvesztegetésének egyik esete.

Míg a vesztegetés beszámíthatósága határidőhöz kötve nincs, így például már májusban, vagy előbb is kezdődhetett a vesztegetés az

őszi választásokra vonatkozólag, addig az *etetés és itatás*, mely szintén a büntető-törvénykönyv tilalma alá esik, bizonyos határidőhöz van kötve. Ez alapon a mandátum érvényessége szempontjából azon etetés és itatás vétetik számításba, mely a választási határidőt, kitűző belügyminiszteri rendeletnek a hivatalos lapban történt megjelenésétől, vagyis a jelen esetben, szeptember 10-től számítva, az illető választási eljárás befejezéseig történt. Így a jelen esetben a választások első és utolsó napját véve alapul, *semmisségi ok* az etetés és itatás, ha az 1901. évi szeptember 10-től október 2-ig, illetőleg október 11-ig történt. Az időközi választásokra (pótválasztásra) vonatkozólag azon naptól kezdődik ez a határidő, melyen a választás elrendeltetett és tart a választás befejeztéig, vagyis, míg a megválasztott képviselő, mint ilyen, kihirdetve nincs.

Ha a képviselő maga etet és itat, vagy ebben a cselekményben része van, úgy ez szintén diszkvalifikálja őt a képviselőségre, ha csak egyetlen eset is bebizonyíttatik. Míg ellenben, ha nem a képviselő, hanem más etet és itat, úgy ennek a választás eredményére való befolyását mérlegelik és a mandátum akkor semmisítendő meg, ha az érvénytelen szavazatok leszámitásával nincs meg az abszolút többség.

A vesztegetést nem nehéz meghatározni, mert ez az érték után azonnal látszik. De már az etetés és itatás vétségének határait nehezebb megvonni. Az új törvény ez irányban mégis némi zsinórmértéket nyújt. Azt mondja, hogy olyan választókerületekben, melyek több községből állanak, a választóknak *szükséges ellátása* a választás helyén és ideje alatt meg van engedve. Ezen „szükséges” ellátásnak tulhágása tekintetik már választási visszaélésnek. Egy tisztességes polgári ebéd, fejenként félliter bor, nem etetés-itatás. De már boroshordók csapaverése, élelmiszerek nagymértékű osztogatása, stb. az etetés és itatás deliktumának egyik büntetőjogi kriteriuma tehát az, hogy a szükséges ellátás mértékét mennyiben lépték túl. Ez minden konkrét esetben, mint ténykérdés jön elő és a bíróság, a kuria belátására van bízva annak megállapítása, hogy csakugyan tullepték-e a szükséges ellátás mértékét.

Az etetés és itatás deliktumának további tényálladákhöz tartozik, hogy a választás ke-

A plébános érezte, hogy így sem lesz egészen rendben a dolog. De benső sugallatát agyonérvelte. Asszony lesz: majd gyermekei is lesznek — s végre is, tovább megy legalább egy házzal. Nekí is jól esett a gondolat, hogy a szivéhez forrt leány nem távozik tőle messzire. Megnyugtatta aggodalmas szívet. Jó lesz minden rendben lesz!

És összeeskette a fiatal párt az Isten oltáránál ő maga. Hangja kissé remegett, mikor Mariskához a kérdéseket intézte. De enynyi volt az egész. Arról a rettenetes viharról, mely kebelében dult a szertartás alatt, csak ő maga tudott.

Előtte volt a mult esti jelenet. Mariska az esküvőre való készülődés izgalmai folytán nem volt képes elaludni. Ő sem. S az ártatlan, kedves gyermek éjjelkor bekopogtatott hozzá. Ő rémülten ugrott föl a szűz Mária kép elől, melynek szíve nagy baját buzgó imák közt gyónta el. Mariska fehér éjjeli pongyolában sirva állt előtte. A leány megszokta gyermekeségtől fogva, hogy ő előtte ne szégyenkezzék pongyolája miatt.

— Mit akarsz, Mariska, mit keresel itt?

— Még egy csókot édes, jó bácsikám.

S a leány átölelte őt s forró könyeivel és csókjaival árasztotta el arcát.

Ő csak egyetlen csókot mert viszonzni. Azután gyorsan majdnem gorombán taszította el-magától a bájos kíséreltet.

— Appage! — rivalt a leányra.

Szerencse, hogy Mariska nem tudott latinul, vagy hogy ha értette is, tréfára vette a kemény szót.

II.

Mariska tehát nincs itt többé. — De áldott kis kezének a nyoma még itt van mindenütt.

A könyvtár díszes könyvsorait még ő rendezte el. A butorok kifogástalan tisztasága még az ő műve. A hálószekevényen fekvő szent könyvben a szebb fejezetek himzett szalagokkal vannak megjelölve. Ezeket még ő himezte. A mi ebben a mától fogva ismét rideg fészekben enyhe és kedves, az mind, mind Mariska lelkének, izlésének, szorgalmának egy-egy testtelen darabja.

A plébános benyt abba a szobába is, melyben Mariska lakott. Ugy véli, hogy abból a szép leány lényének szelid szűzies illata lehel feléje.

— Mariska! Mariska! — szólítja meg az üres szobát a pap. Csak halk, elfojtott zokogást hall válaszul. Az ő saját zokogása az. És ismét csak odamenekül, kétségbeesetten imazsámolyához — s a szent szűz mennyei lemondást s türelmet hirdető képéhez.

III.

Mennyi is lehet már az idő? Éjjel is elmult.

A plébános kimegy az éjbe burkolt, hűvös udvarra.

A tanítói lak felől vidám zene üt a fülébe. A nagy bögő nagyokat, furcsákat mordul. Majd meg egészen világosan repül át a zenekar egész nótája. Bizonyosan kinyitották az ajtót.

Ez a Rákóczy-induló. Vig, hangos beszéd vegyül bele. A násznép oszlik. A cigány eltávozik. Csönd lesz.

Magára hagyták az ifju párt. Hadd szeresék egymást, hadd legyenek boldogok! . . .

IV.

A plébános lázas képzeletekkel s gonosz indulatokkal viaskodik.

A vallás és erény, szívének ez a két őrserege küzd az ördögi vágyak s az elkeseredett öngunyolás légióival. Az őrség küzd körömszakadtig, — de a támadás pokolian erős.

A plébános már nincs az udvaron. Sötét alakja ott cirkál a tanítói lak körül. Az ablakok egymásután behunyják világos szemüket.

A ház előtti kis kert bokrán édes dalt kezd egy csalogány. A háztetőn fészkelő golya fölébred a dalra, megrebbenti szárnyát, kering egyet a kémény körül s néhány halk kelepelés után ismét beleállja magát a fészkebe.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

lyén és annak idején kívül történt legyen. Ezt már a panaszosoknak könnyű lesz bebizonyítani.

Ezzel szemben azonban a mandátum védői ugyancsak a törvényben biztosított büntetlenségre támaszkodva kimutathatják, hogy a választók megvédése nem abból a célból történik, hogy az illetőknek a szavazása ez által befolyásoltassék. Ezt meg lehet határozni a megvendégelt személyekre való tekintettel. Mert ezek például oly egyének, a kiket egy ebéddel, lakomával lekenyerezni nem lehet. Hasonlóképpen, hogy az etetés és itatás nem korrumpálás céljából történt, világosan kitűnik a megvendégelés alkalmából, annak egyéb körülményeiből. Például a jelölt házánál ezen három-négy heti tilalmi idő alatt mennyegző van. Ezt már augusztus hóban kitűzték szeptember közepére, mert hiszen nem tudta senki akkor, hogy a belügyminiszter rendelete szeptember 10-én közzététetik. Erre a lakomára a jelölt falusi szokás szerint meghívja a választóit, a kik már neki évek hosszú sora óta jó emberei minden időben. Ezek az egy, vagy több választók tehát most a tilalmi időben, a választás helyén és idején kívül, oly mértékben lakmároznak, mely a szokásos vendéglátás határain csakugyan túlmegy. Ezt az esetet azonban a kuria bölcsessége még sem fogja oly súlyos bünténynek minősíteni, hogy ennek folytán a mandátumot megsemmisítsék és a képviselőt bebörtönözzék.

Ugyancsak a kuria bölcsessége czélszerűen fogja alkalmazni a törvénynek többi intézkedéseit is arra nézve, mikor a képviselő a saját házánál, vagy azon kívül vendégeli meg választóit. És ez mennyiben megy túl a vendéglátás határain. Mert ez az etetés-itatás a legkényesebb kérdések egyike. A mai gazdasági és fejlettebb életviszonyok között majdnem elképzelhetetlen, hogy valaki etetésért és itatásért odaadja a szavazatát, mikor azért esetleg drága pénzt kaphat, ha akad vesztegető. Ez az etetés és itatás, mint választási korrupció, még a megyei restaurációk korából maradt fenn, mikor annak, különösen az inséges években, más értelme lehetett, mint most, az aranyváltás és pénzforgalom korszakában.

A törvény igen helyesen vonta meg a határokat és a törvényhozó bölcsességére vall, hogy nem kazuisztice, de elvi szempontokat

állított fel. Ezen határok között pedig a kuria bölcsességére lett bízva a konkrét esetek, a ténybeli kérdések megállapítása.

TÁVIRATOK.

A győzelmes burok.

London, szept. 21. A Tarkastad mellett vívott ütközetben az angolok vesztesége nagyobb volt, mint eleinte jelentették. A tiszteken kívül elesett 30 és megsebesült 34 dsidás.

Elnökválasztás.

Rio de Janeiro, szeptember 21. A republikánus párt tegnap este gyűlést tartott, hogy felállítsa jelöltjeit a legközelebbi elnökválasztásra. Az elnökségre 37 szavazattal 88 közül *Alvez Rodrigues* volt pénzügyminisztert. Sao Paulo állam mostani elnökét, az alelnökségre pedig *Brandao Silvanot*, Minas Geraes állam mostani elnökét jelölték. E jelölésben a mostani kormány politikájának folytatását látják. A választás 1902. március hó 1-én lesz, az új elnök pedig 1902. november hó 15-én foglalja el hivatait.

A cár pénzben utazik.

(A megoszlódott franciák.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 21.

A cár látogatásának mai napja több rendbeli kellemetlen csalódást hozott Franciaországnak. Nem is beszélve arról a feltűnő dologról, hogy az orosz uralkodó külön kihallgatáson fogadta *Boisdeffre*-t, a francia vezérkar volt főnökét s a *Dreyfus*-ellenes párt egyik vezérének, amit a nacionalisták bizonyára iparkodni fognak kizsákmányolni a maguk javára: csalódás érte Párist is, amely ma lázasan várta az orosz uralkodót, de hiába. *Miklós* császár nem mozdult Compiègneből s a párisiaknak be kell érni azzal a sovány vigasztalással, hogy Franciaország vendége majd ellátogat hozzájuk holnap — talán.

Még kellemetlenebb lesz a franciákra nézve az a távirat, amelyet egy német

lap, a *Frankfurter Zeitung* kapott éppen ma Pétervárról. A mondott lap, a mely pedig ilyen dolgokban mindig jól van értesülve, leplezetlenül megírja, hogy egy új milliárdos kölcsönről van szó s hogy a cár ezt akarja megkapni Franciaországtól.

Hogy megkapja, az kétségtelen. A franciák nem tudnak neki nemet mondani. Egész Franciaország izgatottan leste, hogy a cár elmegy-e Párisba, vagy sem. Kezdetben a cár nem érzett ez iránt hajlandóságot, de végre is egy milliárdról volt szó s ezért hajlandó arra a nagy kegyre is, hogy két órát eltölt a francia fővárosban. A franciáknak ez elég s a cár megkapja érte a kért újabb vasúti kölcsönt.

Mai távirataink a következők:

Compiègne, szeptember 21.

Loubet elnök és *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök délután gyalog, bejelentés nélkül a városházára mentek. Az egész uton nagy lelkesedéssel üdvözölte őket a közönség. Az elnök alig tudott magának utat törni az emberáradaton keresztül. A polgármester üdvözlő beszéddel fogadta az elnököt, a ki válaszában gratulált a polgármesternek a város közigazgatásához. Mikor az elnök visszatért a kastélyba, szintén lelkesen üdvözölte a közönség.

Compiègne, szeptember 21.

Este 7 órakor a kastély pazarul díszített disztermében ebéd volt. A cári pár az asztalfőn foglalt helyet. A cártól jobbra *Loubet* elnök, balra az elnök neje ült. Jelen volt a kamara és a szenátus elnökei, a miniszterek, *Lamsdorff* gróf orosz külügyminiszter, a cár és az elnök kísérete, a megyei hatóságok fejei és az író- és művészvilág legkiválóbb képviselői. Pohárköszöntők nem voltak. Ebéd után a vendégek a szalonba mentek, a hol kávéztak. Az elnök sok notabilitást mutatott be a cárnak. A cár, a ki nagyon jókedvű volt, nyájasan beszélgetett a bemutatott urakkal. *Bourgeois* Leontól azt kérdezte, hogy mi a véleménye a hágai békekonferencia várható eredményeiről. *Bourgeois* azt válaszolta, hogy nagy dicsőségére válik a cárnak, hogy ő vetette el első magvát egy eszmének, a melynek kicsírázását türelemmel és kitartással kell kivárni, a gyümölcs bizonyára nem fog elmaradni.

Azután a vendégek átmentek abba a terembe, a melyben a színelőadást rendezték. A terem fényesen volt díszítve és tündéri képet mutatott, a melyet még fokoztak a fényes toillek és egyenruhák. A cári pár a középső páholyban foglalt helyet. A cárné mellett *Loubet* elnök, a cár mellett az elnök neje ült. A cárné gazdag himzésű fekete túllruhát viselt a Szent András-rend nagykeresztjével, hajában gyémántdiadémmal. *Miklós* cár testőrtábornoki egyenruhában jelent meg a becsület-rend nagykeresztjével. *Loubet* elnök mellén a Szent András-rend nagykeresztje díszlett. A cári pár nagy érdeklődéssel nézte az előadást és ismételt tetszésének adott kifejezést. Az előadás után a cári pár visszavonult lakosztályába.

Ma, délután Bethenyben nagyszerű revue volt. A disztribúción ott ült *Casimir-Perier* is. Mikor a cár jött, száz ágyulövés hallatszott és egyuttal kitűzték a cári lobogót. *Loubet* elnök fogadta a cárt. *Loubet* és neje kocsira ültek és úgy kísérték a cárt, aki *André* hadügyminiszterrel lóháton nézte végig a szemlét. Mikor a sorok előtt elhaladtak, a cár szalutálással. *Loubet* pedig kalapemeléssel viszonzta az

A sötét alak a sötét éjben lihegve onson tova az ablak alatt. Meg-megáll s öklével veri lüktető halántékait.

Egy kutya fölriad, neki rohan a sompolygónak s éktelen lármát csap.

Álmos férfi-cseléd vasvillával csetlik-botlik ki az udvarra s nagyot mordul.

— Hé, ki az?

Senki. A sötét alak gyorsan tűnik el az éjben. A vasvillás béres visszakászolódik az istállóba. A kutya a küszöbre teszi állát s alszik tovább.

A csalogány dala édesen, halkán cseng át az éjen, a csenden.

V.

A plébános künn bolyong a mezőkön, a szőlőhegyeken. Lelkében a nagy harc egyre folyik még.

— O engem szeret jobban, mint bárki más a világon. Én jobban szeretem őt, mint bárki más a világon. És ő mégis másé lett s nem az enyém. A sors őt nekem adta — s én ellöktem magamtól a földi üdvösséget. Meg akartam menteni az égit, s haj! azért elveszttem azt is. Nem, nem tudok róla lemondani. Elvesztettem a leányt, de az enyém lesz, mint asszony! Így kell lenni. O boldogabb lett volna velem a bűnben, mint azzal a hitvány rektorral szent frigyben. S ő boldog is lesz még velem! . . . S aztán kárhozzunk el együtt! . . .

A szerelem örültje a vízi malomhoz jutott. Az nem zakatol ilyen éjjeli órán, csak a vize zuhog egyre.

Az utolsó negyedében levő, fogyó hold vékony sarlója csak most tűnt fel az égen. Csekély sugárkévéből nem jutott világosság az egész vidékre. A mi fénye volt, azt mind odalövelte egyetlen egy utszéli fakeresztre, mely a patak tulsó partján állott, hogy megsüvegezzesse s az örök életre figyelmeztesse a malomba járókat.

A plébános égő szeme megdöbbenve meredt a keresztre. Az órség új erőre kapva vette fel szívében ismét a harcot a daemóni légiókkal.

Keskeny palló vezetett a tulsó partra. A pap futva iramodott a pallóra, hogy hamar elérje a jobbik lelke segélyére kelő keresztet.

A pokoli légiók nem eresztették addig áldozatukat. A palló közepén mind lázas agyának estek s elszédítették azt.

— Uram, irgalmazz! — kiáltá a pap s karjait esdve tárta ki a kereszt felé.

Egy csobbanás . . . s a padló üres volt.

A malom örvénye forgatta meg a legjobb, legigazabb, legszentebb pap testét, hogy az harmadnapon szenteletlen földbe, harangzugás nélkül tétessék örök nyugalomra, s hogy sohasse mondassék lelki üdvéért engesztelő szent mise.

ovációt. A parádé háromnegyed 11 órakor ért véget.

Délután dejeuner volt, melyen Miklós cár felköszöntőjében a többi között ezeket mondotta:

A császárné és magam mindig drága emlékként fogunk vissza gondolni ezekre a szép napokra. Azok a kapcsok, a melyek országainkat összefűzik, most még jobban megerősödtek. Két oly hatalmasságnak benső szüksége, a melyek a legbékésebb szándékkal vannak áthatva és a melyek, *noha módjukban volna jogaiknak érvényt szerezni*, más hatalmasságok jogait csorbitani nem törekcsenek, értékes eleme a békének az egész emberiség számára. Poharamat emelem Franciaországra, a barátságos és hősi nemzetre, a vitéz hadseregére és a szép francia hajóraj virágzására.

Egyről-másról.

(Tiszta választás, piszkos választás. — Manőverek után. — Franciaország ünnepe. — A vendéglátó cár. — Mac Kinley. — Színházak. — Ősz előtt.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, szeptember 21.

Országszerte a képviselőválasztásokról beszélnek. Tiszta választás! ez a jelszó, de akárhány választó elborult homlokkal gondol mellette a hajdani, hogy is mondjam, *piszkos* választásokra. Hogy folyt a bor, hogy suhogott a bankó, ur isten! A kortések nagyokat sohajtanak:

— Éh, akár hogy verjük is a mellünket a nagy puritánságba süllyedve, bizony szép muzsika a talérok csengése, meg a potya bor.

Meg is mondja ezt némelyik régi szabásu *Borbóc* bácsi a jelöltnek. Az ujonc próbál is írni a központba, hátha lehetne egy kicsit *írott malasztá* tenni azt a tiszta választást. De bizony a központban ez egyszer nem értik a tréfát Nincs választási kassza.

Az alkotmányos harcok mellett folyik a háboru a békében is. Baranyában van a legfőbb hadur, gyöngyvirágos Mecsek alján, a hogy dalolják a masirozó bakák.

Hetven, nyolcvan esztendőnek előtte nálunk nem tartották vidéken a nagy hadgyakorlatokat. Ugynevezett nagy hadgyakorlatok nem is voltak, de inkább diszszemlék. Ezeket Pesten, a Rákös mezején tartották, melyet mi már csak közönséges gyakorló térnek ismerünk. A mult század első tizedeiben Ferenc császár is itt tartotta az egyik legfényesebb *Kaiser-Revuet* 1817. szeptember 16-án érkezett az uralkodó Pestre és majdnem egy hónapig maradt amagyar fővárosban az uralkodó, hogy közelebb legyen a *táborlat* színhelyéhez, a Károlyi grófok familia-házában, tartotta lakását. A nagy *Revuen*, mint a régi irás mondja: „a négy Lineát vezették: I. Linea, Splényi altábornagy, mellette Wlassics General-Major és Illéssy őrnagy, II. Linea: Máriassy altábornagy, mellé beosztva: Csollich és Leimet vezérőrnagyok. III. Linea: Kroyherr altábornagy segéde: Vétsey vezérőrnagy. IV. Linea: Radetzky altábornagy, segédei Desfours és Gorskowsky őrnagyok. A revue alatt az egész Tsászári Familia a Fő-Vendégekkel együtt Ferdinand koronaörökös Hertzegnek tábori főszállásán ebédelt, még pedig Festetich Antal kamarás urnak kertjében, az Orczy Familia kertjének átalellenében.”

Nagy ünnepekre készül Franciaország Compiègneben, azokban a történeti nevezetességű szobákban fog lakni a ezári pár, a melyekben egykor Mária-Antoinette és I. Napo-

leon laktak. A cári párt nagy ovációkkal fogadták s vége-hossza nem volt a vive—kiáltásoknak.

Különben II. Miklósnak kijut most a vendégeskedésből és vendéglátásból. Októberben a bolgár fejedelem lesz vendége, a ki elviszi magával a trónörökös, Boris herceget is.

Amerikában meg temetnek. A szegény *Mac Kinley* helyébe az imperialistikus hajlamu *Roosevelt* lépett az elnöki székbe. Nyers katonember az új elnök, a kinek programja bizonyára változást fog idézni elő az Egyesült Államok politikai életében.

A színházak között mint legutolsó nyílt meg az Andrassy-uti Opera is, a daloknak szentelt csarnok, a legkedvezőbe auspiciumok között. Már a megnyitó előadáson csaknem teljesen megteltek a diszes nézőtér széksorai, s ott láttuk az anyagvizsgálókat is, a kik szemmel láthatólag érdeklél hallgatták a mi feledhetetlen Erkelünk Hunyady László-jának élvezhetetlen, örök szép dallamait. A magyar tánc az ő tüzes, pattogó rytmusával különösen nagy hatást keltett s így a tapsnak se vége, se hossza nem volt.

Egyebekben az idő örvendetesen megjavult. A nyárnak egy-egy elfogyó sugara visszatért s a hölgyek fehér flanel ruhákban tenniszre ismét az Andrassy-uti villák kertjeiben. A rossz, nehéz tél elé néző szegény nép azonban sokkal jobban örül ennek, még a tenniszező főrendeknél ismert a szén és fa kérdése mindig a legszomorubb pontja a nyár elmúlásának.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* **A bérlők.** *Gonda* László színházi pénztáros ma teszi közzé azok névsorát, kik a téli szezonra béreltek. A bérlők eddig a következők:

Balra, alsó páholy. 1. sz. Vásárhelyi László, Weiler Rudolf. 2. özv. Laczay Józsefné. 3. Vajda Lajos, Habereger György. 4. Friebeisz Miklós, Verbos A. 5. Wadowszky Gusztáv, Bonts Döme, 6. Lamberg Lajos dr. 7. Özv. Karolín. 8. Fábrián László, Dálnoki Nagy Lajos. *Jobbra:* 1. Andrányi Kálmánné, Lócs Rezső. 2. Neuman Dániel, özv. Ortutay Gyuláné. 3. Bolyos József, Domány József. 4. Végh Aurélné, dr. Priegel István, ifj. Nacktnébel Ödön. 5. Dr. Párecz Gyula, dr. Pozsgay Lajos. 6. Vásárhelyi Béla, Fényes Kálmán dr. 7. Báró Bánhidny Antal, Ortutay Béláné. 8. Jakabffy Zoltán. 9. Purgly János.

Első emeleti páholy balra: 1. sz. Szontágh Gyula. 2. Révész Adolf. 3. Hauzer Károlyné. 4. Tagányi István, Nik Pál. 5. Herzer Gyula. 6. Lukács Gyula, Fischer Mórné. 7. Thomka Gyula. 8. Huszártisztikar. *Jobbra:* 1. Dr. Tolnai János, Rozsnyai Mátyás. 2. Cziffra János, Gaál Ferencz. 3. Ottrubay Károly, Inkey Emilné. 4. Fetter Géza, Kneffel Lajos. 5. Haiszler József. 6. Kertay Ede. 7. Goldsmidt.

Támlászekék: Dr. Kell Lipót, Verzár Sándor, Vojtek Lajos, dr. Halmos Öszkár, Vidor Sándor, Schäffer Henrik, dr. Szalay Béla, Bisztriczky József, Kövesdy Ignác, Knár Lajos, Topán Sándor, Honisch István, Kossintzky Viktor, Nagy Lajos, Sztriberny János, Müller Károly, Jancovics Ferencz, Deutsch Izidor, Róth Zsigmond, Krausz Sándor.

* **Vidéki színeszet.** Kaposvárott, mint onnan írják, most tartja színelőadásait *Somogyi* társulata, mely a jövő héten már bevonul téli állomási helyére, Nagyváradra. A társulat szép sikerrel működött, különösen tetszett az operett-személyzet, élén *Amon* Margittal, a ki itt is hamarosan a közönség kedvence lett. A bájos soubrette itt is a diadalok egész láncolatát aratta. Tegnap este a „Lili“-ben bucsuzott el, egyik legbájosabb s. legpoetikusabb alakításá-

ban. A másik énekesnő: *Sékely* Irén, szintén jó ereje a társaságnak, a hangja igen szép, a játéka azonban kezdetleges. Jó erő még *Pintér* is. A nagyváradiak, mint egy másik tudósítás szól, alig várják már a kedvelt társulatukat, különösen soubrettjüket, *Amon* Margitot.

Az állami tisztviselők kongresszusa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 21.

Már kora délelőtt nagy sürgés-forgás volt a budai korvin-téri Vigadóban, a hol az állami tisztviselők kongresszusa tartotta ma előértekezletét. Ezt az előértekezletet már eleve *bizalmas jellegűnek* deklarálták.

A Vigadó nagyterme zsufolásig megtelt a helyi bizottságok kiküldöttjeivel. Mindjárt látni lehetett, hogy a mintegy ötszáz tagból álló értekezletet nagyon nehéz lesz vezetni.

Az ülést *Vörös* László nyugalmazotti államtitkár nyitotta meg. Üdvöndözte a vidéki bizottságokat és köszönetet mondott azért a bizalomért, melylyel az előkészítő-bizottságot néhez és felelősségterhes munkájában támogatták. A bizottság minden befolyástól menten és csak meggyőződését követve állapította meg és foglalta össze a tisztviselők óhajait. Komoly munkájában a bizottság kerülni igyekezett minden oly dolgot, a mely félremagyarázásra adhatott volna okot. Mai nappal az előkészítő-bizottság működése megszűnván, kéri, hogy az értekezlet válassza meg az elnökét.

Viharos „*Éljen Vörös László!*” kiáltások után *Vörös* ismét elfoglalta az elnöki széket, megköszönte kartársai bizalmát és ígérte, hogy a tanácskozásokat részrehajlatlanul fogja vezetni. Társelnökül *Káplány* Gézát (Szeged) választották meg.

A napirend első pontja a szavazás módjának megállapítására vonatkozó javaslat volt. Itt mindjárt meglátszott, hogy nagy az antagonizmus a vidéki és a fővárosi tisztviselők között. Az elnök az előkészítő-bizottság javaslata értelmében azt indítványozta, hogy a fővárosiak egy szavazata ellenében vidékiek szavazata *kétszeresen* számítassék. Ez indítvány a vidékieknél nem talált helyeslésre. Ki is tört a vihar és a kongresszusi tagok egy része oly kiáltozásba tört ki, a mely *valóságos boirány-számba ment*.

Dacára annak, hogy az elnök többször hangoztatta, hogy a ki szólni akar, az jelentkezők a jegyzőknél, mégis egyszerre többen állottak fel szólásra, úgy, hogy általános zűrzavar keletkezett és az elnöknek csak mintegy tíz percnyi csengetés után sikerült csendet csinálni.

A kérdést háromszor is szavazás alá bocsátotta; mindig nagy többség állott fel az indítvány elfogadására, de a kisebbség minduntalan zajt csapott és új szavazást követelt. Végül az elnök kimondta, hogy az indítvány elfogadtatott.

Ezután az emlékirat-tervezet tárgyalására akartak áttérni. Ekkor egy pancsovai állami tisztviselő támadni kezdte az előkészítő-bizottságot, mely szerinte a vidékiek érdekeit teljesen figyelmen kívül hagyta. Beszédét nem fejezhette be, mert az értekezlet többsége „eláll” kiáltásokkal hallgattatta el. Erre *Vörös* László elnök figyelmeztette az értekezlet tagjait, hogy csak a tárgyhöz szóljanak és őrizték meg azt a komolyságot, melylyel a szőnyegen lévő ügyet tárgyalni kell.

A tulajdonképeni kongresszus holnap délelőtt 10 órakor veszi kezdetét a Tattersall helyiségében.

Harc a mandátumért.

(Választási mozgalmak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Meghívás.

Az aradvármegyei szabadalvűpárt végrehajtó bizottságának f. évi szeptember hó 24-én Aradon d. e. 10 órakor és az Aradvármegyei szabadalvű pártnak d. e. 10 és fél órakor a Millennium sörcsarnok külön helyiségében tartandó gyűlésére a párttagok tisztelettel meghívattak.

Arad, 1901. szept. 21-én.

Az elnökség.

Meghívás.

A borosjenői választókerület szabadalvű pártja f. hó 25-én d. e. 11 órakor a Zöldkert vendéglőben országgyűlési képviselő-jelölő gyűlést tart, melyre a párttagok tisztelettel meghívattak.

Borosjenő, 1901. szept. 21.

Barkassy Kálmán,
elnök.

Mária-Radnán ma mondotta el programját Vancsó Gyula dr., a kerület volt szabadalvűpárti képviselője. A programbeszéd iránt óriási érdeklődés mutatkozott. A választó polgárok nagy számban jöttek össze, az egész kerület színe-java ott volt s minduntalan éljenzéssel, tapssal szakították félbe a kerület volt képviselőjének érdekes beszédét. Szabad szellem lengi át ezt a beszédet, sok figyelemre méltó és magasabb koncepcióra valló eszme van benne megpendítve.

Vancsónak sikerült rövid idő alatt az egész választókerület oszlatlan szimpatiaját megnyerni, tekintet nélkül a kerület nemzetiségi választóira. Eddig is, a holcsak lehetett és módjában volt, a kerület érdekében eljárni, és mindent elkövetni, hogy annak jogos igényei kielégítést nyerjenek. Vancsó megválasztása bizonyos. Programbeszédjét mai lapunkhoz mellékelve közöljük egész terjedelmében.

Ujszentannán ugyancsak szaporodnak a képviselőjelöltek. Ma reggel megjelent a községben ugodi Robitsch Lajos nagy-marosi apátplébános és hírül adta, hogy néppárti programmal is felveszi a harcot a mandátumért. Aradmegyében az apát ur az első néppárti jelölt, aki immár meg is kezdte szent kortesutját. Holnap délelőtt ő mondja a nagymisét, a délutáni hitánia végeztével pedig programbeszédet tart. Hír szerint Wittmann Jánossal, a kerület volt szabadalvűpárti képviselőjével szemben ugyancsak szabadalvű programmal felléptetik Rauchsauer Nándor ujszentannai földbirtokost.

Pakson Szilva István Ugron-párti képviselő-jelölt ellenjelöltje, Apponyi Géza gróf, visszalépett. A szabadalvűpárt Hieronymi Károlyt lépteti föl.

Szatmártt a szabadalvűpárt egyrésze Hieronymi Károlylyal szemben agrár-programmal Domahidy Sándort jelöli képviselőjelöltnek. A szatmári függetlenségi párt Uray Gézát jelöli, Kossuth-párti programmal.

Csacáról telegráfozzák a Bud. Tud.-nak: A csacai választó-kerület szabadalvűpártja Popper Armin báró elnöklésével tartott ülésén egyhangú lelkesedéssel újból Ráth Péter udvari tanácsost, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatóját jelölte, aki azonban nem fogadta el a jelöltséget. Az ülést ezután felfüggesztették, hogy Ráth Pétert maradásra bírják, minthogy azonban ennek sikere nem volt, egyhangúlag Hieronymi Károlyt jelölték, akit a holnapi nap folyamán küldöttség keres föl, hogy neki följajánlja és elfogadásra fölkérje.

Nagylakon Szinay Gyula visszalépett, s helyébe a Kossuth-párt Molnár Albert dr.-t,

Cegléd város tiszteletbeli főügyészét kiáltotta ki jelöltjének.

Körösbányán Beck Lajos dr. szabadalvűpárti jelölt egészségi okokból visszalépett. Pártja helyette Okolicsányi Géza dr. budapesti ügyvédet léptette föl, aki programbeszédét e hónap 18-án mondta el Körösbányán. A beszédet román nyelven Candrea Geraszim körösbányai ügyvéd tolmácsolta. A kerület másik jelöltje Hollaky Imre birtokos, szintén szabadalvűpárti.

Kisbecskerekéről Müller Ferenc pártelnök vezetése alatt nagy számú tagból álló küldöttség tisztelettel Steiner Ferencnél és felajánlotta neki a képviselő-jelöltséget. Steiner a bizalmat megköszönve, a jelöltséget elfogadta. A választók a jelöltetésről sürgöny útján értesítették Széll miniszterelnököt és br. Podmanicky pártelnököt.

Nagy-Szombatáról írják: Itt eddig két jelölt lépett fel: Kollár Márton navászi plébános nemzetiségi néppárti programmal és dr. Halmos Ignác apátkanonok, akit a néppárt támogat.

Nagy-Tapolcsányból írják: A tapolcsányi választókerületben Szulyovszky Dezső szabadalvű képviselőjelölttel szemben Janda József dr. csermendi plébános néppárti programmal lépett fel.

S.-Szent-György. A nagy-ajtai függetlenségi párt Barabás Bélát jelölte.

U-Kanizsa. Az ó-kanizsai kerületben Bezeredy István szabadalvűnek két ellenjelöltje van. Lekász Márton Ugron-párti, akit programbeszédében a kat. autonómiát követeli, Továbbá Pataj Sándor Kossuth-párti, akit tegnap a szomszédos Sándor és Csantavér községekben nagy ovációval fogadtak.

Zombor. A zombori központi választmány ma október 2-ára tűzte ki a választást. Itt újabban Cziedler János ügyvéd szabadalvű programmal fellépett.

Zalaegerszeg. Csáktornyan Wlassics Gyula kultuszminiszter a szabadalvűpárt jelöltje. Ellenjelöltje nincs. Zalaegerszegen Farkas József néppártival szemben Szemec Emil lép fel Ugronpárti programmal. Nagy-Kanizsán 3 jelölt van: Zichy Aladár gróf néppárti, Holló Lajos Ugron-párti és Hajdu Gyula Kossuth-párti.

Tapolcán Hertelendy Ferenc szabadalvűvel szemben Hédeváry Lehel lépett fel függetlenségi programmal. Zalaszentgróton Torányi Ferenc földbirtokos lépett fel szabadalvű programmal. Programbeszédét igen nagy közönség nagy tetszéssel hallgatta. Ellenfele Eitner Zsigmond függetlenségi.

Keszthelyen. Bogay Máté szabadalvűpárti és Somsich Béla gróf néppárti állanak szemben Alsólendván Varga Gábor szabadalvűvel szemben Wilczek Frigyes gróf néppárti lépett fel.

A letenyei kerületben Csesznák József szabadalvű, Símei Vilmos Ugron-párti és Szűllő dr. néppárti küzdenek a mandátumért. A bak-sai kerületben szintén 3 jelölt van: Berger Ignác és Hajós Kálmán dr. szabadalvűek és Darányi Ferenc dr. néppárti.

Siófok. Purgly Sándor, az enyingi kerület szabadalvűpárti, képviselőjelöltje e hó 20-án Fok-Szabadi, Siófok és Sió-Maros községekben tartotta meg programbeszédét, melyet mindenütt tetszéssel fogadtak.

TANÜGY.

(—) Államosított községi iskolák. Abban a nemes törekvésben, melylyel ma a tanügyet fejleszteni sietünk, Magyarpécska közönsége igen előkelő helyet foglal el. Erről különösből is most tett bizonyosságot, midőn iskoláit állami kezelésbe adta át. A hivatalos átvétel f. hó 19-én történt meg Magyarpécska községházánál, mely alkalomra megjelent a községben Kovács Lajos kir. s. tanfelügyelő a ki a kincstár képviselőjében átvette a községtől ingatlanokban 335.000 kor., felszerelésekben 9758 kor. 30 fill. alapítványokban 5450 korona, adomány címen 85 kor. összesen 350.948 korona 80 fillér értékű vagyont. Oly vagyont, melyhez hasonlóval aligha dicsekedhetik még államosított iskola. Az átadásnál az érdekeltségek nevében eljáró tanfelügyelőn kívül Szathmáry Geyza gondnoksági elnök, Donáth János, Turcsky Nándor gondnoksági tagok, Szomorú István igazgató-tanító gondnoksági jegyző, A Pécska község részéről Jurik János h. közs. bíró, Pováczay Soma k. főjegyző, Dorogi Mihály iskolaszéki gondnok, s

Kun Gergely képviselőtestületi tag voltak jelen. Az átadás a legsimábban folyt le, mi úgy Kovács Lajos tanfelügyelő eljárásának, mint Szathmáry Geyza elnök és Pováczay Soma főjegyző sikeres ténykedésének érdeme.

(—) Az ujszentannai állami polgári fiú iskolába összesen 133 tanuló iratkozott be. Ezek közül 122 rendes tanuló és 11 rendes magántanuló. A rendes tanulók közül 48 magyar, 45 német, 26 román, 2 szerb és 1 tót anyanyelvű.

Hivatalos gyilkosság.

(A kolozsvári zendülés eljárása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Mai lapunkban megemlékeztünk már röviden a kolozsvári gyilkos rendőrök ügyében meghozott ítéletről. Az érdekes lefolyású esküdtszéki tárgyalás részleteit tudósítónk utólag a következőkben jelenti:

A gyilkos rendőrök: Kilyén Dénes és Pap Sándor ügyében tegnap folytatták a tárgyalást, mely délután fél hat órakor ért véget az ítélet kihirdetésével.

A tegnapi tárgyalás a rendőrök által meggyilkolt honvédőrmester özvegyének kihallgatásával vette kezdetét. Özv. Gödri Jenőné a maga és gyermekei nevében 12.880 korona végkielégítést kért, beleszámítva ez összegbe a temetési költségeket is.

Gödri né kihallgatása után az orvosi szakvélemények következtek. A szomorú véget ért Gödri Jenő sebeitől felvett jegyzőkönyvet dr. László Ernő törvényszéki jegyző olvasta föl. E szerint tizenhárom vágott és nyolc szurt seb volt a testén. A vágott sebek közül hat a fején, három a bal, három a jobb karon, egy pedig a keresztcsonton volt; a szurt sebek közül három a háton, négy a bal, egy a jobb karon volt. A legsúlyosabb egy, a koponyacsonton keresztülatoló vágás volt, a halált elvezetés okozta.

Gödri zubbonyáról, melyet legyilkolása alkalmával viselt, szintén véleményt mondtak. A zubbonyon tizenegy vágás helye látszik. Az őrmesteren levő Pejácsevicsnadrágon négy vágás van, az alsónadrágján szintén. A vértől ázott ruhák láttára egy uriaszony a közönség sorából rosszul lett.

A bűnjelként bevett három kard közül kettő: a Pap Sándoré és a Gödrié, mely utóbbival Kilyén vagdalkozott, véres volt. A Pap Sándor kardja élesre volt fenve s a súlyosabb sebeket ezekkel ejtette gazdája. A Kilyén által a Gödri kardjával ejtett sebeket szakadt szélűkről lehetett felismerni.

A beszerzett bűnügyi iratok szerint Pap Sándor már volt büntetve súlyos testisértésért. Kilyén vagyontalan, de Papnak van egy 1000 korona értékű házas telke, telve adósággal.

A bizonyító eljárás befejeztével az elnök felhívta a vádhatóságot az esküdteknek feladandó kérdések beterjesztésére. Az ügyész hét kérdőpontot terjesztett be, melyekben a Gödri terhére elkövetett szenzációs emeberelés, a Székely Sándor ellen elkövetett súlyos testisértés és a Szedlacsák s a Wass ellen elkövetett becsületsértés miatt emelt vádat a vádlottak ellen. A védők is terjesztettek be kérdéseket, nemkülönben Weiss Mór esküdt is. A törvényszék valamennyi kérdésnek helyet adott s azokat tizenhat pontban megszóvegezte az esküdteknek. Ezek közül tíz Kilyén Dénesre és hat Pap Sándorra vonatkozik.

A perbeszéd elhangzása után a hallgatóság lázas izgatottsággal várta az esküdtek verdiktjét, mely azonban soká késett. Majdnem egy óráig konzultáltak, míg végre megnyílt a tanácskozó terem ajtaja s a siri csend közepette az esküdtszék elnöke: Tanács József felolvasta

a törvényszék előtt az esküdtek határozatát, mely szerint Kilyén Dénest a Gödri Jenő törzsermester sérelmére, erős felindulásában elkövetett halált okozó súlyos testisértés büntetésében, a Székely Sandor sérelmére elkövetett súlyos testisértés büntetésében s a Vass Ödönnel szemben elkövetett becsületsértés vétségében mondta ki bűnösnek; Pap Sándort pedig a Gödri Jenő sérelmére elkövetett halált okozó súlyos testisértés büntetésében és a Szedlácsek József ellen elkövetett becsületsértés vétségében.

Miután a közváltó megtette a büntetés kimérésére vonatkozó indítványát, valamint a védők is nyilatkoztak, a törvényszék visszavonult s az esküdtek verdiktje alapján a következő ítéletet hozta:

Kilyén Dénest *hét évi börtönre* s egy napi börtönre átváltoztatható husz korona pénzbüntetésre; Pap Sándort pedig *tíz évi fegyházra* s egy napi fegyházra átváltoztatható husz korona pénzbüntetésre ítélte.

A vizsgálati fogságból egy-egy hónap mindkettőjük részére betudódika büntetésbe.

Ezenkívül mindkettőjüket elmarasztalták 300 korona temetési költség megtérítésében, továbbá Gödri három legkisebb gyereke: Erzs, Sándor és Béla részére személyen- és havonkénti díj fejében 10—10 koronát ítéltek meg, mely összegek mindaddig fizetendők, a míg a gyermekek keresetképesek lesznek.

Az ítéletben a közváltó megnyugodott, a védők azonban semmiségi panaszt jelentettek be.

A törvényszék, mivel az ítélet nem jogerős, a vizsgálati fogságot továbbra is fenntartja.

Kilyén Dénest és Pap Sándort a tárgyalási teremből kocsin szállították vissza a törvényszék farkas-utcai börtönébe. A kocsikban két-két hajdu ült a vádlottak mellett, a kocsik megett pedig lovascsendőrök lovagoltak.

Tatár Mihály az aradi hadbíró előtt.

(A gyilkos katonai őrség.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Szenzációs gyilkosság történt tavaly novemberben Szegeden. A puskaporos rak-tárhoz kirendelt katonai őrség agyonlőtte *Tari József* vadőr *Piroska* nevű menyecske leányát, *Tarit* és feleségét pedig súlyosan megsebezte, úgy, hogy ezek hosszú ideig feküdtek a kórházban élet-halál közt.

Az aradi hadbíró részéről *Péchy* hadbírórnagy nyomban megindította a vizsgálatot s ennek folyamán kiderült, hogy a gyilkosságot tényleg a csász. és kir. 46-ik gyalogezred őrsége követte el. Az egész őrséget letartóztatták, elhozták Aradra s itt tartották a vár kazamátáiban mindaddig, a míg *Tatár* Mihály közlegény be nem vallotta, hogy ő követte el a gyilkosságot, még pedig szerelemféltesből. Szerelmes volt a szép *Piroskára* s mivel nem lehetett az övé, hát agyonlőtte. Szolgálati fegyverével vitte végbe a rémes tettet, melyhez az őrség parancsnokának, *Vig* őrvezetőnek a patrontáskájából lopta ki az éles töltényeket.

Tatár vallomása után az őrséget hazaküldték Aradról s a gyilkoson kívül csak *Vig* freitert tartották itt, ki ellen szintén tovább folyt a vizsgálat.

A napokban egyik szegedi lap közlése nyomán hire futott, hogy az aradi hadbíró szeptember 20-án ítélkezik *Tatár*

Mihályék fölött. Az ítélethozatalból azonban tegnap nem lett semmi, annál kevésbé nem, mivel az előadó, *Péchy* őrnagy-hadbíró, nincs is idehaza. Ma aztán nagy meglepetésünkre a *Szegedi Híradó*-ban a következő, szépen kiszinezett tudósítást találtuk:

A baktói gyilkosság rémes drámájának utolsó jelenete ma délelőtt játszódott le az aradi várban, az ottani hadbírószék színe előtt.

Ma ült törvényt a hadbírószék a baktói gyilkosság elvetemült tette, *Tatár* Mihály fölött, aki az ősszel a szegedi Baktón megölt egy ártatlan fiatal asszonyt és súlyosan megsebesítette annak szüleit is. *Tatár* bűnét súlyosítja több körülmény:

1. Orozva, lesből lövöldözött a védtelen emberekre.
2. Akkor éjjel éppen a löportoronyhoz volt kirendelve őrségre.
3. Azáltal, hogy folytonos tagadásban volt, három bajtársa kilenc hónapig szenvedett vizsgálati fogságot gyilkosság szörnyű gyanuja miatt.
4. Nem a maga jószántából vallott, hanem a temérdek bizonyíték sulya alatt vallott már, mikor látta, hogy tagadása mit sem ér. Ekkor is csak azon reményben vallott, hogy látszólagos töredelmességével enyhíthi helyzetét.

Tatár ma délelőtt tényleg megtörve, haláláppadtan állt a bírái előtt. Mivel már korábban három évet töltött az illavai fegyházban, mint visszaeső bűnös, bizonyosra vette, hogy *halálra* ítélik. Annál nagyobb volt meglepetése, mikor kihirdették előtte az ítéletet, mely *életfogytig tartó fegyházra* szól. A kegyetlen büntényben egyetlen enyhítő motívumot talált a bíróság a sok súlyosító körülmény között: a fékezhetetlen vad szerelmet, melylyel az elvetemült ember *Tari* *Piroska* iránt viseltetett. De fölötté súlyosító körülmény, hogy *Tatár* őrhelyét hagyta el és az alvó *Vig* őrvezetőtől ellopott töltényekkel ment gyilkolni és a tett után nyugodtan türte, hogy három társát is elhurcolják a gyilkosság gyanuja miatt.

A hosszú vizsgálati fogság alatt nemcsak hogy egy szóval nem igyekezett enyhíteni a borzasztó gyanut, mely három bajtársára nehezült, hanem körmönfont ravasz-sággal és hideg megfontoltsággal mindent elkövetett, hogy a gyanu szálaiból minél erősebb köteléket csavarjon *Vig* fráter nyaka köré.

A szegedi Mars-téri kaszárnyában az ítéletet az egész háziezred meglepéssel vette tudomásul. *Tatárt* senkisémm szeretete. Az egész ezredben nem volt neki egyetlen barátja sem.

Vig őrvezetőt saját kívánsága sserint beosztották az aradi ezredhez.

Illetékes helyen mi is tudakozódtunk ma az ítélet felől s a következő felvilágosítást kaptuk: A hadbírószék a vallomásokról felvett jegyzőkönyvet az összes iratokkal egyetemben áttette a temesvári hadtestparancsnoksághoz, honnét az iratcsomó *tegnap* érkezett vissza, még pedig azzal az utasítással, hogy mielőtt ítélethozatalra kerülne a sor, egynemely mellékkörülmény tisztázandó főleg pedig *Tatár Mihály* elméleti állapota veendő tüzetes vizsgálat alá, mert főbenjáró bűnről van szó. A hadtestparancsnokság *hat* hónapi időt szabott meg, a mely idő alatt *Tatár* elméleti állapotát tanulmányozni kell. A vizsgálá-

tot *Kreutzer* dr. törzserős fogja meg-ejteni.

Mindössze ez történt. Sem tegnap, sem ma nem hozott, de hat hónapon belül nem is hozhat ezek szerint az aradi hadbírószék a szenzációs bűnperben ítéletet.

MULATSÁGOK.

(=) *Regruta* bál. Az október elsején bevonuló ujoncok ma sikerült mulatságot rendeztek a Vas szálloda külön termében, a melyet ez alkalomra színültig megtöltöttek a meghívottak. A mulatságon jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Niderné, Vecseryné, Schudnigné, Blázné, Szilágyiné, Kreszné, Néberné, Kocsisné, Vetingerné, Felföldiné, Mészárosné, Juhászné, Balogné, Zsirosné, Szuperitsné, Kremmerné, Tillné, Majlátné, Szepessyné, Pogonyiné, Marjanovitsné, Krebszné, Hamzáné, Jasekné, Kuzmanné, Illekné, Gartnerné, Furmanné, Stefánné, Szsánné, Szabóné, Gluczné, Hunyárné, Csikósné, Balogné, Undiné, Mertterné, Kréczné, Fritzné, Szerenkéné, Schneiderné, Zetigné, Konkoryné, özv. Kocsis Mátyásné, Argyelánné, Schmidtné, Bosnyákné, Balászné, Nyáryné, Piroskyné, Markovitsné, Nikáné, Argyelánné, stb.

Leányok: Nider Erzsike, Veszery Erzsike, Szudnig Jozefin, Bláz Tercsike, Szilágyi Juliska, Kréc Irén, Weber Juliska, Kocsis Mariska, Netinger Juliska, Felföldi Rozika, Mészáros Gizike, Juhász Hermina, Balog Veronka, Zsiros Erzsike, Szuperits Gizike, Kremmer Irmuska, Till Mariska, Majláth Ilonka, Szepessy Mariska, Pogonyi Mariska, Marjanovits Stefánka, Krebsz Mariska, Hamza Rozika, Jasek növ. Kuzmann Mariska, Illek Katicza, Kortner Emilia, Furmann Katica, Stefan Margit, Girsán Anuska, Szabó növ., Glucz Regina, Hunyár Rozika, Csikos Mariska, Balog Rozika, Undi Rozika, Mertec Janka, Kréc Anuska, Fritz Mariska, Szerenka Gizike, Schneider Mariska, Zetig Mariska, Konkory növ., Kocsis növ., Argyelán Zsófia, Almássy Erzsike, Schmiadt Lenke, Bosnyák Ilonka, Balás Erzsike, Nyári Mariska, Pirosky Gizella, Markovits növ., Nika Rozika, Argyelá Juliska, stb.

Szezon elején.

(Divat-levél.)

Arad, szeptember 21

Pusztán, birtokon, Fürdőhelyeken is vannak még nyaralók, de a legtöbben visszatértek már a város, rossz levegőjü és mégis annyira szeretett városba.

S akik még távol vannak, azok is hazatérnek lassanként, hisz itt vannak már a ködös szeptemberi napok, s a hosszú téli esték. Nemsokára megkezdődnek a kisebb vacsorák. Jó barátok újra özszeülnek, pezsgővel ünneplik a vizionlátást. Vendéglátásban vacsoráznak most többnyire a boltok házaspárok, kiknek otthonában a naftale olósokat lészel; s megkezdődik már a kölcsönös vizitelés.

Mindezekhez az alkalmakhoz úgy elegáns, ha alkalmoszerűen öltözködünk. Hiszem, hogy a legtöbb hölgy tudja is, hogy mikor milyen ruhát illik felvenni; de most a szezon elején hadd legyen itt megírva azok számára, akik néha nem egészen biztosak az alkalmi toalettkérdésben.

Vendéglőbe csakis utca ruha való, a kalap se legyen feltűnő. Világos blúz, feltűnő kalap, a lehető legközönségesebb ilyen nyilvános helyeken.

Látogatásokhoz szintén különböző a toalett. Így, legdiszesebben esküvőre, gratulációra öltözködünk, legegyszerűbben pedig ha beteg látogatunk. Leginkább illik ilyenkor az angol vagy angolosan egyszerű ruha. Se virág, se parfüm, mert akármilyen illat kellemetlen lehet a betegnek. Kondolaláshoz minél sötétebb a ruha, annál szebb. Fekete, lilaszürke, esetleg sötétkék.

Diszesen, selyem vagy szép fényes posztóruhában, gazdagon díszített kalappal való a bemutatkozó ugynevezett első vizitet megtenni.

Ezekon kívül legaktuálisabbak ilyenkor az esküvői ruhák, hisz tudvaló, hogy a legtöbb esküvői öszel vagy tavasszal van. Miért éppen ilyenkor?

Poétikus lelkek azt mondják: tavasszal, amikor a természet ébred, van meg az emberben a legtöbb hajlandóság a szerelemre és ősszel, amikor a természet aludni tér, akkor ébred fel az emberben leginkább az egyedüllet érzése. Dehogy! Nyáron a

fürdőhelyeken s télen az estélyen történnek az ismerkedések s mire minden rendben van, ősz lesz, vagy tavasz.

A napokban egy főúri erdélyi esküvőn láttam gyönyörű ruhákat. A különösen feltűnő szép ruhák azonban, sajnos, nem voltak a hazai ipart diószerű termékek.

A menyasszony bájos fiatal leánya, sok csipkével díszített fehér linon ruhában volt. Nagyon divatos dolog már egy idő óta szakítani a hagyománytal s különösen karcu s kisebb termetű leányoknak nem a régi nehéz selyemruhát készíteni. Csak magas, impozáns alakoknak való a nehéz fehér selyemruha. A fától túllépett és csipkéből volt összeállítva. Ez is újabb keletű dolog, hogy a menyasszonyi fától nem viselik már sima túllépett. Amely családokban van sok régi értékes csipke, ott egészen antik csipkéből tesznek fától a menyasszony fejére. Ha pedig annyi szép csipke nincs, akkor a túllépett csipkével állítják össze.

Óriási feltűnést keltett a menyasszony nővére, egy fiatal asszony, ki ismert erdélyi szépség. Amint a templomba lépett, minden szem feléje irányult. Fekete muszlin ruhában volt, nagy irlandi csipkegallérral. Ez a gallér csipkeszalagban végződött, mely szalagnak két vége ezüst csatba volt szorítva. Hozzá nagy nyakék gyöngyből, a melyen lógó csepp alakú gyöngyök óriási értéket képviseltek. A legkülönösebb s szebb volt azonban a kalap. Egészen fehér csipkéből, hátul hosszán, ezinte az uszályig csüngő csipkével olyanformán, mint a gyászkalapokon viselik. Ennek a sok fehér csipkének csodálatosan szép hatása volt a fekete ruhán.

Az örömanya fekete-fehér csikos selyemdamaszt ruhában volt, amely sok fekete csipkével és muszlinnal volt díszítve. Nagy értéket képviselő ékszerek. Magas, karcu alak volt; különben csikos ruhát mint öregebb asszony nem is viselhetett volna.

A hölgyek valamennyien sok-sok ékszert viseltek, s határozott dolog, hogy az ékszer régen nem volt ennyire divatos, mint az idén.

A különben egyszerűségükről híres angol lady is oly fényűzést fejtettek ki mindenben, de különösen az ékszerekben az idén, hogy a nagyobb fürdőhelyeken az ember azt hihette: az összes indiai gyöngyöket angol nők viselik éjjel-nappal a nyakukon.

Mouche.

Borzalmas vasuti katasztrófa.

(Negyvenhat halott az égő kocsikban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 21.

Rettentő vasuti katasztrófát jelent orsovai tudósítónk. A Romániából jövő gyorsvonatot Palota község alatt utolérte egy petróleumot szállító tehervonat, amelynek elromlott a fékező szerkezete. A lejtős pályán neki vágódott a gyorsvonatnak, azt összezúzta, valósággal porrá törte. Az összeütközés pillanatában az óriási mennyiségű petróleum felrobbant s mindkét vonat lángtengerré vált. A gyorsvonat utasai, valamint a kísérő személyzet ugyszólván egy szálíg ott veszett. A kit össze nem zúztak a roncsok, azt az olthatlan tűz égette porrá.

Harmincnyolc utas volt a gyorsvonaton. Ezek közül harminckettő szénre égett. Hatot haldokolva vittek kórházba. A vasuti személyzetből nyolcan pusztultak el a katasztrófa következtében.

Aradon már ma a déli órákban hire futott a veszedelemnek. A Temesvár és orvosa felől érkező utasok hozták annak hírét, de akkor még csak hat halotról beszélt a fáma és korántsem olyan megdöbbentő szerencsétlenségről, aminő valósággal történt.

A borzalmas eset részleteit orsovai tudósítónk a következő táviratban mondja el:

(A petróleumos tehervonat.)

Bukarestből mindennap délután szokott megindulni az a gyorsvonat, a mely Budapesten keresztül Bécsbe megy. A tegnapi délutáni vonat Verciorovát elhagyva, éjjel 2 órakor a román határszéli Palota városkához érkezett. Itt történt meg a rettenetes katasztrófa, melyhez hasonló évek hosszú sora óta nem fordult elő.

A mint a gyorsvonat néhány percnyi megállás után Palotáról kirohagott, utána indítottak egy petróleum szállító tehervonatot, a mely tizenhat kocsiából volt összeállítva. Mindenik kocsi szabályszerűen lezárt hordókba öntve, tizezer kilogrammnyi petróleumot vitt.

A tehervonat rendes, megszabott távolságban követte az előtte haladó gyorsvonatot, csak hogy az a szerencsétlenség történt vele, hogy a Palota és Turn-Severin közötti lejtős pályán a fékező szerkezetek megromlottak és felmondották a szolgálatot.

(Az összeütközés.)

Órült vágatásban rohant lefelé minden fék nélkül a tehervonat. A mozdonyvezető, a vonatvezető, a kalauzok rémitő fűtyölést és sipolást vittek végbe, figyelmeztetni akarva az előtte menő gyorsvonatot, melyet a lejtős pályán már csaknem beértek, hogy gyorsítsa meg menetét és távozzék a készülő veszedelem elől: hasztalan volt minden, mert a gyorsvonat nem változtatta sebességét és gyanútlanul robogott tovább, nem is sejtve a rémitő veszélyt, a mely nyomában járt és minden pillanatban végromlással fenyegette.

A fűsiketítő zaj végre is figyelmessé tette a gyorsvonat gépészét, de a szerencsétlen ember, a mint meghallotta a vészfütyök elijesztő ismétlését, a helyett, hogy még jobban sietett volna: nyílt pályán megállította a vonatot és kezdett visszafelé nézni, mi történik, honnét jön a vészjel.

A következő pillanatban megtörtént a katasztrófa. A hátulról óriási sebességgel jövő petróleumos vonat belerohant a gyorsvonatba. Mindkét vonat porrá zúzódt. A tömegtelen mennyiségű petróleum kifolyt és lángra lobbant, az összetört, egymás hátára tolt vasuti kocsi valóságos lángtengerré váltak.

(Halottak az égő romokban.)

Az égő kocsi sístergéséből vérfigyasztó segítség-kiáltás tört elő. A gyorsvonat utasai a rémülettől, a kintől halálra válva rimázkodtak mentő kéz után. A tűz, a láng egyre terjedt. Lehetetlen lett volna segítséget nyújtani még akkor is, ha kellő erő lett volna kéznél, mindaddig, míg a borzalmas lángtenger le nem csillapult és nagynehezen hozzá lehetett férközni a veszedelemhez.

Turn-Severinből érkezett az első segély. Emberfeletti munkával láttak hozzá a még mindig égő, sístergő romhalmaz széthordásához.

Képtelenség leírni azt az iszonyatos katasztrófát, mely a pusztulásban, emberéletben szem elé tárult. Megállapították, hogy a gyorsvonaton harmincnyolc utas volt. Ezek közül hatot haldokolva vittek be a turn-severini kórházba. A többi harminckét utasnak nyoma sincs. Ezek a szerencsétlenek valószínűleg porrá égtek.

A vasuti személyzetből az összeütközés folytán nyolcan szörnyen haltak. Csupán a gyorsvonat gépésze, fűtője s a petróleumot szállító tehervonat egyik fékezője menekült meg.

(Vérfigyasztó jelenetek.)

Az áldozatok rettentő kinokat szenvedtek. A gyorsvonaton utazott Midu Mihály krajovali többszörös milliomos, a ki egyik lábával a kocsi romja közé szorult. Órült fájdalmában így rimázkodott a gyorsvonat gépészének, a ki fél örülten futkosott fel s alá az égő vonat mentén:

— Az istenre kérem, fogjon egy battát s vágja le a lábamat, hogy legalább az életemet megmenthessem... Segítsen az istenért... Megjutalmazom gazdagon, boldoggá teszem egész életére.

A következő pillanatban belekapott a láng a kinosan vergődő nábob ruhába s a szerencsétlen ember porrá égett. Nem lehetett rajta segíteni.

A hálókocsi kalauza, a kit Schwarcnak hívnak s Temesvárott jól ismernek, mert ott valamikor tűzérhadnagy volt, szintén a lábaival szorult oda a romok közé. Rémes kiáltásaira odaszaladt hozzá egy turn-severini paraszt ember, hogy kiszabadítsa irtózatos helyzetéből. A paraszt ruhája a folyton terjedő tüztől lobbot vett. Schwarcz végső kétségbeesésében úgy belekapaszkodott a parasztba, hogy a hust is leszedte a nyakáról. De már őt sem lehetett megmenteni, a szerencsétlen kalauz porrá égett.

Késő éjjel értesülünk, hogy Schwarcz tíz-tizenkét év előtt aradi lakos volt s mint ilyen, a katonai kórház élelmezését látta el. Temesvárról került hozzánk s tisztiszarzsója, melyet időközben valami ügyesbajos dolog miatt elvesztett, csak akkor tudódott ki, a mikor lovagias ügye akadt a várbeli törzsorvossal.

A katasztrófa többi áldozatának nevét, kilétét még nem tudják.

A közlekedés teljesen szünetel, mert a sinpáron lévő romhalmazt óriási munka után lehet csak eltávolítani, a mi napokba kerülhet.

A román közmunkaügyi miniszter számos vasuti és bírósági tisztviselővel a borzalmas katasztrófa színhelyére érkezett.

A waggongyári dalkör serlege.

(Felavató banket.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Az aradi waggongyári dalkörnek szép és lélekemelő estéje volt ma. Azt a gyönyörű ezüstserleget, melyet a kassai országos dalversenyen nyert a kör, avatták fel egy tósztokkal bővelkedő banket keretében.

A banketten, melyet a Millenium sörcsarnok étkező helyiségében tartottak, mintegy 300-an vettek részt. A dalkör tagjain és a waggongyár tisztikarán kívül a város sok előkelősége volt jelen a banketten, mint meghívott vendég. Meg volt hiva Urbán Iván főispán és Vásárhelyi Béla főrendiházi tag is, de ők elfoglaltságuk miatt nem jelenhettek meg a társasvacsorán. A dalkör elnöksége így tehát csak Salacz Gyula kir. tanácsos polgármesterért menesztett háromtagú küldöttséget, kik csakhamar meg is érkeztek a polgármesterrel. Ott voltak még Institoris Kálmán főjegyző, Tedeschi Viktor, Joó Béla, Edvi-Ilés László, a waggongyár részéről Rámor Lajos gyárigazgató, Herzl Bernát igazgató, Joób Gusztáv, Wappt Viktor daloskört elnök, Tumó Lajos, Szilágyi Gyula karnagy, és az egész gyári tisztikar.

A daloskör versenynyerménye, a rendkívül finom kidolgozású, cizellált ezüstserleg, melyet egy szőlőfürtöt ábrázoló dombormű díszít.

Ott állott az asztalfőn, Salacz Gyula előtt. A serleget a következő felírás van:

Országos dalünnepély

Kassán, 1901. augusztus 15—18.

*A budapesti testvéregyletek
versenydíja.*

A társasvacsora fél 9 óra tájban vette kezdetét. Első fogás volt tarhonyás pörkölt, utána sertéskaraj, turócsusza stb. Az első fogás után szözlásra emelkedett Wappl Viktor daloskörtől elnök, kezében az ezüstsérleggel. Felköszöntőjében elmondja a kassai ut történetét. A daloskör a maga erejéből nem lett volna képes résztvenni a dalünnepen s ezért a város törvényhatósági bizottságától kérték segítyt. A törvényhatóság ezt meg is szavazta s ezt Salacz Gyula polgármesternek, *Institoris* Kálmán főjegyzőnek és törvényhatósági bizottság tagjainak köszönhetik. Ámde ez a segély egymagában nem lett volna elegendő ahhoz, hogy a kassai dalünnepéről serleget hozzanak haza. A waggongyár igazgatósága áldozatkészséggel támogatta ügyüket s ezért Rámor Lajos igazgatóra, *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tagra és *Herzl* Bernátra emeli a serleget.

Salacz Gyula köszönte meg ezután a felköszöntőt. A dicséretet átengedi a törvényhatóságnak. A dalkör működését méltatva, szerencsének mondja, hogy ilyen emberek is vannak városunkban, kik munka után a dalnak hódolnak. A dalkörre emelik a serleget.

A daloskör ezután előadta a „Magyar nyelv” című dalt. A mélabus, majd szilajon felcsapongó dallam nagy hatást tett a jelenlévőkre.

Institoris Kálmán válaszolt ezután a daloskörtől elnök felköszöntőjére. Rövid, de gyönyörű képekkel és talpraesett hasonlatokkal átszótt beszédében valóságos allegóriáját nyújtotta a dalnak, a szívet-lelket nemesítő dalnak. Üdvözli a waggongyár daloskört, hogy díjat hoztak haza. De az érdem és dicséret elől szerényen kitér és másokra hárítja. Majd a waggongyár dalosait, mint pörölyvel, üllővel, tűzzel és vassal dolgozó embereknek nevezve, örül, hogy azok a fárasztó munka után oly odaadással hódolhatnak a dalnak, mely megnemesíti a szívet, megfinomítja a lelket. A főjegyző hatásos és gyújtó beszédét óriási éljenzés és tetszés nyilvánítás kísérte. A daloskör tagjaira emeli a serleget.

Tedeschi Viktor a serleget a daloskör érdeműs és fáradhatatlan vezetőségére Wapplra, Tumó és Szilágyira emeli. Szerinte övék a siker nagy része.

Ezután még sok felköszöntő hangzott el. A társasvacsora csak éjfél után ért véget.

HIREK.

Értesítés.

Az aradvárosi szabadelvűpártnak
pártirodája

a *Központi Szálló* első emeleti 6. és 7. számú helyiségeiben megnyitott s egész nap rendelkezésére áll mindazoknak, a kik bárminemű fölvilágosítást, utbaigazítást óhajtanak.

Ugyanott a párt

végrehajtó bizottsága

ma és szentül naponta délutáni 6 óra-
kor ülést tart.

A pártelnökség.

Zászlóbontás a külvárosban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor Sága, Poltura és Gáj külvárosrészekben lakó választó polgárok előtt jelenik meg *Salacz* Gyula, a szabadelvűpárt képviselőjelöltje, hogy előttük is kifejtse azon politikai elveket, melyeket megvalasztatása esetén a parlamentben képviselni akar.

A képviselő-jelölés napján már elhangzott ez a program.

Amily hazafias a kormány-elnök álláspontja, olyan volt az az álláspont is, melyet *Salacz* Gyula elfoglalt és ez megnyugvást ad abban a felszínre került politikai hajszában, melyben országszerte hamis jelszavak alatt reakcionárius tendenciák lappanganak.

A külvárosiak is megfogják holnap délelőtt hallani ezt a programot, és bizonyára azt a meggyőződést fogják belőle meríteni, hogy a tiszta szabadelvűség az az arkanum, mely az országot a viszontagságokon minden nagyobb megrázkódtatás nélkül keresztül fogja vinni. Meg fognak belőle győződni, hogy az a leghelyesebb, legcélszerűsőbb politika, mely egyenlő szeretettel, egyenlő gondoskodásban részesíti a különböző államfentartó érdekeket és nem részesíti kedvezésben az egyiket, a másiknak rovására.

A szabadelvűpárt politikájának ez egyik kimagasló jellemvonása, és melléje sorozhatók mindazon törekvések, melyek az ország függetlenségét gazdaságilag és politikailag biztosítják.

Ily programmal járul *Salacz* Gyula holnap a külvárosi választók elé, akik bizonyára tömegesen fogják meghallgatni őt, s majdan tömegesen adják le szavazatukat *Salacz* Gyulára.

Egy gyárigazgató visszaélései.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

A *világosi cognacgyár* részvénytársaság vezető igazgatója, *Dános* Gyula ellen ívek terjedő, vaskos feljelentés folyt be a napokban az aradi kir. ügyészséghez. Nem kevesebb, mint 50 pontban, egyenként soroltatnak fel *Dános*nak vezető igazgatói minőségében a részvénytársaság ellen elkövetett visszaélései. A visszamenőleg két évre már eddig kiderített kár összege a feljelentés szerint 22514 korona 33 fillérre rug.

Az aradi kir. törvényszék vizsgálóbírója a kir. ügyészség indítványára azonnal elrendelte *Dános* vagyonára a *bűnügyi zárlatot*, a mely az igazgatónak *Világoson* levő ingóira, valamint az *Aradi ipar és népbank*-nál elhelyezett takarékbetétre és értékpapírjaira már fogantatott is. A zárlat alá vett vagyonból a társaság kára előreláthatólag teljes fedezetet fog találni.

A feljelentés tárgyát képező cselekmények tekintetében az aradi rendőri hatóság és a világosi főszolgabírói hivatal a nyomozást nagyjában már meg is ejtette és ennek folyamán a kihallgatott tanúk állítólag igen terhelő vallomásokat tettek.

Mint illetékes helyről értesülünk, a panaszt tevő részvénytársaság tulajdonképeni megalapítója maga *Dános* Gyula volt, a ki annak idején a vállalatot oly pártolókra tudott szert tenni, a kik nemcsak nagyobb tőkebefektetésektől nem riadtak vissza, hanem a vállalat igazgatását és vezetését is teljes bizalommal reáruházták. A kir. ügyészségnél benyújtott 7 ives feljelentés azonban arról tesz tanu-

ságot, hogy *Dános* Gyula a beléje helyezett bizalmat épenséggel nem érdemelte meg.

A további nyomozástól és vizsgálatától szenzációs részletek várhatók.

Megcsappant hozomány.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Egy bécsi bankárnak, aki igen gazdag ember hírében állott még nemrégiben, a leányát eljegyezte egy másik bankár fia. A leánynak ugyan csak ötvenezer forintnyi hozománya volt, de hát egy bankárfinak, aki csak elvből ragaszkodik a hozományhoz és aki azonkívül szerelmes is, éppen elég volt ez a summa.

Igen, de a börze kegyei igen szeszélyesek és egy napon nagyon rossz hírek kezdtek szállingózni a menyasszony apjáról. A hírek igazak voltak és az apa szomoruan vallotta be leendő vejének, hogy most már csak huszonötezer forintot adhat hozományul a leányával. A vőlegény meghökken ugyan egy kicsit, de aztán meggondolta, hogy huszonötezer forint voltaképpen ötvenezer korona és így maga az előirányzott szám megmarad, csak a valutája változik.

— Hát jó! — mondta és szerelmesen magához ölelte menyasszonyát.

De a szerencsétlenség nőttön-nőtt. A rossz hírek csaknem akartak elpihenni és egy napon az apa megtörve vallotta be a vőlegénynek, hogy most már legfőlegb csak tizezer forint hozományról lehet szó. A vőlegény félrehuzta egy kicsit a száját, de aztán nagylelkűen jelentette ki:

— Ezt se bánom, de most már tartasuk meg az esküvőt hamar!

Azért akart sietni az esküvővel, mert született börzeáner létére látta, hogy az ő hozománya erősen hanyatló irányzatban van. De nem siethetett eléggé. A börze gyorsabb volt a munkájában. Az esküvő előtt három nappal a bankár sötét arccal állott a vőlegény elé:

— Fiam! Mindennek vége! Bármennyire szeretlek is, mégsem lehet a házaságból semmi mert csak olyan emberhez adhatom a leányomat, aki tizezer forint kölcsönt adna. Ennyivel újból kezddhetem a karrirémet.

A vőlegény kinosan fölkapogott:

— Tudtam, tudtam! Hát jó! egy föltétel alatt beleegyezem. Ha most mindjárt megtartjuk az esküvőt!

Az esküvő meg is történt, a vőlegény kifizette az apának a — hozományt és aztán keserűen jegyezte meg:

— Ezután soha nem fogom halogatni az esküvőt!

Tolvaj iskolaszolga.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

A templom-utcai elemi népiskolák igazgatói, *Zárai* Ödön és *Preisinger* János tegnap panaszt emeltek *Green* Nándor alkapitánynál, hogy ismeretlen tettesek kulccsal fölnyitották a hivatalos helyiséget és az íróasztalt és abból *Zárai* aranyóráját, arany láncát és 10 korona készpénzt, *Preisinger*től pedig 400 korona készpénzt vittek el.

Green kapitány megindította a nyomozást. Detektívek jártak a házban, kik *Oláh* Ferenc iskolaszolgánál két álkulcsot találtak, melyekkel a szoba és íróasztal könnyen nyitható ki: Azonkívül találtak nála egy 560 koronáról szóló takarékpénztári betétkönyvet.

Erre a betétkönyvre nézve *Oláh* azt a felvilágosítást adta, hogy a havi fizetéséből takarította meg. A havi fizetése 44 korona, de ál-

hitása szerint van hónap, a melyben sokkal több a mellékkeresete.

Dacára ezeknek a védekezéseknek, a körülmények kétségtelenné teszik, hogy 6 volt a telvaj.

A rendőrségre beidéztek, de tagadja a lopást. A többi lopott dolgokat nem találták meg nála. Oláh kijelentette, hogy az igazgatónak megtéríti kárukat.

A takarékpénztári könyveket és a kulcsokat a rendőrség lefoglalta, az iratokat pedig áttette az ügyészséghez.

— **Uj regényünk.** Lapunk mai számában új regényt kezdünk közölni, melynek bemutatásával bizonyára kellemes meglepetést szerzünk olvasóinknak. *Theruiet* Andrénak, a neves francia írónak egyik legnagyobb, legérdekesebb regényét fordítottuk le és közöljük az *Aradi Közlöny* hasábjain. Olvasóink kétségkívül ismerik már ezt a nevet, mely alatt gyönyörű elbeszélések jelentek meg tárcairovatunkban. Most pedig *A karvalyok vére* című két kötetes regénnyel fognak megismerkedni, melyet a kritika méltán sorozott az utolsó évtizedek legszenzációsabb regényei közé. Hódítása, hatása vetekedik a francia és északi irodalmak legnagyobb új alkotásaiéval. Az október elsején előfizetőink sorába lépni óhajtó új előfizetők a mai naptól kezdve *minden díj nélkül* megkapják az új évfolyam első napjaink lapunkat, ha ezen szándékukról értesítik a kiadóhivatalt.

— **Müller Károly programbeszéde.** Müller Károly, az aradi függetlenségi párt képviselője előtte holnap délelőtt 11 órakor mondja el programbeszédjét a „Fehér Kereszt” nagytermében. A függetlenségi párt ez alkalomból felhívást tesz közé, melyben a párt tagjait tömeges megjelenésre szólítja fel.

— **Román hangok királyunkról.** *Ferdinánd* román trónörökös ez idén részt vett mint királyunk vendége a dunántúli hadgyakorlatokon. Ez alkalomból a romániai lapok áradozó hangon emlékeznek meg *Ferenca Józsefről*, ki ezen tényével — mint írják — ismét bebizonyította, hogy mily igaz barátsággal viseltetik Románia iránt.

— **Egan Ede — baleset áldozata.** *Rochlitz* főerdész hosszabb táviratot intézett ma *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszterhez, melyben azt jelenti, hogy *Egan Ede miniszteri biztos nem volt öngyilkos, hanem véletlen baleset áldozata.* Célba akart lőni, miközben fegyvere oly szerencsétlenül sült el, hogy őt halálosan megsebezte. Egant kedden temetik. Holttestét borostyánkői családi sírboltjukba szállítják.

— **A bolgár fejedelem nálunk.** *Besztercebányáról* táviratozzák lapunknak: *Ferdinánd* bolgár fejedelem e hó 2-án Koritnicáról jövet pár órát töltött Besztercebányán, hol *Cseszenák* Gyula polgármester volt a vezetője. A fejedelem tegnap érkezett és Pöstyénből kelt magyar levélben köszönte meg a polgármester szíveségét s a Szent Sándor-rend lovagkeresztjét küldte meg neki.

— **Meg nem történt merénylet.** A *Fővárosi Értesítő* című nyomatos után több ujság azt a szenzációs hírt közölte, hogy *Frigyes* főherceg ellen a bédai erdőben, Mohács közelében, vadászat közben merényletet követtek el. Mint ma budapesti tudósítónk táviratozza, a merényléről szóló hírt hivatalosan megcáfolják.

— **Táblai bírák kinevezése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. *Juhász* Andor kassai ítélőtáblai elnöki titkárát a kassai, dr. *Adolf* Sebestyén budapesti ítélőtáblai elnöki titkárát és dr. *Róth* Ferenc budapesti kereske-

delmi és váltótörvényszéki bírót a budapesti, dr. *Balás* Döme ítélőtáblai elnöki titkárát a temesvári, dr. *Illyés* Lőrinc marosvásárhelyi ítélőtáblai elnöki titkárát a marosvásárhelyi és *Fogler* Béla zombori törvényszéki bírót a szegedi ítélőtáblához bírákká nevezte ki.

— **Az első motoros vasút.** Békés-Csabáról jelentik, hogy a Békés-Csabáról Békésen át Vésztőig vezetendő villamos motorvasut a megvalósulás stádiumába lépett. A vasut engedélyese által kért hozzájárulást megajánlották és pedig *Wenckheim* Frigyes gróf 240.000 koronát, *Békés-Csaba* 100.000 koronát, a *csabai* érdekesség 80.000, *Vésztő* község 80.000 koronát, még Békés városa szavaz meg a vasutra 80.000 koronát, mely után az építést megkezdik.

— **A nyugdíjasok szavazata.** A nyugdíjasok a képviselőválasztások közeledésére való tekintettel felhivatnak, hogy nyugtáikat az életbenléti igazolása vegett legkésőbb folyó hó 29-én délután 5 óráig a kapitányi hivatal iktatójába adják be, a honnan azokat október 1-én átvehetik. A későbbben érkezők csak a választás után láttatnak el igazoló záradékkal.

— **A szüret.** A *világosi* hegyközség a szüret megkezdésének határidejét október hó 7-ére tűzte ki.

— **Választások a főreáliskolában.** Nemcsak az adófizető embereket fogja el a választási láz, elhat ez a diákság körébe is, kik ilyenkor tartják meg az önképzőkori választmányi ülést, melyen a tisztviselőket választják meg. Ez történt ma is, midőn az aradi állami főreáliskola VII. és VIII. osztályu tanulói *Babiák* Nándor védnök tanár vezetése alatt összeültek. Miután a védnök néhány lendületes szóval változta a *Fábián* Gábor-önképzőkör működésének célját, a gyűlést megnyitotta és felszólította a tagokat, hogy titkos szavazat után válasszák meg legelőször is az elnököt, alelnököt és főjegyzőt, és azután felállással a többieket. A választás eredménye a következő: Elnök: *Pivny* Béla VIII. o. t. Alelnök: *Földes* Béla VII. o. t. Főjegyző: *Goldstein* Sándor VIII. o. t. Szádi *Arpád* VII. o. t. Irodalmi előadó: *Ditrichstein* Viktor VIII. o. t. Pótirodalmi előadó: *Sarlot* János VII. o. t. Természettani előadó: *Dörre* Jenő VIII. o. t. Matematikai előadó: *Berrár* Mihály VIII. o. t. A választásoktól még kipirult arccal és izgatott kedéllyel hagyták el azután az „önképzőkori tagok” a termet, nagyban éltetve kedvelt tanárjukat *Babiák* Nándort.

— **A kolozsvári anarchista.** A párisi *Gil Blas* írja, hogy egy Budapesten letelepedett olasz vivómesternek mily kellemetlen kalandja volt Kolozsvárott, ahol a rendőrség anarchistának tartotta. A vivómester azért járt Erdélyben, hogy piacot szerezzen egy hírneves bresciai fegyvergyár készítményeinek. Kolozsvárott jártában azonban elfogyott a pénze s irt a bresciai cégnek, hogy küldjön neki 300 lírát. Pár napig várt a pénzre Kolozsvárott, de még csak választ sem kapott Bresciából. Mikor már nagyon kellemetlen volt neki pénz nélkül lézengeni Kolozsvárott, táviratozott Bresciába. Még aznap megérkezett táviratára a válasz, hogy a pénzt a levél vétele után nyomban elküldték neki s hogy nem értik, miért nem kapta meg még mindig. A helyzet tehát szépen bonyolódott. A vivómester a rendőrséghez folyamodott, ahol aztán megtudott mindent. A pénz csakugyan megérkezett Kolozsvárra, egy levélben, amelynek a borítékját kardok, török s egyéb vivószeresek rajza díszítette, a bresciai cég nevével együtt. A postán valakinek feltűnt a sok fegyvernek a rajza, amelyről csakhamar megállapították, hogy az nem lehet más, mint — anarchista jelvény. S mivel a levél Bresciából jött, tehát *Bresci* országból — kétségtelenné tartották, hogy a pénzes levél legalább is gyanús. A kolozsvári rendőrség, amelynek jelentést tettek, boldog volt, hogy egy anarchista összeesküvésnek jött a nyomára; boldogsága azonban nem soká tartott, mert a vivómester igazolta, hogy ő nem anarchista s akadt egy olaszul tudó ur is, aki megmagyarázta a rendőrségnek, hogy mit jelent a boríték érthetetlen fölírata és gyanús rajza.

— **Az ellenőrzési szemlék felfüggesztése.** A honvédelmi miniszter körrendeletet bocsájtott ki az összes törvényhatóságoknak, melyben elrendeli, hogy a képviselő választások alkalmából a cs. és kir. hadtest, valamint a kerületi parancsnokságok utján intézkedjenek, hogy a képviselőválasztások tartama alatt, vagyis október 2-től, október 11-ig ellenőrzési szemléket ne tartsanak.

— **Báró a kocsi bakján.** A bécsi hivatalos lap szárazsággal jelenti, hogy báró *Ehrmanns* Félix — *bérbocsist* elmebaja miatt gondnokság alá helyezték. A régi dal jut eszünkbe az elszegényedett báróról, aki kocsizó-szenvedelmeit másképp nem tudja kielégíteni, mint hogy elszegődik fiakkerosnak. Arra is gondol az ember, hogy nyilván nagyzó mániába esett a szegény báró-bérbocsist és azt hitte, hogy ő az ur és az a valaki ott hátul a szolgál. De báró *Ehrmanns* Félix esete egészen más. Az apja vagyontalanul halt meg, úgy, hogy özvegyen maradt anyja kénytelen volt kenyérkeresetre adni magát és bérbocsi engedelmet szerzett. A kis Félix már gyermekkorában hajtotta anyja lovait és úgy megszerette a fiakkerosi pályát, hogy nem is akart más lenni. Egész életén végig kérbocsist maradt és mikor anyja meghalt, másokhoz szegődött kocsisnak. Nem is szerette, ha báróságát emlegették előtte. Igazi kedélyes bécsi fiakkeros lett belőle, akit társai csak *Lixerlinek* neveztek. Nem is tudták róla, hogy báró. *Ehrmanns* idővel a szorgalmával és jó modorával elérte, hogy saját kocsiján vihetesse utasait. A bécsi *Lichtenstrassen* volt az állomása. A bécsi fiakkerosokra most rossz idők járnak, különösen az elmúlt nyáron ugyszólván semmit sem kerestek. *Ehrmanns* gyakran panaszkodott, hogy a rossz sorsot nem bírja tovább. Sajnálta a lovacskáit, hogy nem adhat nekik eleget enni és hogy lassankint el fognak pusztulni. Addig-addig bánkódott, míg el nem borult az elméje. Ez a bus történet lappang a bécsi hivatalos lap száraz jelentése mögött.

— **Halálozás.** *Honza* Jánosné szül. *Scherhag* Apollónia élete 28-ik évében Aradon elhunyt. Vasárnap délután 4 órakor temetik a Templom-utca 8-ik számú házból.

— **Podmaniczky báró bajusza.** A múlt század nyolcvanas éveinek elején történt, hogy *Podmaniczky* Frigyes Ó-Kanizsán lépett fel képviselőjelöltnek. A jó kanizsaiak hírből is alig ismerték a bárót, a ki akkor a Nemzeti Színház indendánsa volt.

Egy héttel, a programbeszéd előtt, táviratot kap a pártelnöktől, hogy rögtön jöjjön le a kerületbe, mert baj van. „Személyes megjelenés kívántatik” — hangzott a telegramm utolsó passzusa.

Podmaniczky leutazott a kerületbe.

— **Mi a baj?** — tudakolta méhon a pártelnöktől.

— **Tyűh, veszedelem fogantotta, bajba vagyunk.** Levél érkezett Budapestről a választókhoz.

— **Ki irta?**

— **Nem tudjuk.**

— **Mit irtak?**

— **Furcsa dolgokat...**

— **Csak nem irták, hogy ezüst kanalat loptam.**

— **Hiszen ha csak azt irták volna! Sokkal sulyosabb dolgokat.**

— **Mi az?**

A pártelnök a föletővét vakargatta, mint a ki nagyon restel valamit eladni.

— **Nohát mi van abban a levélben?** — sürgette *Podmaniczky*.

— **Csak annyi, könyörgöm alássan, hogy ne szavazzanak a báró urra.**

— **Miért?**

— **Mert a báró ur nem báró, hanem egy**

színész, a ki a Nemzeti Színháznál van angazsálva, s minden este bajuszt ragaszt, s úgy játszik.

A báró méltatlankodott.

— Ez aljas rágalom, önök tudják, hogy ez szemenszedett hazugság! Én intendáns vagyok, nem színész s a magam bajuszával járok.

— Tudjuk, hogy ne tudnánk, báró ur, hanem a nép... Tetszik tudni, a mi népünk nagyon sokat tart a bajuszra, még akkor is, ha kajla...

Sokáig tanakodtak, hogy miként cáfolják meg az aljas rágalmat. A dolog nem mutatkozott könnyűnek. Végre is nem lehet plakátokon hirdetni:

„Jelöltünk bajuszának valódiságához a kéty árnyéka sem fér.”

Nem maradt egyéb hátra, minthogy a báró sorra látogassa a korifeusokat. Demonstrálni kell ad oculos, hogy a bajusza nem diákflastrommal van felragasztva. Ez meg is történt, s az eredmény minden várakozást felülmúlt. Egy-két skeptikusabb választó meg is tapogatta a báró bajuszát. Egyéb baj nem esett.

Egy hét múlva Podmaniczky megtartotta a programbeszédet. Nagy lelkesedéssel fogadták. A nagy lelkesedés közepett egyik öreg polgártárs sietett gratulálni.

— Nagyon szépen tetszett szavazni, de én mindvégig attól félttem, hogy leesik a bajusza...

— **Viszontlátás a kinematografban.** *Detraitban* kedves eset színhelye volt egy látványossági bodé. Mozgó fényképekben mutogatták az idegen hatalmak katonáinak bevonulását Kinába. Hazai egyik bevonuló amerikai csapatnál egyszerre csak felsikolt a nézők közül egy nő. Rögtön segítségére siettek s megtudták, hogy az amerikai csapatban felismerte rég elveszettnek hitt fivérét. A képet ismételtén megmutatták neki s ő megerősítette előbbi állítását. A követség útján ezután a csapat parancsnoknál tudakozódtak *Mac Escill*, így hívták a katonát, után, a honnan rövid idő múlva válasz érkezett, hogy az illető a legjobb egészségnek örvend s egyike a legbátrabb katonáknak. A nő természetesen rögtön irt rég halottnak hitt fivérének kit egy szerelmi afför üldözött el otthonról ezelőtt 10 évvel.

— **Pisztolypárbaj.** Zutirai *Lukácsy* Sándor budapesti rendőrtisztviselő ma reggel pisztolypárbajt vívott a főthi határban negyedi *Szabó* Béla városi számtisztal, amire tettelegesség adott okot. Sebesülés nem történt. A felek nem békültek.

— **Elfogott délvidéki betörő.** Temesvárról táviratozzák, hogy a rendőrség elfogta *Manál* Ferenc betörőt, aki a délvidéken több mint 80.000 koronát szedett össze betöréseivel.

— **A vonat kerekei alatt.** Tegnap hajnalban két iszonyuan megcsonkított holttestre bukkant *Tubiász* Márton vasuti ór a csákoval helyi érdekű vasutvonal mentén. A megjelent hatósági közegek a véres holttestekben *Jung* Ferenc gádi lakos korcsmáros feleségére és *Schleisz* Miklós gádi legényre ismertek, a kik közös elhatározással váltak meg az élettől. A véres szerelmi dráma előzményei — mint nekünk írják — a következők: *Schleisz* Miklós gyakori vendége volt *Jung*nak, a ki előrehaladt kora dacára, a mikor özvegyiségre jutott, egy odaváló szegény, de szép leányt vett feleségül. A menyecske nem találta fel a boldogságot férje mellett, ennél fogva viszonyt kötött *Schleisz*szal. a miről persze az öreg *Jung*nak sejtelve sem volt. A boldog szerelemnek azonban katonai szolgálat akart véget vetni. E napokban kapta meg *Schleisz* behívóját október elsőre. El kellett volna mennie három évre katonának. A két szerelmes azonban előre félt a pillanattól, mire el kell válniok. Elhatározták tehát, hogy inkább öngyilkosokká lesznek. Tegnap éjjel *Jung*né

kiszökött a férje mellől s a rá várakozó szeretőjével kiment a vasuti töltéshez, kezeiket egymáshoz kötözték s lefeküdtek a sinekre. A reggeli három órákor arra haladó vonat mind a kettőnek a fejét levágta. Ott találták meg őket virradatkor véresen, fej nélkül.

— **Uj robbanó anyag.** A *M. H.*-ban olvasuk: Erdekben hirt közöl velünk *nagylaki* tudósítónk. Egy odaváló uriember állítólag olyan robbanó anyagot talált volna fel, mely hatásában messzire fölulmulja az eddig ismert összes robbanóanyagokat. Tudósítónk az új tanulmányának leírását is adja. Az új robbanó anyag igen könnyű, fehéres por, szaga nincs és veszélytelen, amennyiben mereje elövigyázat nélkül kezelhető. Robbanó ereje a dinamiténál éppen tizenhatszor nagyobb. A feltaláló az új anyaggal szeptember 18-án végzett kísérleteket. Észertint egy 28 grammos acélgolyó másfél gramm robbanó anyaggal megtöltött töltényből kilőve, egy 14 centiméter vastag kovácsüllőt, mely kovácsolt acélból készült, úgy keresztül furt, mintha az üllő lágy fából lett volna. A feltaláló állítja, hogy 128 dekagramm robbanó anyag akár 500 méter magasságban is ekszplodálva, egy egész várost romba döntene.

— **Feltámadt halott.** Az időjárásról azt mondják, hogy olyan, mint a szép asszony, a szép asszonyról pedig, hogy olyan mint az időjárás, tudniillik mind a kettő szeszélyes. Ha a poéták a szép asszonyokról zengenek, a vihart és a szivárványt emlegetik; ha az újságíró az időről ír krónikát, ugy bizonyára szép asszonyhoz hasonlítja. Milyen is az időjárás? Meleg, forró, hűvös, fagyos; az asszony is ilyen. Mult hetekben már elsirattuk a meleg nyarat, lelki szemeink előtt ravatalon láttunk a hideg őszi napok hatása alatt egy szép asszonyt, aki nemrég forró volt, miként a nyári nap sugára s azután megdermedett. Elsirattuk a kedves halottat — s ime most feltámadott. Ujra mosolyog, ragyog a nap, kellemes, enyhe nyári napok járnak, ha nem is oly perzselő a nyár, mint nyaratszaka volt. Olyan az ősz, mint a negyven éves asszony szerele...

— **Az elcsábított asszonyok.** Két asszony merénylete tartja izgalomban Szerdahely lakosait. Özv. *Bakcsi* Antellé és *Kossa* Veron valamikor elkeseredett ellenségek voltak, de a közös sors kibékítette őket s tegnap már együtt követtek el merényletet *Csabi* Lajos szabómeister ellen, a ki mindkettőjüket elcsábította. *Csabi* csak egy évvel ezelőtt került Szerdahelyre s csakhamar megismerkedett özvegy *Bakcsi* Antalléval, a kivel vadházasságra lépett. A míg *Bakcsiné*nek pénze elfogyott, s mellette élet, de mikor a pénz el volt, s e mellett *Bakcsiné* áldott állapotban is volt, *Csabi* otthagyta *Bakcsinét* s egyenesen egy másik nőhöz, *Kossa* Veronhoz költözött. Ezzel sem tartott soká a boldogság. Három hónap alatt ezt a nőt is kifosztotta *Csabi* s a mikor már arra került volna a sor, hogy *Csabi* keressen pénzt a házhoz, a szerelmes szabó eltűnt a háztól, de eltűnt a faluból is. A szerdahelyre, de nem Csabi ismét megérkezett Szerdahelyre, de nem egyedül, hanem hozott magával egy nőt is. Ekkor a két előbbi megsált nő összebeszél, vitriolt vásárolt és szerdán reggel kiállott egy utcasarokra, a merre *Csabinak* a betivására kellett mennie. Nemsokára jött a várt *Csabi*, a kit az asszonyok megrohantak, vitriollal leöntötték s azután kegyetlenül összerugdalták. *Csabinak* a vitriol az egész arcát s kezeit összeégette és még aznap nagy kinok között meghalt. A két asszonyt elfogták a csendőrök.

— **Kiderített gyilkosság.** Fajszi dunántúli község lakosait — így írják nekünk — gyilkossági eset tartja izgalomban. Ezelőtt két hónappal történt, hogy *Riskó* Lajos fajszi legény eltűnt a faluból. Akkor azt hitték, hogy a legény elment vidékre szolgálatot keresni, mert a bátyjával, a kinél lakott, folyton civakodásban élt. E napokban azonban kiderült, hogy gyilkosságnak esett áldozatul. *Riskó* Ferenc és a meggyilkolt *Lajos* testvérek voltak. A mióta a szülei elhaltak, a kiskoru *Lajos* a bátyjánál lakott s ez kezébe vette az ő va-

gyonát is. *Riskó* Ferencet bántotta az, hogy a vagynon majd meg kell osztzkodnia s ezért folyton keresett alkalmat, hogy öcscsét valahogy elpusztítsa. Több ízben minden ok nélkül verekedni kezdett vele, a miről tudtak a szomszédok is. Egy hónappal ezelőtt is hajnalban *Riskó* Ferenc kiment az istállába, a hol az öcsce aludt s mert az még akkor nem adott szénát a lovaknak, vasvillát fogott rá s azzal agyonverte. A holttestet másnap a kertben elásta s a faluban pedig azt híresztelte, hogy öcsce megszökött hazulról. E napokban katonai behívóval keresték a legényt. *Riskó* nem volt otthon s mikor a kézbesítő *Riskó* öt éves kis fiát kérdezte, hogy hol van a *Lajos* bátyja? a kis fiu megmondta, hogy a kertben van elásva, a mit véletlenül az édesapja és az anyja beszélgetéséből meghallott. A kézbesítő jelentése folytán felásták a holttestet s miután a gyilkosságot megállapították. *Riskó*t letartóztatták.

— **Feltört katonaládák.** A 18-ik honvéd gyalogezred tartalékosait, kik a hadgyakorlatról tértek haza, kellemetlen meglepetés érte Bécsujhelyen. A csomagkocsiban levő ládáik közül mintegy harmincat feltörve és kirabolva találtak. A gyanu az egyik tartalékosra irányul, ki ellen a vizsgálatot megindították.

— **Gyilkos orgazda.** Még a mult hónapban történt, hogy *Punner* Ferenc szikicsi lakostól elloptak két lovat. *Punner* azóta mindenféle kereste jószágát, míg végre a mult héten bizalmas uton arról értesült, hogy a lovai a *Tiszán* túl *Hegyesen* vannak elrejtve *Marits* Gáspár odaváló lakosnál. *Punner* elutazott *Hegyesre*, de nagy volt a meglepetése, amikor arról értesült, hogy *Márits* ott egyike a leggazdagabb embereknek, ennél fogva alig merte hinni, hogy az ő lovai ott legyenek. *Punner* mindennek dacára alkalmat vett magának, hogy meggyőződést szerezzen, vajjon az ő lovai vannak-e *Marits* istállójában, ami a déli itatás alkalmával sikerült. *Punner* akkor bement *Maritshoz*, hogy megtekintse a lovakat. Amint az istállóba belépett s kijelentette, hogy mi célból jött, *Marits* vasvillát kapott fel s azzal támadt *Punnerre*, kit addig vert fejbe, míg az eszméletét veszve, elesett. *Punner* jajveszkelését meghallotta *Szladek* József, aki a község házára futott jelenteni az esetet, ahonnan a rendőrmester ment a helyszínére s *Punnert* véreben fetrengve találta, de kihallgatni nem tudta, mert *Marits* őt is megtámadta. Az őrmester azután két fegyveres rendőrrel ment *Maritshoz*, akit csak nagy küzdelem után sikerült letartóztatni. *Punnert* orvosi ápolás alá vették. Mindennek dacára még azon éjjel meghalt. *Marits*ról kiderült, hogy a legveszedelmesebb orgazdák egyike, aki évek óta lopott lovakkal kereskedett s ebből gazdagodott meg. *Marits* a községi börtönben öngyilkosságot akart elkövetni, de idejekorán észrevették s megakadályozták. Mikor pedig a csendőrök érte jöttek, az egyik csendőr kezéből a fegyvert ki akarta ragadni, de ebben a másik csendőr egy szuronydöféssel megakadályozta. A veszedelmes embert súlyosan sérülve szállították be a törvényszékhez.

— **Rablótámadás Budapesten.** Ma hajnal öt órákor kirabolta a Király-utcában egy kávést. A tettesek, mikor a megtámadott kávési kiáltására a szomszéd házbelielk segítségére jöttek, elmenekültek. Az eset így történt: A Király-utca huszonötödik számú házban van az éjjeli életéről híressé lett *Roth*-kávéház. Ma reggel öt órákor a kávést, *Roth* kinyitotta a kávéházat. A rákövetkező pillanatban őt szálka legényen rontott be nagy zajjal a helyiségbe és egyenesen nekiestek *Roth* Arnoldnak. Egyikük leszakította az övén függő pénztárcát s azzal kirohant az utcára. A másik négy legény közben egyre verte-ütötte *Rothot*, a ki jajve-

székelve terült el a padozatra. A nagy zajra elősietett a ház felügyelője és több szomszéd, a kiknek jöttére a rablók is kerekét oldottak. A kávé az esetet már a kora reggeli órákban bejelentette a rendőrségnek, a mely most a kapott személyleírás alapján mindenfelé keresi a tetteseket.

— **Kedélyes kis hirdetés.** Berlin egyik előkelő lapjában a hirdetések rovatában a következő kedélyes kis hirdetés olvasható: „Tíz művelt úri ember keresztetik vendégül egy jobb fajta lakodalomhoz. A lakodalomra csak vagyonos leányok vannak meghíva.

— **Nők, mint nyomdászok.** Szt.-Pétervárott pár hó előtt egy gyógyszerárt nyitottak, ahol az alkalmazottak mind nők. — Most pedig egy nyomda nyílt meg, hol a szedőgyerektől kezdve a főnökig mind nőszemély. Az érdekes nyomda részvénytársulati alapon van szervezve és az alkalmazottak maguk a részvényesek.

— **Gyilkos szomszéd.** Batta Imre gyoroki földmives régi haragosa volt szomszédjának. Tegnap is valami határsértés miatt összeveszttek, Batta ócska puskáját a verekedés hevében felkapta s azt szomszédjára sűtötte, kinnek a töltés bal szerét lőtte ki.

— **Szerelmi tragédia.** Katschagan kaukázusi kis községben pár nap előtt *Ismail-Ogli-Oki* megakart a szomszédjának nővérét szöktetni. A leány azonban sógornője segítségével ellent állt az erőszakoskodónak, mire ez *mindkettőjüket leszurta*. E percben érkezett haza a nő férje és a leány fivére, ki egy revolver lövéssel leterítette a gyilkost s azután kivágta a holttest szívéét. A gyilkosság után ő személyesen jelentkezett a bíróságnál, hol azonban minden valószínűség szerint fel fogják menteni.

— **Kóbor színészek.** Egy vén párisi színház-igazgató érdekesen jellemzi azokat a színészeket, akik szerződés nélkül kóborolnak ide-oda és könnyelmű merészséggel pazarolják a jelent, a színészi dicsőségnek egyedül termékeny talaját.

A napokban — meséli az öre; direktor — egy fiatal színésszel találkoztam, aki valamikor nagy reményeket támasztott maga felől, de nem váltott be semmit.

— Hogy van? Régóta nem látom a nevét a színlapon! Miért? — kérdelem tőle én.

— Nincs szerződés, mert nem vagyok hajlandó magamat megalázni, — mondja ő. Multkor husz frank föllépti díjjal akart szerződöttni egy nyomorult zsigori igaztó és én — az arcába kacagtam.

— Jól teszi, ha van miből élnie, ha kész vagyónából élhet.

— Nekem ugyan még csak egy szu sem terheli a zsebemet.

— Nos és miből él?

— Váltakat állítok ki és betáblázom őket a jövőre. Adósságokat csinálók.

Nemsokára egy másik színésszel találkoztam, aki hasonló sorsban volt.

— Nos? Még mindig szerződés nélkül?

— Sajnos. Igen.

— Talán tulcsigázza a követeléseit s még mindig 3000 frankot akar keresni havonként, ugy mint régente?

— Igaz. Sokat követelek. De lássa kénytelen vagyok vele. Én 60 frank napi jövedelem mellett csak nagynehezen tudok megélni, így tehát inkább várok, semhogy még ennél is szerényebb szerződést elfogadjak.

— És mióta vár a kedvezőbb szerződésre?

— Három esztendő óta.

Egy nyáron, mikor a Dejazet-színházat igazgattam, egy régi színész-barátom kopogtatót a lakásomon. Rossz bórben volt szegény. Öt frankot kért tőlem kölcsön, elmondta, hogy családostul nincs egy belevő falatja. Átadom neki az öt frankot és felajánlom neki az egyik szerepet egy olyan darabban, melyet hetenként három-négyszer adattam elő.

— Helyes, — mondja ő — mit fizetsz?

— Tudod, — mondom én — nyárban vagyunk. A nézőtér egy harmadrésze sem telik meg, de tíz frankot fizetek neked esténként.

Sajnálom, barátom, negyven frankon alul nem lépek föl — elvből.

Szólt és büszkén távozott.

— **Összeégett asszony.** Budapesti tudósítónk jelenti: *Klein* József hordárnak a felesége az este a nagymező-utca 10. szám alatt levő lakásán spiritusz-gyorsforralón vacsorát melegített. E közben magára rántotta a forralót, amittől a ruhája lángba borult. A férje a mentésére sietett s a házbelik segítségével eloltotta az asszony égő ruháit. A szerencsétlen így is életveszélyes sebekkel került a Rókus-kórházba. A mentés közben *Klein* is súlyosan összeégette mind a két kezét.

— **Tizenegy éves gyilkos.** Nagy népcsődtlet támadt ma délután a nagyvárad Bemer-téren. *Rosenberg* Jakab tizenhárom éves szobafestő inas haladt ott egy targoncával, mikor hirtelen előtte termett egy nálánál jóval kisebb természetű fiu s *egy késsel hasba szurta*. *Rosenberg* azonnal összerogyott, az esetre figyelmessé lett emberek pedig üzőbe vették a fiatal gyilkost, akit csakhamar sikerült elfogni. A rendőrségre kísérték, ahol bevallotta, hogy *Bodó* Imre kövér fia: József és tizenegy éves. Hogy miért követte el a gyilkosságot arra lakonikus rövidséggel azt felelte, hogy: *bosszúból*, mivel az öcscsét *Rosenberg* pár nappal ezelőtt megverte. *Rosenberg* Jakab sérülése életveszélyes. Most a kórházban ápolják.

— **A mentés.** Capus Alfréd a Figaroban kifigurázza azt a nagy vágyat, amely a rendjelek iránt kifejlődött.

Boitsec és Taitaluile — két jóbarát — akik régen vágyakoznak már valamelyes rendjelre, az utcán találkoznak. Boitsec kérdi:

— Mondd, barátom, hogyan szerezhet magának az ember egy rendjelet a gomblyába?

— Valami jelentékeny dolgot kell tenned.

— Ha például megmentettem valakinek az életét?

— Hm, ez már valami. Tényleg megment...

— Igen, egy tüzesetnél.

— Kicsodát?

— Önmagamat. De azt hiszem, ez nem felel meg.

— Igazad van.

Szünet.

— Volna egy ötletem... Tudsz uszni?

— Milyen kérdés! Természetesen!

— No, akkor lehetne valamit csinálni. Te beugrasz a vízbe, én megmentlek és rendjelet kapok.

— Szép, szép... te kapsz, de én? Talán jobb volna, ha te ugranál a vízbe.

— Ez nevetséges. Hogyan kapok akkor én rendjelet?

— Látom már, hogy nem lesz a dologból semmi... De nézd csak ott azt a halászt a csónakban... ha félrelépne és a vízbe...

— Igazad van. Hm, hát ha a csónaknak a kötelét ide-oda rángatnók?

— Szegény ördög sok vizet fog nyelni...

— Nem baj. Majd megmentjük.

— És rendjelet kapunk.

A két barát hallgat. A dolog nem volt könnyű. Mert hátha rájönnek? De a rendjel, az mindenre képes. Egy gyors mozdulat, egy kiáltás és a szegény halász eltűnik a vízben. Több ember, aki hallotta a kiáltást, lefelé szalad a parton. A két barát is. Hamar levetkeznek, de... Egyszerre a part közelében feltűnik a hajós alakja. Csak derékig van a vízben és hatalmas tempókkal igyekezik a part felé. Borzasztó dolog! Egy fél perc múlva eléri a partot, oda a rendjel és hiába terveztek. Ez a gondolat surrant át a két barát agyán, amikor összenéztek. A halász nem uszhatik önmaga ki. Meg kell „menteni”. Egy ugrás... és a

következő pillanatban a két „mentő” a vízben van a halász mellett. A legfőbb ideje volt, mert még három lépés és elérte volna a partot. A halász karja alá nyulnak és beljebb viszik a vízbe néhány lépéssel, hogy a mentés nehezebbnek tűnjék fel. A halász segítségért akart kiáltani.

— Hallgass! — mondja Boitsec — száz frankot kapsz.

— Ha nem hallgatsz, megfojtlak, mondja Taitaluile.

Egy perc múlva a két jóbarát az össze gyűlt tömeg éljenzése közben partra ér a kappal.

Nyolc nap múlva rendjelet kaptak.

— **Buday** Ida az aradi polgári leányiskola és a lippai zárda táncitanítóje, november hóban kezdi meg saját termében táncitanítását, a mire e helyen is felhívjuk a nagyközönség figyelmét. A beiratások a táncitanító lakásán Teleki-utca 5. szám eszközölték.

— **Az érzékeny leány.** *Petrovics* Róza cseléd tegnap Uj-pesten, a Szécsenyi-utca 7. sz. alatt egy ruhaszárító kötélén a padlás gerendájára felakasztotta magát. Még idejekorán észrevették és élve lemetszették a halni vágyó leányt. Az bántotta, hogy a gazdája lopással vádolta.

— **Kossák** József csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **A nagyérdemű közönség** b. figyelmébe ajánljuk a helybeli szolid és törekvő Czigelbrier Győző vaskereskedő céget vaskályhák, takaréktűzhelyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és mindenemű szerszámok bevásárlása céljából.

— **Budapest főváros elsőrangú szállodája az Angol királyi szálló** (Deák Ferenc-utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: *Palkovics* Ede — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

— **Eddig a világhírű izzófényeket** csakis olyan városokban használhatták, ahol gázvilágítás volt: de most sikerült az osztrák petroleum izzófény társulatnak Hubert és Co. Wien I. Kohlmarkt 5. egy olyan égőt feltalálni, amely közönséges petroleum, gazdaságos használata mellett (az eddigi petroleum lámpáknál elhasznált petroleum 3C parafának megtakarításával) gyönyörű, intenzív fehér, 80 gyertyaerejű fényt ad. Fenti társaságnak szándékában áll, ezen égőket, amelyek kezelése alig képzelhetőleg egyszerű, és amelyek bármely petroleum lámpásra alkalmazhatók, az itteni közönség kényelmére helyben egy lerakatot létesíteni.

— **Olvasóink figyelmébe!** Aki egy minden állással összeférő tisztos mellékjövödelemre szert tenni akarnak, azoknak melegen ajánljuk, küldjék be címeiket *Hasznos munka-jellegével az Általános tudósító hirdetési osztályához*, Budapest, VII. Erzsébet-körut 54., mely azokat rendeltetési helyükre továbbítja. A mellékjövödelem, amelyről szó van, minden nagyobb fáradság nélkül szerethetik meg mindazok, akik ismerősök és barátaiak körében esetleg tágabb körben is egy pártolásra méltó ügyért tevékenységet kifejtteni hajlandók.

— **Tottis és Kron** 40 év óta fennálló, az egész országban a legjobb hírnévnek örvendő cég t. olvasóink figyelmébe ajánlja vászon és fehérnemű áruházat, valamint gyári raktárát a legmodernebb szőnyegekből, butorszövetekből, függönyökből stb. Együttal a n. é. közönség b. tudomására hozzuk, hogy e kiváló cég nagyobb megrendelések és munkásszonyi kelengyék vételénél direkt *levélbeli megkeresésre megbízottját teljes mintakollekcióval saját költségére küldi bárhova.*

EGYESÜLETI ELET.

(*) A burasztaltársaság szeptember hó 29-én, vasárnap este 8 órakor, *Földesi* Lajos Halászucai vendéglőjében az Arados felállítandó *Kossuth-szobor*-alap javára társas estélyt rendez. Részvételi-jegy 1 kor. 20 fill.

Bestiális gyilkosság.

(Egy ártatlan rómtette.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése —

Arad, szeptember 21.

A müncheni rendőrfőnökséghez, tegnap egy 82 éves fiatal ember Ponkrác Lajos állított be a következő szavakkal:

— Megöltem valakit azért, hogy öljenek meg engem!

E szavak után felszakította mellényét, a mely alatt egy vértől átázott inget találtak, s a melyről a friss vér még csepegett.

A rendőrfőnök kérdészködésére előadta Ponkrác, hogy a Rosenheimer-strasse 65-ik számú lakásában egy tíz éves kis leánykát meggyilkolt azért, hogy őt a bíróság lefejeztesse.

Ezen zavaros vallomásról meggyőződést szerezni a rendőrfőnök több közegével magament ki a tett színhelyére, a hol rémes látvány tárult szemük elé.

A szoba ajtaján belől leányruhácska akadt a kezükbe. Egyik sötét sarokban a kemence mellett egy meztelen gyermekhulla volt, a szoba másik sarkában a hulla belei egycsomóban. Az ágy össze-vissza volt vérezve, ugyszintén a falak, s mi arra mutat, hogy a gyilkosnak nagy küzdelmei lehettek a szerencsétlen áldozattal.

A kis leányka holteste borzalmasan meg volt csonkítva, koponyája egy kalapáccsal volt darabokra verve, teste pedig a hastól egész a nyakig fel volt metszve.

A halott testére egy darabka papír volt erősítve a következő tartalommal:

Imádkozz erettem
szegény kis leány.

A bestiális büntényről azt gyanítják, hogy Ponkrác hosszából követte el. — Ponkrácot ugyanis kedvese elhagyta s ezért a legelső emberi lény, a ki elébe került dühének áldozata lett.

A szerencsétlen kis leány szegény családból való. Ponkrácnak minden reggel tejet hozott, így ma is. Többszöri kopogtatás után nyert csak bebocsájtást. Nem tartják lehetetlennek azt sem, hogy a sötétben Ponkrác rossz látott s azt gondolta, hogy kedvese jön be. Ez azonban nem nagyon látszik valószínűnek.

Az a legvalószínűbb feltevés, hogy a kis leány kéjgyilkosságnak esett áldozatul. A vizsgálat van hivatva a rejtélyes gyilkosság okát kideríteni.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A kaució. A különféle szélhámosokat, a kik kaució címén a szegény emberek garasaira, pályáznak, szinte naponta börtönözik be s a lapok is figyelmeztetik a közönséget ezekre a szédelőkre, — de hasztalan. Mindig akadnak új áldozatok, a kik lépne mennek. Ismert alak e szélhámosok közt Szudy Gyula s a fegyvertársa, Tóth Ferenc. Szudy különböző gázságokat követett már el Budapesten, hirlapírónak adva ki magát. Legutóbb valami „Vasárnap” című zuglapt csinált s belőle csupán egy számot nyomtatva, kaució alkalmazzottakra vadászott. Hogy a hiszékeny embereket könnyebben becsapja, főszerkesztőként a lap élére nyomatta O'Donnell grófnő nevét, aztán a maga és társzerkesztőként a Tóth Ferenc nevét. Mikor így egy csomó csalást követett el, megszökött s most is körözik. A „társzerkesztő” ma ült Budapesten a vádlottak padján. Szénási Istvántól 600 korona kauciót csalt ki s ezért vonták feleletre. A bíróság, dr. Polányi Aladár kir. alügyész indítványára, Tóth Ferencet *felévi börtönre* ítélte. A jeles férfi ellen még egész sor hasonló panasz miatt folyik a vizsgálat.

§ Zsarolás. Budapesti tudósítónk jelenti: Hirschhorn Józsefné néhány év előtt, még leánykorában, egy vidéki rokona házába került. Arva leány volt s elég jól bántak vele. Különösen a ház urának fia, Glaser Ferenc földbirtokos, akkor még egészen fiatal ifju, volt hozzá jó szívvvel. A kis nőrokonnak azonban csakhamar távoznia kellett, talán éppen azért, mivel közte és a fiatal ur között mind bensőbb lett a viszony. A házból elkerült leány nemsokára egy gyermeknek adott életet s noha időközben férjhez ment, leveleket írogatott Glaser Ferencnek s kérte, hogy gondoskodjék a gyermekről. Mikor ezek a „zaklatások” gyakoriakká lettek, Glaser följelentést tett zsarolás miatt. A bíróság Hirschhornét, miután nem tudta beigazolni, hogy a gyermeknek csakugyan Glaser az apja, *tizennégy* napi fogházra ítélte.

KÜLÖNFÉLEK.

□ Apróság.

A. Jöjjön egy pohár sörre!

B. Nem metek, a feleségem...

A. Talán bizony kissé heves természetű?

B. De még mennyire! Az én feleségem természetem mellett a hozomány csak — enyhítő körülmény volt...

□ Örökös haldoklás.

Franciaországban, Tilly-sur-Seuler falucskában él egy szegény leány, parasztszülők gyermeke. Rose Savarynak hívják, s teljes tizennégy esztendeje be nem hunyta szemét és nem evett semmit. Az egyetlen szilárd táplálék, amit gyomra megbir, a szentelt ostya. Tizennégy esztendő óta halálos kórral viaskodva fekszik fehér ágyán s meggyötört idegzete borzasztó kinokat szenved. Emésztőszervei egyáltalán nem működnek. Reggelenként egy kanálnyi teljes kávét kap a beteg s ez az egész napi tápláléka, de sokszor ezt sem veszi be szervezeté. A falu népe csodára jár a sajátságos betegnek s mindinkább növekszik azoknak a csodatételeknek száma, amelyeket hívő ajkak a titokzatos betegről regélnek. Beszélnek például, hogy öt évvel ezelőtt egyszerre csak hirtelen megvakult Rose. Tizenhárom hónapig volt tökéletesen vak, a mikor a tilly-i pap azt tanácsolta, hogy áldozzék meg Jeanne d'Arc emlékére. A vak megfogadta a tanácsot s mihelyt megáldozott, ép oly egyszerre tért vissza látótehetsége, mint ahogy meglepte volt a vaktság. Az egész környék csodatevő szentnek tekinti a szegény szenvedőt, ki átszellemült arccal, mosolyogva türi fájdalmait.

□ Fűtőszerek.

— Amint hallom, nem ütközik nehézségbe új házának fűtése.

— Legkevésbé sem. Mindig eléggé be tudják fűteni számomra.

— Szabad kérdenem, mit használnak: gőzt, meleg levegőt vagy anyóst?

□ A jövő háztartása. Nem az állam és természet háztartásáról, hanem arról a gyakorlati kérdéssel cikkez a „North American Review”, hogy miképpen lehetne a családi otthon egy berendezni, hogy fölöslegessé legyen — a szobaleány. A jövő háztartása olyan lakásokban fog kialakulni — az amerikai újság szerint — ahol központi fűtés, villamos világítás, felhúzó készülék, ablaktisztító automaták és ehhez hasonló egyéb dolgok vannak bevezetve. Ezek után még csak a főzés, mosás, ágybontás, szellőztetés és kisöprés apró teendőit kell valamiképpen gépileg elvégeztetni és a szobalány s vele együtt a szakácsné máris fölöslegessé lettek. A főzést — a merész reformátor irányelmjéhez képest — valamelyes villamos készülék segítségével, mely által a fazekek jobbra, balra terelhetők: játszva elvégezheti az urnő maga. — Az edénmosogatás piszkos munkáját pedig fölöslegessé teheti valami kémikai folyadék, mely végig csurog a tányérokon, bögréken, kanalakon és tisztára mos mindent. Csak éppen azt nem magyarázza meg az ötles amerikanus, hogy vajon a gyereket is kémiai folyadékokkal kell-e majd tisztára mosni és hogy apró-cseprő csemetéket is nem-e a fonográf fogja ellátni dajkamésékkel és bölcsődalokkal.

□ Sikeres Ugy.

Első ügyvéd: Most fajentem be nagyon sikeresen egy ügyet.

Második ügyvéd: A fele megnyerte tehát a pört?

Első ügyvéd: Oh, nem, de én megkaptam a költségemet.

□ A legöregebb fa. Kétségtelenül legvénebb fája egész Európának az a platánfa, mely Vostizza mellett, Görögország földjén kétezer év óta éli vegetábilis életét. Ágai oly erősek, mint egy-egy hatalmas tölgy, törzsének a korhadás által kivált üregében pedig tíz ember számára van hely. A tizenkilencedik század első felében a görög szabadságharc e történelmi nevezetesség fája is megsebesült. Megsebesült, de nem pusztult el ez a lombkoronás tanuja a multnak, Nagy Sándornak és a régi római uralom cézárjainak kortársa. A szabadságukért küzdő görögök gyakran e fa körül adtak egymásnak légyottot és ennek árnyékában pihenték ki a harc fáradalmait. Ki tudná hozzávetőleg is kimutatni, vagy kimagyarázni, hogy mennyi érzést váltott ki emberek szívéből ez a faóriás, ez a vegetáló pátriárkája a klaszikus földnek? — Most, hogy e fának szívós életét is mindinkább fenyegeti a mulandóság törvénye, most, hogy törzse egyre gyöngül és korhadó részei nap-nap után leválnak róla: ércövvel vették körül az eleven régiséget, mintegy paizsot adtak neki, hogy tovább folytassa a küzdelmet az idővel...

□ Dicsőség.

Leány: Ne keserítse el, mr Simpkins, a kosár melyet tölem kapott.

Ifju: Oh nem! Végre az is valami, kosarat kapni olyan leánytól, akinek ötszáz dolláros ölebe van.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1901. szept. 1-től 15-ig. Személyszállítás 1901. szept. 1-től 15-ig 24819 személy, bevétel 4722 korona 70 fillér, 1900. szeptember 1-től 31-ig 26774 személy, bevétel 5007 korona 50 fillér, 1901. január 1-től szeptember 1-ig 348076 személy, bevétel 66700 korona 70 fillér, 1900. január 1-től szeptember 15-ig 363581 személy, bevétel 69857 korona 70 fillér. Teherszállítás 1901. szeptember 1-től 15-ig 1252140 klg., bevétel 1395 korona 83 fillér, 1900. szept. 1-től 15-ig 1451930 klg., bevétel 1599 korona 42 fillér, 1901. január 1-től szeptember 15-ig 21945620 klg., bevétel 22890 korona 52 fillér, 1900. január 1-től szeptember 15-ig 18672450 klg., bevétel 2031. korona 08 fillér.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 21. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 82 — 84 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 92 — 93 fillérig, Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 91 — 92 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 90 — 92 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.ül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban 90 — 91 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 89 — 90 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 89 — 90 fillérig.

Sertéslétszám. Szeptember hó 19. napján volt készlet 44,720 darab, szeptember 19. napján felhajtott 794 darab, szeptember 19. napján elszállított 485 darab, szeptember 20. napján maradt készletben 45,029 darab. Üzlet: Változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— Szeptember 21. —

Mai jegyzéselnk: Kézzárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter a/o. beleértve 10 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12-80—13— korona mmázsánként.

Halló! Halló!

30,000 nyereményt sorsolnak ki az Osztálysorsjáték hatodik huzásán, mely szeptember 25-től okt. 22-ig tart.

Főnyeremény: 1.000,000 KORONA

de van még:

- 1 nyeremény á 600,000 korona,
- 1 nyeremény á 400,000 korona,
- 1 nyeremény á 200,000 korona,
- 1 nyeremény á 100,000 korona,
- 1 nyeremény á 60,000 korona,
- 1 nyeremény á 40,000 korona,
- 2 nyeremény á 30,000 korona,
- 8 nyeremény á 20,000 korona,
- 20 nyeremény á 10,000 korona,
- 50 nyeremény á 5,000 korona,
- 400 nyeremény á 2,000 korona,
- 720 nyeremény á 1,000 korona,
- 1000 nyeremény á 500 korona, stb.

Főnyereményeket csakis a

92640	11951	36056	92630
55806	36070	50760	11964
92641	50770	11955	92644
36059	11956	50769	99356
50774	92649	36052	11971

számu sorsjegyek nyerhetik meg, melyeket a következő eredeti áron árusítok el:

- Egy 1/1 6. osztályu sorsjegy 160 kor. — fl.
- Egy 1/2 6. osztályu sorsjegy 80 kor. — fl.
- Egy 1/4 6. osztályu sorsjegy 40 kor. — fl.
- Egy 1/8 6. osztályu sorsjegy 20 kor. — fl.

VÉTELSORSJEGYEK

a huzás tartama alatt is folyton kaphatók.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-ünetés Aradon.
A m. kir. Osztálysorsjáték felárúsító helye.
ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölktenek
Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

30,000 nyeremény.

Huzás:

szeptember 25-től október 22-ig.

Főnyeremény

1.000,000

korona

Szerencseszámok kaphatók!

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —
Irtá: Theuriet André. [1]
ELSŐ RÉSZ.

I.

Délután három óra volt. A saint-clémentin-beliek siestájukat tartották, mint a hogy ezt az érdekes poitiersbeliek szokták kánikula idején. A redőket légmentesen betették, hogy egy kis friss levegő maradjon a szobában. Kivéve néhány szállingó fecske csicsérgését, s a szöcskék lassu csiripelését, mi sem zavarta az utcák nyugalmát s egy kapu küszöbén derekasan alvó szürke kandurt kivéve, a negyed teljesen elhagvaott volt.

Valamennyi zajtalan ház közt mégis legzárkózottabb, legnyugalmasabb volt egy ódon épület, hol a helyi hagyomány szerint XIII. Lajos hált ausztriai Annával való lakodalmáról visszatérve. Szögletbe menő két főszárnyát keskeny udvar s egy nyeresetlen szőlőtő által befolyt fakerítés választá el az utcától. Az udvar egyik sarkában kupfedelű tornyocska állt, melyen keresztül az előcsarnokba s a lépcsőházba lehetett jutni. Bár kint a nap sütött, a kopottkővű lépcső hűvös volt, mint valami kul, s e homálylyal párosult hűvösség az első emelet fölakosztályáig tartott, melynek falai könyvek terhe alatt kornyadó tölgyfaállványokkal voltak borítva. E vörsvágásu barna juhbőrbe kötött föbök, s fakó borjubőrbe kötött negyedrétek, pergamenhátú tizenkettédretek, tömör csoportokban sorakoztak, s mintha az embert agyonnyomni akarták volna, a választódeszkák hosszában csatarendbe sorakozott mindenféle tudomány tekintélyével. E komor könyvtartók magas köreiből olyan avas szagu finom por szállingott ki, mint a könyvrakodásoknál szokott előfordulni s ez átható szag azon győgszertári illattal egyesült, melyet egy üvegezett állványba zárt fűszerek árasztottak.

Az ablakot egyenes redőkben leomló nagy zöld függönyök árnyékolták be, melyek az utca vakító világosságát felfogták. A keresztülszűrődő félmohályban meg lehetett különböztetni a hideg és sima kockaköveket, az íróasztal alá terített egyetlen gyékény fonattal; a Bichat mellőzöbrával díszített vörösgranit kandallót; a füstös ablakokat, hol egy óra ketyegett, egy fekete farámába foglalt Déclaration des Droits de l'Homme s egy Labdajáték-ot ábrázoló metszet közt; a kivágott támlájú nádszékeket, s az egyetlen bőr karosszékét, hol a háziur: doktor Jaques Desroches ült.

A doktor ötvenöt éves volt. De öregebbnek látszott. Hosszu, sovány, feszes magatartásu, arca szigoru, s feje kopasz volt. Teljes szakállu éppen oly ősz volt, mint megmaradt gyér hajfürtjei. Vöröslő, s fáradt szemhéjai alól acékkék kis szemek villogtak, a nélkül, hogy hideg vonásaiba lelket öntöttek volna. Szemöldökeinek fakó árnyalatából, arcának s koponyájának szinéből könnyen ki lehetett találni, hogy a doktor vörös volt, mielőtt a dolog, vagy a gondok szakállát meg nem őszíték s koponyáját le nem larólták. Lábat keresztbe rakva, s hátradőlve figyelmesen olvasta a Nationalt. Szigoru vonásai egy pillanatra sem változtak meg, csak akkor, mikor egy ablakmélyedésből hallatszótompa zajra szigoru ajkai türelmetlenül elfintorodtak. A zaj elhaló s alig kiejtett szavak moraja volt, melyet caend, majd sürü csaholás követett. Minden tanulmányokkal foglalkozó ember tudja, hogy mily zavaró az ily halk moraj, mikor rendetlen időközökben megszakítja a dolgozó-szoba-csendjét; korlátlanabb s határozottabb zsebját inkább eltűr az ember. Végre az olvasó nem állhatta tovább; félig megfordítá karosszékét s egyik függőnyt fölemelte. — Teréz! mondá szigoru hangon.

A szobába világosság áradt be s mellette láthatók voltak a bunösök: egy tizenhat éves fiatal leány s egy kutya.

A fiatal leány az ablak tág fülkéjében egy alacsony széken ülve, egyik feltartott kezében egy ócska keztyüt csóvált, melyet a kutya — szép fakó dáneb, a földön végig nyulva s fejét első lábaira nyugosztva — figyelmes szemmel s elfojtott ugatással kísért.

— Egy percig nem tudsz uyugton maradni? folytató Desroches ingerült hangon. Játékok boszant.

A zord jelenségre a két gonosztevő elszégyeniette magát. A fiatal leány leejtá a keztyüt s előjött a fülkéből.

— Bocsáss meg atyám, felelé, azt gondoltam hogy nem csibálok zajt olyan unalmas ott mozdulatlanul lenni! . . . Dache-sal együtt kicsit szórakozni próbáltunk, míg a séta ideje eljön.

S ezzel, hogy atyját szépen megkérlelje, élénken lebbent a doktor felé, s meg akarta ölelni; de ez a mozdulatot megakadályozá. A fiatal leány két kezét megfogta s egy pillanattig gyanakodva nézett arcába. Ajkai szigorubb kifejezést öltöttek, s feszesen távolítá el magától:

— Elég! mormolá Sohasem fogsz felhagyni lármás tetteiddel? Mindig azt hiszed, hogy falun vagy, parasztjaid közt.

Teréz szemek nedves fényben ragyogtak. Parasztjaim jók voltak, felelé, sértve érezvén magát Desroches igazságtalan szigorúsága miatt, engem szerettek, s náluk az idő nem tetszett hosszúnak.

— Az idő sohasem hosszú, ha az ember foglalkozni tud valamivel, mondá hidegen a doktor, végy könyvet, s csendesen viseld magad . . . Borzadok a dologtalan emberektől!

A fiatal leány a könyvtár egyik osztálya felé ment, egy negyedréti könyvet vett ki, s durcásan ült le vele egyik szögletbe. Arcát elfutotta a pir, s szemöldökei közt két függélyes redő ráncolá össze széles s értelmes homlokát, a kutya, hogy vizsgálja, ott hagyta a fülkét, végig nyelt lábainál, míg a doktor ismét karosszékebe mélyedt. Ujra olvasni kezdte a Nationalt; de hiába irányozta figyelmét a nyomtatott hasárokra, szemek gépiesen futották végig a sorokat, szelleme máshol kalandozott. Ajkai még szigorubb kifejezésre huzódtak, arca még be volt borulva, mintha a lefolyt jelenet valami alkalmatlan emléket keltett volna fel benne.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	6.10	Személyvonat reggel	6.03
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.19
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.36	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszlóról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszlóig délután	9.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáig este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.20	Személyvonat éjjel	10.56
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.39
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.04
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbészről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.00
Borosbészig szv. dn.	6.20	Személyvonat este	6.56

Gaál Lipót

ARADON, Andrassy-ter 20. sz.
Alapított 1860-ban.

Szemüvegek, orrszoptetők, lorgnettek, finom acél, nickel, tükörbékák-ozent, doabla és a magy. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett ezüst és 14 karatos arany kerettel ellátva. A lencsék pedig a legfinomabb kettős optikailag készült üvegből és valódi henger kristályból készült.

Javítások és vidéki megrendelések a legpontosabban jutányos áron eszközölktenek.

Dus raktár minden szakmához tartozó árukból, u. m.: színházi és tábori láteszvekek, segítő-üvegek (mikroszkop), hőmérők és légszűrők (Aneroid barometer), láz-mérők orvosok számára, stereoszkopok, pantoszkopokból. Nagy választék stereoszkop képekből. Az orvos által előírt szemüvegek és orrszoptetők pontos méret után készítenek.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 21.

Déltőzsde. A búzakinálatt kielégítő, a vételked mérsékelt. Kedvező irányzat mellett 26.000 métermázsza került forgalomba, tartott áron. Egyéb gabonaművek változatlanok, zab drágább. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.77— 7.78
Buza 1902. áprillisa	8.22— 8.23
Rozs októberre	6.67— 6.68
Rozs 1902. áprillisa	6.95— 6.96
Zab októberre	6.55— 6.56
Zab 1902. áprillisa	6.95— 6.96
Tengeri szeptemberre	5.07— 5.08
Tengeri 1902. májusra	5.10— 5.11

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.79— 7.80
Buza 1902. áprillisa	8.21— 8.22
Rozs októberre	6.67— 6.68
Rozs 1902. áprillisa	6.56— 6.57
Zab októberre	6.95— 6.96
Zab 1902. áprillisa	5.11— 5.12
Tengeri szeptemberre	5.11— 5.12
Tengeri 1902. májusra	

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	617.75
Magyar hitelrészvény	622.—
Lezártbank részvény	410.—
Rima-Murányi vasmű részvény	413.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	613.25
Közúti vasút	555.—
Városi villamos vasút részvény	276.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, szeptember 21.

Magyar aranyárjádék 40/0	118.60
Magyar koronárjádék 40/0	92.50
Magyar arany 41/20/0	121.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.25
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	99.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	95.50
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	176.—
Tiszaabályozási és szegedi kölcsön	145.—
Osztrák papírjádék	98.50
Osztrák járadék ezüst	98.20
Osztrák járadék arany	118.90
Koronárjádék	95.10
1860-iki államsorajegyek	128.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1620.—
Magyar hitelbank részvény	622.—
Osztrák hitelbank részvény	617.—
Osztrák-magyar államvasút	612.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.02
Német birodalmi márka	117.15
London	239.30
Paris	94.85

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 21. —

Vass szálloda. Mayer Armin utazó Bécs. — Ungar Albert utazó Bécs. — Kunz Hugó utazó Bécs. — Marosi Béla utazó Budapest. — Jahn Henrik utazó Bécs. — Heres N. mérnök Mezőhegyes. — Máris László utazó Budapest. — Löwinger utazó Temesvár. — Grosz Ignácz utazó Budapest. — Klein Mór utazó Bécs. — Pohl Rezső utazó Bécs. — Hell János utazó Bécs. — Ditrichstein Gyula utazó Kolozsvár. — Báró Wasmer Antal birtokos Simánd. — Ferenczi Márton utazó Budapest. — Szalmásy Béla utazó Budapest. — Lustig Manó utazó Szeged. — Kohn Mór utazó Budapest. — Kemény Mihály utazó Budapest.

Nádor szálloda. Horváth Imre Tokaj. — Weisz Miksa Zimbró. — Valdner Géza Guraszáda. — Zám-bori István Budapest. — Czárán Géza Seprős.

NAPIREND.

Szeptember 22. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Tamás. — Protestáns naptár: Tamás. — Görög-keleti naptár (szeptember 9.): Joákim. — A nap két 5 óra 32 perckor, nyugszik 5 óra 40 perckor. — A hold két 2 óra 12 perckor, nyugszik 11 óra 46 perckor.

Szeptember 23. Hétfő. Róm. kath. naptár: Tekla, Linusz. — Protestáns naptár: Tekla, Linusz. — Izraelita naptár: Jom-Kippur. — Görög-keleti naptár (szeptember 10.): Menodóra. — A nap két 5 óra 34 perckor, nyugszik 5 óra 38 perckor. — A hold két 2 óra 49 perckor, nyugszik délelőtt.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 764.6 milliméter, délután 2 órakor 761.0 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor 0° + 12.9, délután 2 órakor 0° + 21.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható: Rnyhe, száraz.

A szabadelvűpárt irodája Központi-Szálló 1-ső emelet 6. és 7. számú helyiségében van. Ugyanott a végrehajtó-bizottság naponta este 6 órakor ülést tart.

Szabadságszerelem emléktárgyak országos múzeuma (szin ház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Szeptember 22. Az új-aradi járás jegyzői karának táncvigalma (Martini-szercsarnok) — A Meteor kerekpárklub bajnok-versenye a simándi országúton. — Kuvin hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Szeptember 23. Aradváros közigazgatási-bizottságának rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor.

Szeptember 25. Körjegyzőválasztás Dézsnán.

Október 4. Aradváros közigazgatási-bizottságának rendes havi ülése.

NYILTTÉR.*

Válogatott

1261

Csemege-szőlő

5 kilós kosárral 80 krért

kapható

Erzsébet-körut 7.,

a Lyceummal szemben, földszint.

Weisz József borbizományos

Pankotán,

ajánlja magát a t. bortermelő-közönségnek

boraik eladására.

Kiterjedt összeköttetései ugy a bel-, valamint külföldön

előnyös árakra

nyujt reményt.

1236

Őszi és téli idényre
női kalapok

a legújabb párisi és bécsi divat szerint

kaphatók

LÖWENSTEIN RÓZÁNÁL

Arad, Szabadság-tér 21.

(Lengyel testvérek mellett).

A Modellek nem tétetnek kirakatba.

Baksay és társa csődtömeggondnokának,

Dr. Reisinger Ferencz

ügyvédnek megbízottja

Drahotzky Vilmos

(lakik Scherhag műkertész Orczy-utczai házában)

különbféle szerszámokat; dynamo-, vető-, csiszoló stb. gépeket, olajokat, nickel lemezeket, petroleum motort, fesszmérőket és mindenféle műszaki czikkeket árusít szabad kézből, jutányos áron.

Gróf Königsegg Lajos

a magyar királyi államvasutak gépgyár vezérigazgatójának kizárólagos képviselője

Arad és Csanád megye

részére

(lakik Aradon, Vörösmarty-utczá 1. sz. l. em.)

ajánl

önmozgókat, teljes cséplőkészleteket, locomobilokat, ekéket aczelöntésű ekefővel.

Mindennemű gazdasági gépek

és eszközöket,

1272

Ph. Mayfarth & Comp borsajtóit stb.

A legjobb és legelőnyösebb
ű d i t ő - i t a l ,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognacokkal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyüléket ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
SÁVANYÚ-KÜT

oltja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb
szer a nyári hőség tikasztó hatása ellen.

419

IGEN FONTOS

a téli ruhák, bundák, szőnyegek

biztos megóvása.

E célra csakis

Moly-pusztítónkat

ajánljuk

50 fillér, 1 korona és 2 koronás dobozokban.

Svábok, Bolhák,
Rusznik, Legyek,
Poloskák

és más hasonló házi férgek biztos kipusztítását hirneves

ROVAR-PORUNKKAL

lehet elérni.

30, 50, 80 és 1 korona 50 filléres dobozokban.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

MATTONI

414

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő

Villamos-vasut összeköttetés a fővárossal.

Városi és megyei
telephon 150. sz.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrészes árak:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindennemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztaloság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyőkben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

Zászló-rudak!

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (kelelés) **furás,**
vésés és csapolás olcsó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszáritó keretek raktáron.

Pályázati hirdetés.

A „Hertschka Mór ösztöndíj
alapítvány”-nak három helye és
pedig két hely az aradi főgymna-
sium tanulói, egy hely pedig az
aradvárosi polgári iskola növendé-
kei részére üresedésbe jövén, azon
tanulókat, a kik ezen ösztöndíjat
elnyerni óhajtnak s tanulmányaik
felől jeles, másik felől pedig
jó osztályzattal bírnak, felhívom,
hogy pályázati kérvényüket hiva-
talomhoz 1901. évi október hó
15-ig benyújtsák.

Az árvák, ezek után a szegény
sorsu szülők gyermekei előbbség-
gel bírnak.

Arad, 1901. évi szeptember 11.

Salacz,
kir. tanácsos,
polgármester.

Alapított 1862.

TOTTIS ÉS KREN

„AZ ÉSZAKCSALLAGHOZ.”

Budapest IV., Bécsi-utca 1-ső szám.

ajánlják közel 40 éve fennálló és az egész országban

legjobb hírnévnek örvendő áruházukat vászon és fehérneműk beszerzésére.

Nagy raktár finom női, uri és gyermek fehérneműkben.

== Teljes menyasszonyi kelengyék 1000 koronától 10.000 koronáig, ==

A legjobb minőségért és a legszolidabb, legmodernebb kivitelért teljes kezeség. Legnagyobb
gyári raktár szőnyegekben, butorszövetekben, takarókban, függönyökben, futókban, gyé-
kényekben stb. legolcsóbb gyári áron.

Nagyobb bevásárlásoknál vagy menyasszonyi kelengyék megrendelésénél direkt levélbeli megkeresésre, meg-
bizottunkat teljes mintakollekcióval saját költségünkre küldjük bárhová. 1251

Mintákkal és választék küldeményekkel mindenkoron szívesen rendelkezésre állunk.

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! Umberto Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umberto-bor China és vasat, a két leghathato-
sabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kel-
lően adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízé-
nél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyerme-
kek, valamint gyöngéledők és lábadozók ne mulasszák
el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor ha-
tásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszersmind
gyomorerosító, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágy-
gerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umberto
china vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknek, neurastheniá-
ban szenvedőknek meglepő jó hatással volt.
Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápori Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Hidegvizgyógyászat

15 jegy 6 frt.
1 jegy 0.50 frt.

Villamfényfürdő

csusz, (rheuma), elhi-
zottság, köszvény el-

len. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1.25 frt.

Szénsavas fürdő

szívbeteg, vérszegény-
ség ideggyengeség,

meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1.50 frt.

Moor fürdő

rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18
forint. 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna

görbe hátú és gyenge
gyermeknek. — Meg-
egyezés szerint.

Napfürdők

direct e célra magas kerítéssel el-
különített szabad helyen. Utána lan-
gyos fürdő a betegség neme szerint,
az orvos által meghatározott fokkal.

Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyá-
sában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, csuzosak, elhízottak
jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyas fürdő
beleértve), 15 jegy 10 frt.

Belégzések Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.

70—1901. k. p. v. szám.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város választókerületében az általános országgyűlési képviselő választásra határidőül 1901. évi október hó 2-ik napja kitűzetik.

A szavazásra a városház délnyugati földszinti sarokterme, és az északnyugati földszinti oldalterme lesz rendezve.

Az I-ső vagyis a délnyugati szavazatszedő helyiségben szavaznak a belvárosban összeírt választók.

A II-ik vagyis az északnyugati szavazatszedő helyiségben szavaznak a tanyákon és az Erzsébet, Sarkad, Gáj, Sága külvárosokban és a Poltura városrészben összeírt választók.

A választási eljárás kezdetét veszi reggel 8 órakor.

A szavazás a választói igazoló lap előmutatása mellett nyilvánosan élő szóval történik.

Az igazoló lapok csak a személyesen jelentkező választóknak adtnak ki és pedig: a belvárosi, az Erzsébet és Sarkad külvárosi választóknak f. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 9-től 12 óráig, szeptember 30-ik és október 1-ső napjain d. e. 9-től 12-ig, d. u. 8-tól 5-óráig a városház emeleti tanácstermében.

A tanyai, Gáj, Sága külvárosi és Poltura városrészi választóknak ugyancsak a fentebbi napokon és időben a Gáj külvárosi rendőrkapitányi hivatal helyiségében.

A választás napján, azaz f. évi október 2-án az igazoló lapok a városház előtt felállított sátorban fognak a személyesen jelentkező választóknak kiadni.

Választási elnök és egyúttal I-ső szavazatszedő küldöttségi elnök: Simay István, jegyző: Dr. Rosenberg Miksa.

II-ik szavazatszedő küldöttségi elnök: Remetey Fülöp Károly, jegyző: Tolnay János.

Választási helyettes elnök és egyúttal egyik szavazatszedő küldöttségi helyettes elnök dr. Steinhart Mór, másik szavazatszedő küldöttségi helyettes elnök Tedeschi Viktor.

Helyettes jegyzők: Vannay János, és Dr. Velcssov Géza.

A szavazó helyiségekben csak a szavazatszedő küldöttség tagjai, a jelöltek bizalmi férfiai, a szavazók személyazonosságának ellenőrzésére hivatott hatósági közegek, a jegyzők mellé rendelt írások és a szavazásra beeresztett választók lehetnek jelen.

A választóknak a választásnál semminemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

A szavazatszedő helyiségekbe csakis azok bocsáttatnak be, akik igazoló lapjukat felmutatják, vagy akikre nézve az igazoló lap hiányában a városházi bejáratoknál felállított hatósági közegek igazolják, hogy az országgyűlési képviselő választók névjegyzékeiben bennfoglaltatnak.

Kelt Arad sz. kir. város központi választmányának 1901. évi szeptember hó 16-ik napján tartott üléséből.

Institoris Kálmán, s. k.
központi választmányi
helyettes elnök.

2490—1901.

Hirdetmény.

Kunágota község képviselő testülete 61—1901. kgy. szám alatt a külhatár felmérését és határjelekkel ellátását határozta el.

A felméréndő terület mintegy 3790 kataszteri hold Köteles a vállalkozó mérnök a határt felmérni az 1878. évi tagosítás adatainak megfelelőleg, arról 1—40 öl léptekben törvényszéki hitelesítésre alkalmas, vászonra huzott fali térképet készíteni. A mérnöki felvételhez, kiigazításhoz szükséges munkaerőt, napszámot, fuvart és a felvételhez szükséges póznákat, karókat, zsindeket a saját költségén beszerezni a község által vásárolt köveket saját költségén a megállapított birtokhatárba elhelyezni, a vicinális és dűllő utakat kijelölve, annak tengelyében mindkét végén — ha 500 méternél hosszabb, 500 méterenként köveket az uttestbe lerakni, az elosztás vagy örökösödés útján beállott változásokat feltüntetni, földkönyvet készíteni, s abban ezen változásokat is kitüntetni, — a községi volt közös legelőt felosztani s erről hitelesítésre alkalmas két külön térképet készíteni, a határkö számokat a térképbe beírni.

Részletesebb feltételek a község házában megtekinthetők.

A pályázatok szeptember 30-ig adandók be. Az ajánlatok elfogadása felett, az ajánlat összegére tekintet nélkül, szabadon határoz a képviselőtestület.

Kunágota, 1901. szeptember 17-én.

1246

Szarka Tamás,
jegyző.

Srankó,
bíró.

495—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az ujtelepen levő jelenleg Jellinek és Schlesinger által bérlet 636 □-öl területű falrakó helynek 1901. évi szeptember hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 23-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 636 kor. évi bér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, Színház-épület.

„A f e c s k é h e z”,

Vászon és fehérneműek.

	Korona.
Rumburgi vászon (54 rőfös)	48.00—95.00
Creas és irrhoni vászon	9.50—22.00
3/4 alsó lepedő vászon méterenk.	1.30— 2.20
10/4 paplan lepedő „ „	1.60— 2.80
Törülközők méterenként	—55—90
„ duccatja	7.00—12.00
Ásztali készletek 6 személyre	8.50—22.00
Női chifon, vászon és batiszt	
ingek	1.35—12.00
Női chifon Corsetta	2.00—12.00
Női alsó szoknya és nadrág	2.00— 9.00
Ágyhuzat chifon vagy vászomból	16.00—85.00
Alsó lepedő darabja	2.30— 3.60
Fegyházban kötött jó harisnya	
fekete és szines 3 pár	2.00
Zsebkenő ajour széllel	4.00

Az összes cikkek közül minták vagy egyes darabok legnagyobb készséggel vidékre is küldetnek.

Gyermek kelengye költővel kivánatra készséggel szolgálók.

200 koronás menyasszonyi kelengye.

	Korona.
6 db ing díszítve	21.60
6 db hálókötös himzéssel	20.40
6 db nadrág	19.20
3 db alsó szoknya	13.20
12 db zsebkenő fehér vagy szines	8.—
12 pár harisnya fekete	13.20
2 ágykészlet szépen kiállítva	28.—
6 db nanking tollhuzat	10.60
6 db alsó lepedő	17.20
2—6 személyre damaszt készlet	18.80
2 kávé teríték szines	9.20
12 db törülköző, szepességi	12.—
12 db konyharuha	4.80
12 db portörök különféle puha	5.—
2 db nyári paplan	8.60
Összesen korona	210.—
5 százalék pénztári kedvezmény	10.—
Nettó összeg korona	200.—

Menyasszonyi kelengyék rendelésre 200—2000 koronáig.

Legjobb ozérna csipkék és himzések nagy választékban.

Városi és megyei telefon szám 10.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

Arad,
Andrássy-tér
14. szám.
TELEFON
139. sz.

100 kiló
elsőrendű, darabos
bük-faszén
bérmentve házhoz szállítva
2 frt 20 kr.

Eladó

50 éve fenálló élénk forgalmu vendéglő!
mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szaletli és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba, konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült jó karban levő ház, betegség miatt
örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fácán-utca 7. szám.
1146

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.
25047. I.—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetősége Arad állomásán létesítendő két rakodó és leadási áruraktár építési munkáira ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok 1901. évi szeptember hó 28-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasuti aradi üzletvezetőségének titkárságánál nyújtandók be.

Pályázni lehet a két rakodóra és az áruraktárra külön-külön, továbbá a következőképen csoportosított munka nemekre:

- a) Bontási, föld, kőműves, kőfaragó, elhelyezési- és csatornázási munkákra.
- b) Ács- és különféle munkákra.
- c) Asztalos-, lakatos-, vas-, üveges- és mázó munkákra.
- d) Bádogos munkákra.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi szeptember hó 27-én déli 12 óráig a rakodók összes munkáira 600 kor. az áruraktár összes munkáira 2000 korona, a csoportosított munkanemekre pedig csoportonként, a rakodókra 200—200 korona, rakotárakra 500—500 korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek. Takarékpénztári betétkönyvecskék bánatpénzül el nem fogadtatnak.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok között a szabad vasztás jogát tekintet nélkül a pályázás mérvére és az árakra az üzletvezetőség magának tartja fenn.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat, a magyar királyi államvasutak Arad állomásán létesítendő magas építmények előállítására.”

A létesítendő építmények tervei a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályában a hivatalos órákban megtekinthetők. A pályázati feltételek, szerződési tervezet, ajánlatok és az árjegyzékek mintái az összes munkákra 5—5 korona, a csoportmunkákra 2—2 korona áron ugyanott megszerezhetők.

Arad, 1901. szeptember hó 2-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnövés nem díjazatik.)

„Orasky“
Orange-Whisky (narancslikőr).

„Orasky“
Orange-Whisky (narancslikőr)

Tremy Fils
(France) * S/Loire
gyártmánya.

Kapható:
LÁZÁR GYULA
fűszer, csemege, tea, rum, cognac kereskedésében
ARAD,
Andrássy-tér 19. szám,
Központi Szálloda-épület. 1204

„Orasky“
Orange-Whisky (narancslikőr).

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle világhírű Serail-arczkenőcsöt,** mely az arczbort rövid időn fehérre, tisztára és üdvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-czappan** egy drb. 80 kr. **Serail-hőlygpár** egy doboz 70 kr. **Kittinó és valódi Epezcappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására **szerezzék meg a Karla-badba** holott ezt a célt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja.
Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemetesebb szer, különösen gyermeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle Chininezukorka és Chininesokoládé** melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Pármában pálya díjjal kiadott. Értékellen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszorúzt készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névvalórása olvasható.

Idegesség, vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabb hat **Rozsnyay Vasaschinabora,** mely saját természeténél fogva edes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. ez. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjegygyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:
ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.
Budapesten: **Török József** és dr. **Egger Leo** „Nádor“ gyógyszertáraiban, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

6000—7000 korona évi jövedelmet

biztosíthat magának az, aki 10,000 korona (jótállást, betáblázást vagy másnemű) 1206

biztosítékot képes nyújtani.

Ajánlatok „L. M.” jelige alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők.

1432 és 1440—1901. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Katona Márton és társa végrehajthatónak, Csik Mihály m. pécskai lakos végrehajtást szenvedő elleni 60 korona tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék (a pécskai kir. járás-bíróság) területén lévő, M.-Pécska községben fekvő, a m.-pécskai 1708. sz. tjkönyvben A. I. 2. sorsz. egész ingatlanra a végrh. törv. 156. §-a alapján 900 korona kikiáltási árban a C. 3. a. Csik Jánosné javára bekebelezett szolgálmi jog érintetlenül hagyása mellett; — mig csupán a Katona Márton fenti követelésének kielégítése végett a m.-pécskai 3776. sz. tjkvben A. I. 1. sorszám a. ingatlanok Csik Mihályt illető 1/10-ad részére az árverést 40 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, azonban itt is a C. 1. alatti özv. Csik Jánosné javára bekebelezve lévő szolgálmi jog fenntartása mellett és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi november hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/10-át vagyis 90 koronát, illetve 4 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, 1901. évi július hó 11-ik napján.

A pécskai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Jakó,
kir. albiró.

Egy

fűszerkereskedő segéd ajánkozik

nagyobb üzletbe, október 23-iki belépésre, ki a vegyesszakmában is jártas. 1221

Czim a kiadóhivatalban.

Magyar kir. Államvasutak.

122427—1901. szhoz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. ktr. államvasutak igazgatósága a jövő 1902. évben szükséges kocsik gázvilágítási berendezések alkatrészei szállításának biztosítását ónjtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi szeptember hó 28-ának déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig f. évi szeptember hó 27-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73) megtekinthetők.

Budapest, 1901. augusztus hó.

A m. kir. államv. igazgatósága.

(Utányomat nem díjaztatik.)

2490—1901. szám.

Hirdetmény.

Kunágota község képviselőtestülete 61—1901. szám alatt a birtok határok megjelölését határozván el, ezen munkálathoz szükséges folyó számmal ellátott 60—70 cm. hosszú, a föld felett 15—15 cm. vastagra faragott körülbelül 1000—1500 drb. határköre van szükség, melyeket ajánlat útján kíván beszerezni.

Az ajánlatok darabonként egységáralandók Bánhegyes vasuti állomásig fuvarral, s folyó évi szeptember 30-ig az előjárósághoz benyújtandók, mely ajánlatok felett a szállítási árakra való tekintet nélkül szabadon határoz a képviselőtestület.

Kunágota, 1901. szeptember 17-én. 1245

Szarka Tamás,

jegyző.

Srankó,

bíró.

Magyar királyi államvasutak.

125012—1901.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évi január hó 1-től számítandólag egy illetőleg három éven át évenként mintegy 280 tonna műhelyi czélokra szolgáló dió pirszén 300 tonna műhelyi czélokra szolgáló koczka szén és 660 tonna műhelyi czélokra szolgáló darabos szén és kedvező árak elérése esetében vonatattási czélokra még 300 tonna dió pirszén szükségletet ónjtván biztosítani, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1901. évi október hó 5-ig betérjesztendők, a bánat-

pénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugy szintén az általános szállítási feltételek, a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73. szám II. emelet 43 ajtó) valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendelhetők megjegyezvén, hogy az általános feltételek minden példányáért 50 fillér fizetendő.

A feltételeknek posta útján való beküldése esetén 20 fillér posta költség is beküldendő.

Budapest, 1901. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

2621—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adóincstár végrehajtónak, Fabian Ferencz és neje végrehajtást szenvedő elleni 160 korona 64 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék (az aradi kir. járásbíró) területén lévő, Arad városában fekvő, a 2079. sz. tkvben A. + 1. sorsz. alatti Illés-utczában 34/a. sz. ház és telekből álló ingatlanságra az árverést 2040 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi október hó 8-ik napján d. u. 3 órakor az igazságügyi palota I em. 88. sz. irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi április hó 30. napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

1264 kir. tszéki bíró.

Őszi ujdonságok!

Homespun ruhakelmék a legujabb színekben.

Angol doubl kelmék.

Kamgarn kelmék 120 és 140 cm. széles.

Atlasz kamgarn, kosztümökre alkalmas.

Fekete kelmék sima és mintázott. — Valódi francia flanel és casánok.

Remek szép blous és ruha selymek.

Jól mosható barchetek és tennis flanelok.

Mosó bársonyok a legszebb mintákban.

Ujdonságok kész női flanel és selyem blousokban, valamint flanel és selyem juponokban.

Nagy választék futó és szalon szőnyegekben, paplan, matracz, csipke és szövet-függönyök rendkívül olcsó árban kaphatók.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér és Forray-utca sarkán.

Mintákkal vidékre készséggel szolgálunk.

feladatát képezi ez mindazoknak, kik az országnak akár politikai, akár társadalmi életében a legcsekélyebb befolyással bírnak is; mert különösen a szegény ember vállaira nehezédvén nyomasztólag a leg-súlyosabb adóteher, kik akár a földművelés, akár az ipar terén két kezük munkájával szerzik meg mindennapi kenyerüket: nemcsak állampolitikai, de emberiségi szempontból is ezek kívánják meg mindenekelőtt a segítséget. Első sorban tehát ezekről kell gondoskodni, ezekről kell levennünk a nyomasztó terheket, melyeket én részben az adómentes létminimum megállapításával részben az ugynevezett fejadók különösen II-od osztályu kereseti adó leszállításával avagy egész törlesztésével, a III-ad osztályu kereseti adóknak helyesebb alapokra leendő lefektetésével és a kisbirtokok újabb osztályozása és catasteri jövedelmeinek helyesbitésével vélek elérhetőnek.

Az állam szükségleteit azonban a legjobb akarat mellett sem hagyhatjuk figyelmen kívül, gondoskodnunk kell tehát arról is, hogy a mit elvesztünk a réven, megtaláljuk a vámon és itt eljutottam egy gyakorlati szemponthoz, mely különösen a bortermelő vidék érdekköreit nagyon is közelről érinti.

Az általam jelzett adók reformjának szükségét mindenki érezi, de reformra szorul a borfogyasztási adó is szemben különösen azon nagy befektetésekkel, melyek a szőlők reconstitúciójára fordítottak és a melyek előmozdítására az állam is rendkívüli áldozatokat hozott. Előttöm fekszik Aradvármegye gazdasági egyesületének a borfogyasztási adók tárgyában a pénzügyminiszterhez benyújtott emlékirata, melyből kiviláglik, hogy nálunk a városokban a bor hectoliterenként 15 koronával van megadóztatva a vidéket is számítás alapjául véve fel 12 korona 50 fillér adó teher alatt nyög a bor, tekintet nélkül annak szesztartalmára. A nem contingens szesz fizet 70 és 30, összesen 100 koronát hectoliterenként 100 %-os alkohol szesztartalom után. Nem akarom Önök előtt fejtegetni azt, hogy mily arányban áll a bor szesztartalma, a szesz alkohol tartalmához, mindezt a cukorra viszonyítva és csak annyit jegyzek meg, hogy míg a szesz ezen összehasonlítás útján 50 koronát fizet, az előállításához szükséges 100 klgmnyi cukor tartalom után: addig a borra 83 korona jut 15 %-os cukortartalmu mustot véve fel alapul. Összehasonlítva most már az európai államok szeszadóját, azt látjuk, hogy míg Franciaország 230, Oroszország 325, Hollandia 239, Norvégia 252, Anglia 501 franczal adóztatja meg a szeszt, addig mi még ma is a 100 koronás adótétel mellett állunk akkor, a midőn erős bortermelő állam vagyunk. A kerek számban felvett és előállított 853 ezer hectoliter szeszért befolyik az állam pénztárába mintegy 83 millió

korona kerek összegben, ha mi a szesz adóját a többi államok példájára csak 150 avagy 200 koronára emeljük, ugy mintegy 40—80 millióval emelhetjük jövedelmünket oly ipari termék megadóztatásával, melynek a fogyasztása az emberi élet fel-tartásához nemcsak okvetlenül nem szükséges, de bizonyos tekintetben káros is. Jól tudom, hogy itt ismét Ausztriával állunk szemben, de létfeltételünk ezen reformot megkívánja s azt előbb-utóbb létesítenünk kell.

Nem félek én attól, hogy a szeszadó felemelése akár a fogyasztásban apadást idézne elő, akár a földművelésre káros behatással lenne és számokkal, adatokkal, külföldi példákkal tudnám igazolni azt, hogy ezen aggodalom alaptalan, de ezáltal e kérdés fejtegetésébe már csak az idő rövidsége miatt sem bocsájtkozhatom, csupán jelezni kívántam azt, hogy a szeszadó emelésével nemcsak az igazságtalanul nagy borfogyasztási adót lehet leszállítani vagy azt Franciaország példájára egészen eltörölni és szőlőművelésünk, borkereskedelmünknek egy nagy lökést adni; de van mód és eszköz arra is, hogy az általam jelzett adók leszállításával, rendezésével az állam szükségleteinek a fődözete is biztosítva legyen.

Mielőtt beszédem befejezéséhez jutnék csak jelezni kívánok még néhány fontos teendő, mint ezt már beszámolómban is tettem. És itt előttöm áll elsősorban a telepítési kérdés rendezése, melyet nagy jóakarattal megkezdett a távolabbi múlt még nagyobb jóakarattal kezel a jelen — de a végleges megoldás a jövőnek marad fel; és itt elvül azon tételt állítom fel, hogy a telepítések csak egészséges és oly feltételek mellett létesítenek, melyeknek a telepítő megfelelni is képes. A művelésre annyi és oly minőségű terület adandó, melyből a telepes családjával nemcsak megélhet, de terheit is könnyen törlesztheti; a törlesztési időszak kiterjesztendő a lehető leghosszabb időre és nehogy ezen telepített birtokok idegen kézre jutva céljuktól elvonassanak, — vagy az örökösödés rendjére nézve kívánok megfelelő intézkedéseket létesíteni, vagy az állam visszavásárlási jogát legalább is hosszú időre feltartani. Lesznek bizonyára számosan, a kik ezen itt jelzett feltételeket azon szabadelvű iránynyal, melynek híve vagyok összeegyeztethetőnek nem tartják; de hát ezen kérdésnél engemet oly nagy fontosságú közgazdasági és nemzeti érdekek vezetnek, a melyeknek érdekében nemcsak megengedhetőnek, de követelendőnek is tartom, hogy az elvek általános alkalmazásától eltekintsünk. Kivételes eszközökkel állandósíthatunk és ha az a köznek, a hazának, a nép érdekeinek hasznára, előnyére válik, nemcsak jogunk van az általános elvi szempontoktól eltekinteni, de az feltétlen kötelességünk is.

Hátra lenne még, hogy foglalkozzam a kis- és nagy ipar felemelésére irányuló kérdések tárgyalásával, — hogy foglalkozzam a kereset források növelésére irányuló törekvéseimmel, — hogy foglalkozzam a földbirtokok intenzívebb kezelésével, — hogy kiterjeszkedjem a kereskedelem emelését célzó feladatok megvalósítására, — hogy elemezzem társadalmi bajainkat, takarékoskodásunk teljes hiányát, — nevelési rendszerünket, mely ma nézetem szerint nem azon keretben mozog, melyben a gyakorlati élet szempontjából mozognia kellene; — de mindezekkel, ha a mai napon behatóbban nem foglalkozom is, legyenek meggyőződve tisztelt választó polgártársaim, hogy mindezen kérdések gondosságom tárgyát képezendik ugy, mint a hogy megvagyok győződve, gondosságát képezik a jelenlegi kormány-nak is.

És most csak még egyet.

Látjuk, halljuk, olvassuk nap-nap után az ugynevezett és rosszul elnevezett külön agrár- vagy külön merkantil törekvéseket; hazájukat igazán szerető nagy államférfiak kívánják a földbirtok, vagy a kereskedelem érdekeinek külön védelmét! de hát azt kérdelem én, meglehet-e védeni a földbirtok, az ő termelő, a kis iparos, a munkás érdekeit különösen a nyomasztó adóterhek szempontjából másként, mintha arról gondoskodunk, hogy az erre nehezédő terheket igazságosan más kereseti ágakra hárítsuk át? — Kérdelem én, hogy ha szemben a földbirtokkal ezen más kereseti ágakat értem alatta az ipart és kereskedelmet, avagy megfordítva a földbirtokot nem támogatjuk, azok részére előnyöket nem biztosítunk, kérdelem én, átháríthatók-e igazságosan ezekről amazokra azon terhek, melyekkel itt, vagy ott a helyzeten javítani akarunk. Hiszen ha e két kérdés között a kereskedelmi mérleget felállítjuk és ha csupán egyiknek, vagy a másíknak teher lapjára írunk folytonosan, kétségtelen, hogy az a megterhelt üzleti ág feltétlenül csődbe jutna, — azért én nem sorakozom, sőt politikámat sem sorozom, sem az egyik, sem a másik törekvések zászlója alá, de célom az ország jólétét, felvirágozását, lakosságának megelégedését, boldogságát minden lehető eszközzel és irányban a tőlem kitelhető legjobb szándékkal és akarat-alal előmozdítani; és ha Önöknek megelégedésére szolgálnak azon elvek és eszlatok, melyeket elmondani szerencsém volt, ugy ebből azt következtetem, hogy vélem mindenben egyetértetek.

Vancsó Gyula szabadelvűpárti képviselőjelölt

programbeszéde

a radnai kerület választó közönségéhez.

Tisztelt Polgártársaim!

Engedve szives meghívásuknak, örömmel jöttem körükbe, hogy a képviselőválasztások előestéjén elmondjam Önök előtt politikai hitvallásomat; elmondjam azon elveket, melyek működésemet irányítani fogják a jövő országgyűlési ciklus alatt, — ha ugyan nagyrabecsült bizodalommal megtisztelni fognak; s jelezem azon teendőket, melyeknek mulhatlan elvégzését a jövő országgyűlés teendői közé sorozom.

Nem kell Önök előtt fejtegetnem azon magasztos hivatást, melyet Önök akkor gyakorolnak, midőn országgyűlési képviselőjüket saját minden külérőszak nélküli elhatározásukból maguk választják meg; és ezen ténykedésük által részesévé válnak mindazon elhatározásoknak, melyeket a törvényhozás az ország érdekében megalkotni szükségesnek tart.

Áttérve beszédem lényegére itt ki kell jelentenem mindenk előtt, hogy azon szabadelvű-pártnak kívánok tagja lenni a jövőben is, mely az ország felvirágozásának, jólétének előmozdításán működött a múltban; mely megállapította politikai tekintélyét az országnak; a melynek feladata a jövőben is ez ország boldoggá, gazdaggá tételére irányul; a mely párt szabadelvű törvényeivel megalkotta az ember és ember közötti *egyenlőséget*; *socialis* törvény alkotásaiban létre hozta a *testvériséget*; és kibontott zászlóval halad a *szabadság* virágzó mezején.

Ezen pártnak akarok tagja lenni, mely nyilatkozataiban, működésében igaz és őszinte és minden hátsó gondolat nélkül halad a kitűzött cél felé és a *melyet utjáról le nem térített sem az erőszak, — sem a félelem!* És ezen pártnak akarok tagja lenni különösen azért, mert csakis az eddig követett irányelvek mellett hiszem, hogy megoldhatók lesznek azon igen fontos és nagy horderejű politikai kérdések, melyek a jövőben megoldásra várnak.

Foglalkoznom kell most már először is az Ausztriával fennálló kérdésekkel, a melyek maradandólag rendezve mind ekkoráig nincsenek.

A quotáról, mely királyi döntéssel lett elintézve, ezuttal nem szólok — ámbár nem látszik kizártnak az sem, hogy Ausztria érthetetlen és indokolatlan követelése miatt gondoskodnia kell a jövő

országgyűlésnek oly törvényekről és megállapodásokról is, melyek emez áldatlan viszálykodásnak végét vetik és elhárítván a folyton felmerülő akadályokat, — biztosítják az ország nyugalmit és állandó közgazdasági fejlődését.

És ha már Ausztriáról van szó, fel kell vetnem itt a külön vámterület kérdését is, mely ugyszólván minden gondolkodó ember agyában megfordul. Csak nem régen hangzott el a kereskedelmi miniszter nyilatkozata e tárgyban, mely hivatkozva az ország kereskedelmi és iparkamrák általános véleményére abban öszpontosul, hogy a közös vámterület lehetőleg fenntartandó; és én magam is e nézetet vallottam mindeddig, ahhoz csatlakozom tehát ma is; de mégis azon hozzáadással, hogy a közös vámterület fenntartása ne kívánjon az országtól oly áldozatot mely annak akár földmívelési — akár ipari — vagy kereskedelmi fejlődésére káros lehet; sőt a megkötendő szerződésnél mind e tekintetben teljesen fel kell tartanunk önálló szabad rendelkezési jogunkat, függetlenségünket és gondoskodnunk kell arról is, hogy közgazdaságunk, iparunk és kereskedelmünk fejlesztésére és fejlődésére a módokat és eszközöket magunk részére biztosítsuk. Ily feltételek mellett igen is elfogadom a közös vámterületet, de mert a megállapodások alkutárgyát képezik, gondoskodnunk kell már eleve és sürgősen arról, hogy ha a közös vámterület feltartása a fent jelzett feltételek mellett nem sikerülne: földterményeinknek, állatainknak és virágzásnak indult bár csekély ipari czikkeinknek egy önálló kiviteli utat biztosítsunk a mit én azáltal vélek elérni, hogy a magyar tengerrel közvetlen közlekedés a mainál sokkal czélszerűbb és kiterjedtebb utvonallal láttassék el és ez egészen hatalmunkban legyen, a mely utvonallal megnyitja számunkra a világ piacot és a melyre támaszkodva erős positiót nyerünk nemcsak az Ausztriával, de a külállamokkal kötendő vám és kereskedelmi szerződések tekintetében is.

Ugy vagyok meggyőződve, hogy az Ausztriával kötendő szerződés helyessége, avagy annak nemsikerülte esetén azon intézkedések sürgős megtétele, melyekkel termékeinknek a külföldre utat nyitunk

lesz az a mozgató erő, mely közgazdasági fejlődésünket a jövőben irányítani fogja s a melytől függ boldogulásunk, vagyonosodásunk és mondhatnám lételünk, a miért is ezen kérdéseknek okos megoldását legfontosabb teendőink közé kell sorolnom.

De nem kevésbbé fontos kérdés, a mely megoldásra vár közigazgatásunk rendezése és az adóreform.

Az elsőre nézve mondhatom, hogy a mióta gondolkodni tudok, mindig az állomositás híve voltam; de nem azon állomositásé, mely akár a megyét, akár a városok és községek autonomiáját békóba veri és az államot egy rendőr államalakítja át. Nemcsak meghagyandónak, de kiterjesztendőnek tartom én az önkormányzatot akként, hogy ez a kor kívánalmának és az ország mai igényeinek teljesen megfeleljen és mindazon ügyekben és kérdésekben, melyek az egyes autonor testületek közvetlen hatáskörébe esnek azoknál az intézkedés joga is fenmaradjon sőt nem zárkozom el az elől sem, hogy a megyék és városok közgyűlései a politikai kérdésekkel is foglalkozhassanak azokat megvitathassák és mintegy irányítólag hassanak a közvélemény fejlődésére természetesen azonban a felelős parlamenti rendszer mellett, politikai kérdésben érvényes határozat hozatal csakis a országgyűlést és a felelős kormányt illeti meg. Kívánom azonban az állomositást a nemzeti egység megerősödésének, a jó és gyors adminisztrációnak az ügyegységes, öntudatos és felelősségteljes kezelésének, a közigazgatási tisztikar állapotításának szempontjából. Mindennek részletezésével bővebben foglalkozni nem fogok és csupán annyit jegyzek meg, hogy meglőzve itt is a bürokratikus eljárás complicitátságát, az eljárást magá lehétőleg a közvetlenség és szóbeliség alapelveire kívánom lefektetni.

A nyomasztó adóterhek miatt egy panaszszerű sóhaj rezeg át az országon. Kárpátoktól le az Adriáig és a nép magasztos erkölcsi érzületére, lángoló hazaszeretetére vall azon nyugalom, melyly egy jobb jövő reményében bizik; és ez bízalom indokolt, mert pártkülönbség nélkül nemcsak az ország vezérő férfiai és miniszterei foglalkoznak az adóreform kérdésének megoldásával, de hitvallásszer

Nagy választék flu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek
nagy raktára.

Mértékszerinti rendelések

férfi-szabó

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

saját műhelyemben készíttetnek a legújabb divat
szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

1145

Készlet állandóan mindenféle szörme-árakban.

Katonai egyenruhák, magyar díszruhák!

B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság B.-Csabán.

Ajánljuk a t. termelők és kereskedőknek világos, száraz,
szellős és tágas raktárhelyiségeinketgabonák, kereskedelmi árúk és iparczikkék
beraktározására.A raktárak befogadási képessége 80000 mmázsa és árúk
be vagy kiraktározása minden hétköznapon reggel 6 órától esti
7 óráig végezhető.A beraktározott gabonákra, kereskedelmi árúk-
ra vagy iparczikkékre olcsó kölcsönök azo-
nal adatnak és ez által ugy a termelők, mint a kereske-
dők jobb árak bekövetkeztéig a kényszereladástól megóvatnak.
Csaba vasuti állomással közvetlen vágányösszeköttet-
sünk van és a vasuton érkezett árúkra reexpeditió-ke-
vezmény nyújtatik, melynek kihasználására a t. közönséget
különösen figyelmeztetjük.Az árúk kezelése a leg gondosabban és olcsó díj felszá-
mítása mellett történik és kívánatra az árúk adás-vételét is köz-
vetítjük. 835Vasuton érkező árúknál czimzettként mindig a B.-Csabai
Termény- és Áruraktár Részvénytársaság nevezendő meg a
fuvarlevélen.Tájékoztató felvilágosítás az áruraktári intézőségénél, to-
vábbá B.-Csabán: a Békés-Csabai Takarékpénztár-Egyesületnél
vagy Aradon: az Aradi Ipar- és Népbanknál bármikor nyerhető.A B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság
Igazgatósága.

Hölgyközönség szives figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönség szives tu-
domására hozni, hogy helyben,Szabadság-tér 3. szám alatt
egy a mai kor és igényeknek megfelelő
francia és angol**NŐI DIVATTERMET**
nyitottam.Tapasztalataimat Londonban és Németországban több éve-
ken át szerezttem, hol is mint szabász működtem, minek foly-
tán a legmagasabb igényeknek is meg tudok felelni.

Elvállalok bármilyenemű

cosztümök, kabátok, gallérok és sport-costümök
készítését.A n. é. hölgyközönség szives pártfogását kérve, vagyok
Kiváló tisztelettel**VARGA KÁLMÁN**

francia és angol női ruha-készítő 1241

Arad, Szabadság-tér 3. sz. II. emelet.

Pártoljuk a helyi ipart!

Saját készítményű legújabb divatu

ősz és téli férfi-kalapok

nagy raktára

Bittenbinder Konrád

kalap-üzlete

Aradon, Deák Ferencz-u. sarkán. (Első aradi takarékpénztár-épület.)

Elfogad az őszi és téli idényre
férfi-, női- és gyermek-kalapok
teljes átalakítását a legújabb divat szerint.

Tisztítás és festés minden divatszínre elfogadtatik.

Női kalapok izlésees feldíszítését jutányos áron.

Kész leánygyermek kalapok jutányos áron kaphatók. — Czillinder-vasalás azonnal eszközöltetik.

Legújabb női kalapok feldíszítve 1 frt 20 krtól feljebb.

Fiu-gyermek kalapok minden színben 65 krtól feljebb.

Kocsi kalapok mindig raktáron. 1248

Bor- és pálinkaszűrők mindig raktáron vannak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Margit-Créme.

A női szépség emelésére,
tökéletesítésére s fenn-
tartására a legkiválóbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tlen és zsírtartó készí-
tmény a...Rövid idő alatt szünteti széplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitesszer) és min-
den más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde
bájos arczzint kölcsönöz.**Hamiltásoktól óvakodjunk.** Vannak értéktelen utánzatok és hamilt-
ások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kláállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az enyé-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készit-
ményeket elfogadni, melyek ozimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményem a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosai tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.**A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
miai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai
bizonyítják, higgant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt,
szappan 35 kr., puder 60 kr., arozvíz 50 kr., fegezsappan 50 krajozár.**

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csak törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

Aranyéremmel jutalmazva
a párisi 1900. évi világkiállításon.

Kapható: minden — hirdetények után
fellsmerhető — üzletben.

10, 16 és 30 filléres dobozokban.

Egy a
jegyzői teendőkben tökéletesen jártas
és a román nyelvet is beszélő
nőtlen ember
a kujedi körjegyzőségél
alkalmazást nyerhet
október 1-én.

Fizetés havi 50 korona és —
ágynemű és mosáson kívül —
teljes ellátás, anyakönyvvezetői
helyettesé leendő kinevezte-
tése esetén évi 40 korona tiszteletdíj.

Kujed, 1901. szeptember 19.

Bognár Károly,

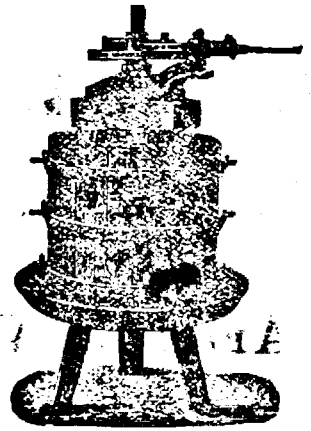
1270. körjegyző.

Kiadó lakás.

Az Andrássy-téren
a Hermann-ház első emeletén a kaszinó jelenlegi
helyisége
öt szoba és előszoba
november elsejétől kiadó.

A lakás különösen alkalmas hivatalhelyiségnek.
Értekezhetni minden időben a szolgánál a kaszinó helyisé-
ségében. 1187

A kaszinó igazgatósága.

Kovács Soma
Arad, Széchenyi-utca,
Neuman-palota. 1206

20038—1901.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén
gyakorlandó korlátlan, korlátolt és
kismértékben való szesz italok-
nak mily mennyiségben kimérésé-
ről az aradi m. kir. pénzügyőri
biztosság által szerkesztett össze-
írási jegyzék 13. ivét az állami
italmérési jövedékről szóló 1899.
évi XXV. t.-cz. 17. szakasza és az
erre vonatkozó utasítás 17. sza-
kasza értelmében 1901. évi szeptem-
ber 21-től 28-ig bezárólag a vá-
rosi fogyasztási adófelügyelőség hi-
vatalos helyiségében közszemlére
azzal tesszük ki, hogy az érdekel-
tek — a kik folyó évi július és
szeptember hónapban italmérési
engedélyt nyertek, nem csak meg-
tekinthetik, hanem az azokban ki-
tűntetett forgalmi adatokra nézve
az érdekeltek bármelyike részéről,
esetleg az ipartestület és keres-
kedelmi testület részéről is észre-
vételek tehetők — mely észre-
vételek a város fogyasztási adó fel-
ügyelőségénél írásban nyújtandók be.
Arad, 1901. évi szeptember
hó 14-én.

A városi tanács.

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.

Teljesen árta-
mentlan és bírtos azor
szepítő, pattanások,
májfoltok, bőrtka
(Mitesser) és más
bőrfoltok ellen. Meg-
őrvi a bőrt a meg-
ropodástól; meg-
szünteti az arcz és
köz vörösséget. Ren-
desen használva, a
röncös arczbőrt
simává, tédvé teszi.

Zsírós anyagot nem tartalmazván, nem ideési
elő az arczbőr fényességét. Ára 1 korona.
A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza
1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszerárában
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerára
Budapest, VI., Vározi-körút 17.

71

WERNER V. EDE Pankota.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét föl-
hívni azon körülményre, hogy a vidék egy régi hiányát pótl-
landó, Pankotán, a főtéren, egy a mai kor igényeinek
teljesen megfelelő

kőfaragó-üzletet és sirkő-raktárt
nyitottam.

Jutányos feltételek mellett a leggondosabban teljesítek e
szakba vágó minden munkákat; u. m. gránit- és már-
vány siremlékek, sírboltok, szent szobrok,
kalvária-stációk, uti-keresztek, szenteltviz-
tartók; továbbá emlékszobrok, kőléposzettek,
erkélyek, oszlopzatok, falburkolatok, sirkő-
és egyéb temetői fölrakatok, sirkőfelújítások, kő-
metszetek, stb.

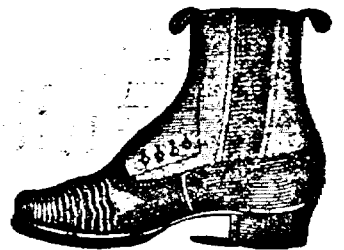
Külföldön szerzett tapasztalataim és előnyös összekötteté-
selm révén azon helyzetben vagyok, hogy a nagyrebecsült közön-
ség bárminemű megrendelését és megbizását igazán szakszerű
és lelkiismeretes módon intézhetek el, miért kérem szives párt-
fogásban részesíteni.

Kiváló tisztelettel.

1267

Werner V. Ede.

ÚJ cipész-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudó-
mására hozni, hogy Aradon, Szabadság-tér 4. sz. a.
(Pözl-kávéház mellett) egy mintaszerű uri és női

czipész-üzletet

nyitottam.

Sokoldalú szaktapasztalataim alapján azon kellemes hely-
zetben vagyok, hogy készítek a nagyérdemű közönség leg-
messzebb menő igényeinek megfelelő czipő-
ket, valamint czipőkülönlegességeket, ugy-
szintén beteg lábakra orthopéd czipőket és a
hadsereg bármely fegyvernemének szükséges
lábbeliket előírás szerint.

A fent említett tényeknél fogva vagyok bátor a nagyér-
demű közönség szives pártfogását kérni.

Tisztelettel

Seelinger M. Andor,

czipész-mester

1242

Szabadság-tér 4. szám.

Magy. kir. államvasutak.

130840—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1902. évben illetőleg 1904. év végéig a következő olajokból felmerülő szükségletének szállítását biztosítani kívánván ezennel nyilvános pályázatot hirdet még pedig:

Lenolaj, terepentinolaj, halmájolaj és konyomdai kenceze szállítása iránt.

A kírás tárgyát képező egyes cikkekét előtűntető jegyzék, mely egyszerűsített ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltár-beszerzési (A III.) szakosztályánál Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 47 ajtó szám ingyen kapnók.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás m. kir. okmány-bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 11-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán odaküldendők és a boríték ezen külczimel látható el.

Ajánlat terepentinolajok szállítására 130840/1901. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt árak egy évi értékének 5%-át készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi október hó 11-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Bánatpénz nélküli vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módozatok betartása mellett állítatnak ki, — nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1901. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

A legolcsóbb és legszebb világítást a légszesz nyújtja.

A Greyson-égő 220 gyertya fénnel
óránként 7 fillér,

az auer-égő 60 gyertyafénnyel
óránként 3 5 fillér,

fűtési, főzési és erőművi célokra
a légszesz köbméterje 17 fillér.

Légszeszberendezések a legolcsóbban

— saját költségen — eszközölnönek.

Megrendeléseket a légszeszgyárba (Hajó-utca)

1273

kérünk intézni.

Telefon szám 25.

Az Aradi világítási és erőátviteli
részvénytársaság.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

Magy. kir. államvasu

37943—1901. F IV. sz.

126517—901. sz.-hoz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson	1. évi szept. hó
Miskolcz	24-én d. u. 3 óra
Bpest ny. p. u.	30-án d. u. 3 óra

Budapest, 1901. augusztus 29.

Az igazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. január hó 1-től december hó 31-ig összegyűlő és feleslegként rendelkezésre álló mintegy 1500 db. üres len- és kenceze-olajos és mintegy 400 db. terpentín olajos hordót eladni óhajtván, — erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A fent kitűntetett mennyiségek amelyekre nézve a magy. kir. államvasutak semminemű kötelezettséget nem vállalnak, nagyobbak, vagy kisebbek is lehetnek, ennélfogva köteles leendő vevő a hordómennyiséget az által felajánlott egységáron átvenni.

A budapesti szertárakban csakis azon hordók kerülnek átadásra, melyek ezen szertárakban gyűnek össze.

A hordók eladása kötelezettség nélkül azok állapotára történik

Az ajánlat rész mennyiségre is tehető. Az ajánló a jelen hirdetésben fel nem sorolt feltételekre nézve és magy. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladására 122291/96 sz. a. fenálló általános feltételeket kötelezősnek ismeri el, melyek 30 fillérért a nyomtatványtártól megszerezhetők és melyek 60 fillérés magy. kir. bélyeggel és az ajánlattevő aláírásával ellátva okvetlenül ajánlatához csatolandók.

Az ajánlatban az ajánlati ár számokkal és szóval, végre a fenti feltételek elfogadása világosan ki-teendő. Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy ide vonatkozó, kelősen lepecsételt és (egy) 1 koronár magy. kir. bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat üres len-, kenceze- és terpentín olajos- hordók megvételére 137995/901. sz.-hoz.” 1901. évi október hó 11-ének déli 12 órájáig az anyag- és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrassy-ut 73. sz. II. em.) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénz képen az ajánlat egy-ségár szerint kiszámított érték-összeg 5-0/0 az ajánlat benyújtását megelőző napon déli 12 óráig a főpénztárnál készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Pótajánlatok semmi körülmények között nem bocsájthatók tárgyalás alá.

Egyébként a magy. kir. államvasutak igazgatósága fentarja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árakra szabadon választ-hasson, továbbá, hogy amennyiben ennek ellenkezője az ajánlaton ki nem köttetett vo'na, tet-szés szerinti részmennyiséget enged-hessen át, mely esetben az ajánlattevő az át engedett részmennyiséget is köteles átvenni és végre, hogy a cél elérésére más intéz-kedéseket is tehessen.

Budapest, 1901. szeptember hó.

Az igazgatóság.

Az Arad sz. kir. város által segélyezett

ARADI ZENE-CONSERVATORIUMBAN

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabadság-tér 21. sz.) a beiratások minden nap d. e. 10—12¹/₂-ig, d. u. 4—6¹/₂-ig tartatnak.

Tanítatnak mint főtanszakok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, cimbalom, magánének és minden fuvóhangszer. Mint melléktárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, zeneszerzés, zenetörténet, karének, kamarazene, zenekariskola és zongoraösszjáték, ugyan-azon tanterv szerint, mint a magy. kir. országos Zeneakadémián Budapesten.

TANÁRI KAR:

Unger Mór, hegedű, zongora és zenekariskola.
Müttermüller József, gordonka, zongora és kamarazene.
Sperber Frigyes, hegedű, mélyhegedű, kar-ének és összhangzattan.

Müttermüller-Lengyel Erzsí, zongora és zene-elmélet.
Klein Sándorné, zongora.
Bayer-Bettelheim Ida, (felügyelőnő) zongora és zeneelmélet.
Schreyer Jakab, zongora és zongoraösszjáték.

Kiss Károly, cimbalom.
Uresch B., gordon és fuvóhangszerek.
Magán (solo) ének Weichhart Aurora Budapestről.
Az intézetben a fentebb nevezettek kivül néhány segédtanár is tanít.

Tandíj havonként: az alsó osztályokban 10 korona, a felső osztályokban 12 korona, fuvóhangszerekre 3 kor. Előre fizetendő.

Beiratási díj 6 korona.

Az igazgatóság figyelmeztetni kívánja saját érdekükben a növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetőse végett beiratkozásra mielőbb jelentkezzenek.

Az igazgatóság:

1077

Unger Mór.

Müttermüller József.

Sperber Frigyes.

ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETE

Telefon 474.

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon 474.

Egyedül a maga nemében, csakis saját készítményü

női- és férfi-czipők, gyermek és leányka-topánkák,
komót és más czipőneműeket tart raktáron, vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb. — Különböző lakkok és cremek raktáron. — Kézhez tetszés szerinti időben választék küldetik.
Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 1247

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

37942—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

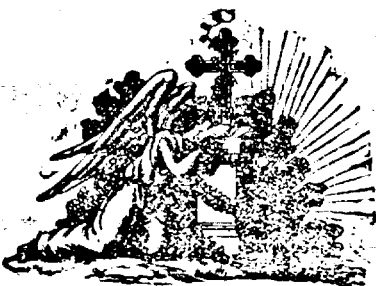
állomáson	f. é. szeptember hó
Pozsony	23-án
Győr	23-án
Miskolcz g. p. u.	24-én
Bpest. ny.	24-én
Arad	25-én
Szabadka	25-én
Bpest dpart	26-án
Debreczen	26-án
Szeged	27-én
Kassa	27-én
Pécs	30-án

Budapest, 1901. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

Menrath és özv. Frankné Aradon.

19 év óta fennálló sirkő raktárunkat az idei idényre
ujjonnan szereltük fel,

márvány siremlékekben.

Elvállalunk mindennemű kőfaragó munkát épületekhez, szobor munkát, temetői munkálatokat, ugyszintén ártézi-kut viz-medenczéket.

Midőn jutányos árak felszámításáról pontos kiszolgálásunkról a n. é. közönséget továbbra is biztositjuk, kérjük, hogy minket, úgy, mint eddig szives pártfogásban részesíteni sziveskedjék.

Tisztelettel

Menrath és özv. Frankné.

1194

494—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Birkás dűllőben fekvő katonai lövőtérén, továbbá a birkás dűllőbeli gyakorló tereken, az erdei örök háta megett levő sátor kivételével és a ségai és birkás dűllőbeni téglaverő helyeken az égetett szeszesitalok és szesz kimérési jognak 1903. évi december 31-ig való bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 23-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 100 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1901. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Városi és megyei telefon 179.

Szabadalmazott hámfák.

A n. é. közönség becses figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét fölhívni a legmodernebb berendezésű és a legmagasabb igényeket kielégítő

kocsi gyáramra

(Erzsébet körut)

a melyben igen előnyös árak mellett készítek és javítok mindennemű

kocsikat, (hintókat)

illetve e szakmába vágó munkákat.

Gyáramban készült mindennemű új munkákért 2 évi jótállást vállalok.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

SCHAMBERGER LÁSZLÓ,

magy. kir. technológiát végzett kocsigyártó mester.

Több aranyérem és elismerő levél.

1002 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mélytányos árak.

Egy drb. tömör fából hajlitott keréktalpak.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szépitőszert a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot, bibircot, bőrvörösséget és mindennemű arisztisztátalanságot.

Használata által kisimítja az arczon a ránczokat s ifjú arczszínt, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdéséget kölcsönöz és így a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen hatású.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsíradék és ennek következtében nappal is használható

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatú

Ibolya-crème szappan 4 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Bau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arc, nyak, kark és kezeknek megkapó szépséget, fehérülést és rózsaszínűben tündöklő varázsszínű kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan poudert az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és krém színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Övöndjünk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszerlára és gyógyszerészeti laboratoriumában.

ARAD, Andrassy-fér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ aránál.

Eladók:

Nemesített körtefa, almafa, darabonként 50 fillérért. Diófa 1 koronáért, fenyők 60 fillértől 1 koronáig, diszcserje 30 fillértől 40 fillérig.

Kaphatók:
Schweffer Ede,
városi kertésznél. 1066
Arad, Varjassy József-utca 2. sz.

500 forintot fizetnek annak, aki **Bartilla** fogvizének használatát mellett, üvege **35 kr.** valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösai,** (B. Winkler) **Wien,** 19/1 Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok felelőseitől jól díjaztatnak. — Kapható **Aradon: Rozsnyai Mátyás** gyógyszerésztárában Szabadság-tér. 303

Bámulatos ujdonság!
325 drb 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns láncszal, három évi jótállás mellett, egy „Laterna Magica“ 25 érdekes képpel, 1 igen finom nyakkendő-tű simill briliáns-kövel, 1 keleti gyöngyökből való nyakék, a legmodernebb női ékszer patent zárral, 1 finom bőr pénzárca, egy nagyon elegáns szivarszipka, 1 double-arany kézelő-és ingomb-garnitúra, 1 finom zsebkecs, 1 finom toalette-tükör tokban, 20 darab levelezéshez szükséges tárgy és még 200 darab különböző apróság, mely minden háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes 325 darab tárgy, melyek közül maga az óra megéri a pénzt, megkapható 1 frt 95 kr. utánvétellel az elárusítónál

S. Kohane
KRAKKAU (Galiczia.)
POSTFACH 72. 1132
Ha a küldött áruk nem felelnek meg, a pénzt visszaadják.

Jó minőségű könnyen kezelhető
borsajtok eladók
míg a készlet tart 1184
Panker Viktor
épület és mulakatos üzletben Arad, Főzán-utca 6. sz. Továbbá elvállal minden ezen szakba vágó munkák kivételét, u. m.: Takarék tüzhelyek, sír-és folyosó kerítések, görredények, szabadon álló vaslépcsők, szabadon álló csigalépcsők kovácsolt vasból, vasajtók, vasablakok, ajtó és ablakvasalások bármely kivételben, jutányos ár, pontos kiszolgálás, szolid izléses munka. Nedves falszáritásra vaskosarak napi-díj mellett bármikor kaphatók.

Egy helybeli
nős egyén,

ki teljesen megbízható, a magyar és német írásban tökéletesen jártas,

valamely irodában,
felügyelői,

vagy más minőségben
azonnali vagy október 1-sői
belépésre

állást keres.

Fizetés megegyezés szerint.
Czím a kiadóhivatalban. 1289

Városi és megyei telefon 206.
Ifj. Hagenmacher Henrik
Arad, Karolina-utca 7.

budafok-kőbányai sörfőzde aradi sörfőzde-tára ajánlja
Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. vegyész ur által elősmert legkellemesebb üdítő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltésű palackjaiban.
Különbösen mell- és gyomorbetegségek figyelmébe!
Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. vegyész ur nyilatkozata:

„A Hagenmacher-féle Góliát maláta-sört vegyvizsgálatom alapján főleg magas extraot és maláta ozukor (maltae) tartalma következtében a legkitűnőbb maláta-sörök közé sorozom“ 1080

Varga Kálmán női ruhakészítőnél
Szabadság-tér 3., II emelet
alkalmazást találnak
elsőrendű férfi-szabók női munkára,
továbbá kitűnő
derék-varrónők
a legmagasabb fizetés mellett. 1243

Ugyanott jó családból való tanulóleányok felvételnek.

Veszek Zalogcédulákat!!
Ékszer-tárgyak
Arany-, Ezüstneműek, Gyémánt és Brillióntok a legjutányosabb árban kaphatók! 275

DEUTSCH IZIDOR
órák és ékszerésznél
ARAD, Templom-utca, Minorita-palota.

Ugyanott
tört arany, ezüst, drágakövek, bármilyen ékszer-tárgyak, a legmagasabb árban megvételnek vagy új tárgyakra átcsereztetnek.

Veszek Zalogcédulákat!!

Az iskolaév kezdetével

ajánlok az iskolai ifjúságnak mindennemű füzeteket, író- és rajzszerkeket, rajzeszközöket stb. legnagyobb választékban.

Helyes kiszolgálás a legrendesebb árak mellett. 1105

BLOCH H.,
papírkereskedése
Arad, Andrassy-tér 18.

Uri lakás kiadó,

mely
5 szoba, konyha és mellék helyiségekből áll,
november hó 1-től kezdve.

Tudakozódhatni lehet Rozsnyay gyógyszerésztárában, Szabadság-téren. 1250

Szállítható
izzó
harisnyák

(Auerhálók nem szabaddalmi kihágás.)

Azonnal használhatók s minden égre alkalmazhatók. 1178

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt, 100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvétellel, 1178

Glühstrumpf-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.
Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Miért
van annyi utánzat?
Mert

a valódi Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „Vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc

Bejegyzett egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölmutathatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

„Linoleum padló-zománcot“, a törv. bejegyzett „Vaslovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára. 223
Főraktár Aradon: Steinitzer N. ezégnél.

Utánzatoktól óvakodjunk!

* Városi és megyei telefon szám 477. * * Szolid elv. Pontos kiszolgálás. *

Olcsó árak!

Ujdonság!

Hermelin flanelek nagy választékban.

Angol divatkelmek feltűnő szép színekben.

Mosó bársonyok méterje 80 krajczár.

100 centiméter széles angol lodenek, méterje 35 krajczár.

Ifj. Kopetkó Károly

ARAD,

1222

Templom-utca, Minorita-palota.

* * Pliszírozás és Gouvelírozás bármily szélességben előállítatik. * *

Schroll-féle siffonok.

Siegl-féle vásznak.

Alapított 1845.

Szabott árak!

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.
Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

NEUMANN.

Szabott árak!

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készíttetnek. 111

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

Arad, Neuman-palota

„Hungária” kávéház mellett.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női felöltők

árúháza.

Legujabb kivitelben
angol doubl gallérok, Japuettek és Paletók.
Leány-kabátkák és köpenyegek

nagy választékban. 111

Jutányos árak! Alapított 1870. Telefon 238.

STERNA.